

**Міністерство освіти і науки
Інститут модернізації змісту освіти**

**ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ В СУЧАСНИХ
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ**

Навчально-методичний посібник

**Київ
НМЦ «Агроосвіта»
2017**

УДК 06.07 : 061.213

ББК 60.54 : 66.75

Д 11

Схвалено для використання в закладах освіти Комісією з виховної роботи у вищих навчальних закладах Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол №1 від 7 вересня 2015 року).

За загальною редакцією:

Удалова О. А., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту модернізації змісту освіти МОН України;

Буянова Г. В., методист вищої категорії відділу соціально-гуманітарної освіти Інституту модернізації змісту освіти МОН України;

Ївженко Ю. В., завідувач сектору соціальної роботи відділу соціальної роботи та етики Інституту модернізації змісту освіти МОН України

ISBN 978-617-7283-16-3

У навчально-методичному посібнику висвітлено актуальність проблеми розвитку громадської діяльності молодіжних організацій в сучасних умовах, представлено досвід роботи громадських організацій ВНЗ, проаналізовано діяльність студентського самоврядування у ВНЗ.

Посібник рекомендований для закладів освіти, педагогічним працівникам, аспірантам і студентам педагогічних ВНЗ.

Відповідальний за випуск: Ївженко Ю. В., завідувач сектору соціальної роботи відділу соціальної роботи та етики Інституту модернізації змісту освіти МОН України

ISBN 978-617-7283-16-3

© О. А. Удалова, Г. В. Буянова,
Ю. В. Ївженко, 2017

ЗМІСТ

Вступ	5
Удалова О. А. Педагогічний потенціал взаємодії органів освіти з громадськими організаціями	8
Ковальчук Л. Г., Краснова О. В. Діяльність тренерської мережі як ефективна форма організації профілактичної роботи	18
Колос Л. Школа Рівних Можливостей – школа саморозкриття і становлення	22
Ївженко Ю. В. Реалізація проектних технологій молодіжними громадськими організаціями	28
Буянова Г. В. Захист прав людини в системі студентського самоврядування	40
Ватагіна В. В., Матеюк К. В. Розвиток соціальної ініціативи студентської молоді	44
Писклярова А. В. Молодіжні громадські організації університету	54
Шевчук Н. І. Студентські молодіжні об'єднання та проекти – шляхи до соціальної активності та ініціативності ...	60
Дмитрук Ю. І. Діяльність Європейської Медичної Студентської Асоціації (EMSA-Ivano-Frankivsk) в умовах навчального закладу	67
Шумей У. Організація діяльності студентського самоврядування	70
Зорій Н. І. Взаємодія студентського самоврядування університету з молодіжними громадськими організаціями м. Чернівці	73
Захожий В. В., Роспопа Т. В. Діяльність університету щодо розвитку студентських ініціатив	76
Матвійчик В. П. Організація діяльності молодіжних громадських організацій	80
Коцюба О., Петруновська О. В. Наукове товариство студентів, аспірантів і докторантів університету.....	89
Мазур А. В. Співпраця коледжу з громадськими благодійними фондами	104
Загайко А. А. Діяльність Ради молодих вчених	108
Наранович В. А., Коба А. В. Студентське самоврядуван-	

ня в коледжі	111
Шотурма Н. В. Діяльність громадських організацій університету	113
Летік І. В. Волонтерство як основа соціалізації особистості..	116
Дика В. А. Соціальна активність студентів у процесі громадської діяльності	124
Астахова К. В., Курдунов Д. Студентські громадські організації університету	131
Малюхов О. С. Взаємодія студентського факультету з молодіжними організаціями	137
Потрясаєва Н. О. Соціальна діяльність студентського самоврядування у гуртожитку вищого навчального закладу	142
Белік Т. А. Соціальна діяльність як засіб патріотичного виховання студентів у сучасних умовах	145
Рибалко К. В. Лідерами не народжуються, лідерами стають. «Школа лідерства» як інноваційна форма самоврядування	150
Деркаченко О. А., Середович О.Я. Організація самоврядування в гуртожитку	154
Таскіна Л. І., Оровець М. О., Куруч С. В., Анохіна Є.Є., Горячева А. М., Голімбієвська І. В. Організація виховної роботи у студентському гуртожитку	158
Івженко Ю.В. Методичні розробки щодо організації роботи молодіжних громадських об'єднань	167

Вступ

Громадянське становлення студентської молоді, її підготовка до професійної, творчої, громадянсько значущої діяльності є найважливішою складовою суспільного розвитку держави.

Досягнення цілей сталого розвитку держави можливе лише за умов рівноправної участі молоді в прийнятті рішень у всіх сферах суспільного життя, що суттєво впливає на ефективність державного управління і вирішення соціально-економічних проблем.

Істотним показником демократизації суспільства є розвиток молодіжного руху в Україні. Молодіжні громадські організації представлено як один з багатьох інститутів соціального впливу на особистість, які відрізняються певними ознаками, а саме: наявністю мети, структурованістю, демократичністю, добровільністю, системою цінностей, власним набором соціальних ролей. Важливим є те, що студентські громадські об'єднання залучають до процесу формування та реалізації державної політики.

Це підкреслено у Національній доктрині розвитку освіти, яка націлює нас на формування особистості, що усвідомлює свою належність до українського народу, зберігає і продовжує українські культурно-історичні традиції, шанобливо ставиться до рідних святинь, української мови, історії, а також до культури всіх національностей, які проживають в Україні, виявляє культуру міжетичних і міжособистісних стосунків.

Перспективи розвитку студентського самоврядування, яке в умовах виховання нового покоління громадян України, стає значним фактором становлення студентської молоді як активної сили суспільства. Формування цієї якості у молоді неможливе без суспільно значущої діяльності, самостійності та участі в роботі громадських студентських об'єднань. Роль останнього зростає в умовах реформування ВНЗ, що є проявом демократизації системи освіти. При цьому приділяється особлива увага організаційним формам студентського самоврядування і його взаємодії з адміністрацією вищих навчальних закладів.

Виходячи з завдань, які окреслені в Державній цільовій соціальній програмі “Молодь України” на 2016–2020 роки щодо

громадянського виховання студентської молоді та для узагальнення інноваційних педагогічних технологій, проаналізовано діяльність студентських громадських об'єднань. Розглянуті особливості формування соціальної активності студентів в умовах діяльності молодіжних громадських організацій, які виконують вагомую роль у громадянському становленні особистості.

До інституту надійшли методичні розробки з різних регіонів України, які містять не тільки аналітичну інформацію, а також представлені практичні розробки, які рекомендують для використання в освітньо-виховному процесі ВНЗ, а саме: навчальні програми, виховні заходи, результати соціологічних досліджень тощо.

Крім того, аналіз представлених матеріалів дозволив визначитись щодо цілої низки питань: встановити рівень розвитку молодіжного руху в Україні, надати їм науково-методичну оцінку з урахуванням сучасних вимог щодо завдань громадянського становлення молоді.

Проаналізувавши діяльність молодіжних громадських організацій студентів, слід зазначити, що вона здійснюється за різними напрямками, а саме: виховання патріотизму, розвиток творчої особистості, формування здорового способу життя, розвиток підприємницької діяльності та ін. Широке використання проектних технологій забезпечують розширення інформаційної обізнаності студентської молоді з питань моральних, соціокультурних цінностей і норм поведінки як основи формування почуття громадянськості.

Студенти активно беруть участь у таких міських заходах: тематичних семінарах, дискусіях, рольових й ділових іграх, виставках-презентаціях, конкурсах соціальних проектів, волонтерській діяльності тощо. Завдяки налагодженню міжособистісних зв'язків молодіжна організація стає середовищем, де студенти мають змогу проявити свої творчі здібності, а також навчаються визначати пріоритетні напрями діяльності організації та орієнтири для майбутніх соціальних проектів.

Для активізації громадської діяльності серед студентів-членів молодіжної організації – проводять конкурси соціальних проектів. Вони мають можливість презентувати власні проекти та отримати інформаційну підтримку адміністрації навчального

закладу. Це дає можливість ініціативним групам студентів представити досвід соціальної, проектної діяльності, визначити широкий спектр проблемних питань, які турбують молодь, та окреслити шляхи їх вирішення.

Зміст представлених навчально-виховних матеріалів базується на основних міжнародних і державних нормативно-правових документах, які регламентують функціонування освіти в Україні.

Виходячи з вищезазначеного, необхідно підкреслити, що в Україні існують правові та культурні передумови і перспективи для розвитку молодіжного руху. Врахування інтересів молоді дозволяє досягти певного прогресу у галузях стратегічної політики і може виявити необхідність змін у діях для того, щоб молодь рівною мірою могла впливати на процеси соціального та економічного розвитку держави, брати в них участь і користуватися їх благами. Мета підтримки досягнень молодіжного руху – забезпечення високодуховного розвитку суспільства.

Завалевський Ю. І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Інституту модернізації змісту освіти МОН України

Педагогічний потенціал взаємодії органів освіти з громадськими організаціями

Удалова О.А., канд. пед. наук,
старший науковий співробітник
відділу наукового та навчально-
методичного забезпечення
змісту позашкільної освіти та
виховної роботи Інституту мо-
дернізації змісту освіти МОН
України

Торгівля людьми, незважаючи на зусилля державних органів, міжнародних та неурядових організацій, залишається однією з найгостріших проблем в Україні.

Україна як демократична держава взяла на себе зобов'язання щодо дотримання міжнародного права в частині захисту прав людини — запобігання торгівлі людьми.

Профілактична робота з учнівською та студентською молоддю є одним з основних напрямів соціально-педагогічної роботи з протидії торгівлі людьми. У взаємодії з органами освіти активним суб'єктом соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю щодо протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей став Міжнародний правозахисний жіночий центр «Ла Стада-Україна». За їх активної участі вирішують такі важливі завдання, як підвищення загального рівня правової свідомості дітей та молоді, рівня обізнаності з проблем порушення прав людини, навчання моделям безпечної поведінки у соціумі, виховання поваги до прав та основних свобод людини та толерантне ставлення до потерпілих від насильства. Також впровадження в освітньо-виховний процес основних документів стосовно захисту прав дитини та протидії торгівлі людьми на міжнародному та національному рівнях і формування уявлень про:

- міжнародне законодавство щодо захисту прав дитини;
- національне законодавство щодо захисту прав дитини;
- міжнародне законодавство щодо протидії торгівлі людьми;

- національне законодавство щодо протидії торгівлі людьми.

Соціально-педагогічна діяльність органів освіти з ГО «Ла Стада-Україна», переважно здійснюється за напрямками:

- наукові дослідження з проблеми: ознайомлення з результатами учнів, студентів, їх батьків, педагогів, громадськості;

- інформаційно-пропагандистська робота з протидії торгівлі людьми;

- соціальна реклама послуг суб'єктів соціальної роботи, які надають допомогу потерпілим, тим, хто виявив намір виїхати на заробітки;

- правова освіта дітей та молоді й членів їхніх сімей з проблем торгівлі людьми;

- сприяння розвитку дитячих і молодіжних ініціатив, реалізації інтересів, залучення їх до прийняття рішень щодо себе, свого життя, формування активної життєвої позиції;

- розвиток волонтерського руху;

- організація творчого дозвілля і відпочинку;

- організація навчання основам сімейної економіки, започаткування і ведення бізнесу як власної справи.

Змістом профілактики, на основі викладеного, стало:

- надання інформації про права дитини, про явища як торгівля людьми, насильство, жорстокість у сім'ї, колективі, молодіжному середовищі;

- вивчення правових норм стосовно поведінки в реальних життєвих ситуаціях, які можуть призвести до торгівлі людьми, насильства;

- показ зразків застосування життєвих умінь, навичок щодо спілкування, знайомства, відпочинку, працевлаштування, вибору життєвого шляху, розподілу обов'язків тощо.

Міжнародна спільнота приділяє значну увагу захисту прав дітей. Міжнародно-правові норми про права дітей та їх захист є складовою частиною загальних норм про права людини.

Особливо важливим документом у сфері захисту прав дитини є Конвенція ООН про права дитини, яка ратифікована Постановою Верховної Ради України № 789XII(78912) та набула чинності для України 27.09.1991 р. У 1993 р. в Києві створено Всеукраїнській комітет захисту дітей. Згідно з Конвенцією у

квітні 2001 р. прийнято Закон про охорону дитинства. У 2003 та 2005 рр. відповідно український Парламент ратифікував два факультативних протоколи до Конвенції: 1) про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії; 2) щодо участі у збройних конфліктах.

Протидія торгівлі дітьми та боротьба з нею базуються на широкому комплексі міжнародних документів, до найважливіших слід віднести:

- Рекомендацію Комітету Міністрів Ради Європи «Про попередження сексуальної експлуатації, порнографії, проституції, а також торгівлі людьми та підлітками» (Я (91) і 09.09.1991 р.);

- Факультативний Протокол до Конвенції про права дитини, що стосується торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії. Нью-Йорк, 25.05.2000 р.;

- Конвенцію Міжнародної організації праці «Про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці» від 17.06.1999 р. № 182;

- Конвенцію про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей. Гаазька конференція, 25.10.1980 р.;

- Конвенцію про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення. Гаазька конференція, 29.05.1993 р.;

- Конвенцію про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей. Гаазька конференція. 19.10.1996 р.;

- План дій ОБСЄ з протидії торгівлі людьми (2005 р.): урахування особливих потреб дітей (рішення № 685).

У ч. 1 коментованої статті наголошується, що суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, в межах своїх повноважень вживають необхідних соціальних, правових, психолого-педагогічних та інші заходів, спрямованих на виявлення та усунення причин і передумов, що сприяють торгівлі дітьми.

Принцип поваги до прав дитини закріплено у Законі України «Про протидію торгівлі людьми».

Стаття 20. Спеціальні принципи протидії торгівлі дітьми:

1. Крім основних принципів протидії торгівлі людьми, передбачених статтею 3 цього Закону, протидія торгівлі дітьми базується на таких спеціальних принципах:

- 1) дотримання прав дитини;
- 2) повага до думки дитини, яка постраждала від торгівлі дітьми, стосовно заходів, які до неї вживають, з урахуванням її віку, стану здоров'я, інтелектуального і фізичного розвитку та інтересів;
- 3) роз'яснення дитині, яка постраждала від торгівлі дітьми, у зрозумілій для неї формі її прав та обов'язків;
- 4) забезпечення конфіденційності інформації про особу дитини та відомостей, які дозволили б установити дитині статус як такої, яка постраждала від торгівлі дітьми.

У цій статті дотримання прав дитини визначено одним зі спеціальних напрямів щодо протидії торгівлі дітьми.

У взаємодії з «Ла Страда-Україна» організовується соціально-педагогічна діяльність щодо проблем дотримання прав дитини і подолання торгівлі дітьми:

- вивчення умов формування дитини у сім'ї;
- навчання дітей навичкам самоаналізу та самоконтролю;
- регулярні бесіди з дітьми з метою виявлення мотиваційної структури способу життя;
- вивчення оточення конкретної особистості;
- виявлення та усунення антигромадських звичок, нахилів і ваблень членів сім'ї дітей;
- психотерапевтична та психокорекційна робота та надання соціальної й правової допомоги неблагополучним сім'ям;
- створення методичних рекомендацій з виховної роботи для педагогічних і соціальних працівників з питань експлуатації праці дітей та життя профілактичних заходів з цього питання в навчальних закладах;
- розробка та впровадження навчальних програм для дітей та юнацтва, особливо шкіл-інтернатів і дитячих будинків, а також програм для підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців у сфері протидії торгівлі людьми.

Спільно з органами освіти Міжнародним жіночим правозахисним центром «Ла Страда-Україна» проведено дослідження «Проблеми дітей трудових мігрантів». Дослідження виявило, що

діти, батьки яких перебувають за кордоном, мають низку проблем психологічного та соціального характеру, зростає їх уразливість щодо втягнення до злочинного світу. Воно також показало недостатню готовність педагогічних кадрів і соціальних працівників працювати з такими дітьми через брак знань щодо їх особливостей та недостатнє методичне забезпечення.

Для покращення ситуації, що склалася, Міністерство освіти і науки України видало наказ від 28.12.06 № 865 „Про соціально-педагогічну та психологічну роботу з дітьми трудових мігрантів". У рамках діяльності згідно з наказом Центр «Ла Страда-Україна» спільно з Українським науково-методичним центром практичної психології та соціальної роботи провів 5 обласних семінарів у пілотних областях: Луганській, Донецькій, Чернівецькій, Тернопільській та Київській у 2007 р. Аналіз відгуків учасників семінарів показав нагальну потребу у продовженні таких заходів.

Відповідно до наказу проведено навчально-практичний семінар на тему «Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів», видано навчально-методичний посібник «Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів» для практичних психологів, соціальних педагогів та інших категорій педагогічних працівників, розроблено інформаційні буклети для учнів навчальних закладів, забезпечено інформаційними буклетами з проблеми соціально-педагогічної та психологічної роботи з дітьми трудових мігрантів.

Для визначення стану обізнаності учнів ПТНЗ з проблемою торгівлі людьми та стану ведення профілактики торгівлі людьми в закладах професійно-технічної освіти України Міжнародний жіночий правозахисний центр «Ла Страда-Україна» у співпраці з Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти та науки України впродовж березня–серпня 2008 року провели дослідження «Запобігання торгівлі людьми в системі професійно-технічної освіти: оцінка ситуації».

Основними завданнями дослідження були: визначення рівня обізнаності учнів ПТНЗ в питаннях торгівлі людьми та їх охоплення профілактичними програмами з цієї проблематики; вивчення залежності професійної орієнтації учнів ПТНЗ та рівня ризику потрапляння в ситуації торгівлі людьми; визначення рів-

ня професійної кваліфікації викладачів для ведення профілактичної роботи з торгівлі людьми та рівень охоплення викладачів програмами, спрямованими на підвищення кваліфікації у веденні профілактичної роботи з торгівлі людьми.

У рамках дослідження було опитано 101 викладача та 1011 учнів ПТНЗ в 6 регіонах України: Вінницька, Донецька, Луганська, Тернопільська області, АР Крим та м. Київ; проведені експертні інтерв'ю. Відбір респондентів здійснювався за принципом ризикованості потрапляння учнів певної спеціалізації в ситуацію торгівлі людьми під час працевлаштування за кордоном.

Як свідчать результати дослідження, рівень обізнаності учнів про проблему торгівлі людьми є досить високим. Учні демонструють гарні знання про шляхи потрапляння до тенетів торгівців людьми, а також способу захисту себе перед поїздкою.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми протидії торгівлі людьми на період до 2010 року» та з метою формування правової культури учнівської та студентської молоді спільно з Міжнародним правозахисним центром «Ла Страда-Україна» видано навчально-методичний посібник «Запобігання торгівлі людьми в системі професійно-технічної освіти».

Здійснення моніторингу ефективності організації освітньо-виховної роботи зі студентами з проблем торгівлі людьми і експлуатації дітей та захисту прав людини проаналізовано впровадження спецкурсів, окремих тем з питань запобігання торгівлі людьми і експлуатації дітей в освітньо-виховний процес ВНЗ. Отримано інформацію від 28-ми вищих навчальних закладів з 14-ти областей України та м. Києва, з них 26 ВНЗ готують педагогів, психологів, соціальних працівників та правознавців, 1 – медичних працівників, 1 – працівників аграрного сектору.

Проаналізовано, що у 25 ВНЗ з-поміж 28 опитаних в освітньо-виховний процес включені питання з проблем торгівлі людьми та експлуатації дітей як окрема тема в складі навчальних дисциплін. Лише у трьох університетах впроваджено спецкурси з вищезазначених питань (Житомирський державний університет імені Івана Франка, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Національний університет «Києво-Могилянська Академія»).

Крім того, Міністерство освіти і науки рекомендувало впровадити в практику роботи вищих навчальних закладів спецкурс «Соціально-педагогічні основи запобігання торгівлі людьми і експлуатації дітей» (автор програми Удалова О. А.).

Оптимальний вибір методів та форм профілактичної роботи залежали від виду профілактики, етапу її здійснення, цільової групи тощо.

Під час проведення просвітницької роботи з учнями та студентами наголошується, що торгівля людьми одне з грубих порушень прав людини. Наводяться конкретні статистичні дані щодо виявлених фактів торгівлі людьми, звертається увага на прихований характер проблеми, підкреслюється особлива вразливість жінок, дітей щодо потрапляння в ситуації торгівлі людьми. Дані про дискримінацію, насильство, торгівлю людьми в Україні ілюструються прикладами відеофільмів, періодичної преси, а про сучасний стан протидії цим явищам – положеннями законодавчих і нормативно-правових актів, матеріалами моніторингових звітів.

Використання наочності є однією з основних умов ефективності сприйняття та засвоєння інформації. Візуальність посилює і зосереджує увагу учнів та студентів, стимулює інтерес. Тому використовуються інформаційні плакати, буклети, брошури, закладки. Використовується в освітньо-виховному процесі відеофільм «Запобігання торгівлі людьми та експлуатації дітей» (створений центром «Ла Страда-Україна»), котрий складається з дванадцяти десятихвилинних серій. Такий формат дозволяє легко його використовувати в системі роботи загальноосвітнього навчального закладу з уроками тривалістю 45 хв. До кожної серії розроблені методичні рекомендації щодо їх використання. Крім того, можна використовувати документальні фільми «Палаци з піску», «Куплені та продані», «У пошуках втраченого щастя», «Український експорт», «Жертви мовчання»; художньо-публіцистичний фільм «Жертва», художні фільми «Якщо я не повернусь», «Ліля назавжди» тощо.

У ході профілактичної роботи розглядалася роль спеціальних органів в Україні, які займаються наглядом за дотриманням прав людини та протидією торгівлі людьми. Зверта-

лася увага та озброювалися учні та студенти спеціальними знаннями, такими як:

- порядок звернення щодо захисту від неправомірних дій до органів державної виконавчої влади та прокуратури;
- порядок звернення за судовим захистом;
- використання правової допомоги адвоката, звернення до засобів масової інформації, неурядових організацій;
- звернення щодо захисту до міжнародних інституцій.

Слід підкреслити, що спільна робота щодо роз'яснення та вивчення чинного законодавства, міжнародних актів проводиться з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей учнівської та студентської молоді.

Колективні форми і методи освітньо-виховної роботи (лекції, бесіди, диспути, усні журнали, кінолекторії та ін.) охоплюють одночасно велику кількість підлітків і молоді, сприяють створенню певного емоційного настрою.

Просвітницька робота з центром «Ла Страда-Україна» щодо реалізації стратегічних цілей та визначення системи педагогічних заходів у виховній роботі з проблеми запобігання торгівлі людьми базується на вирішенні таких основних завдань:

- єдність спеціалізації (правового, організаційного, планового, інформаційного, методичного забезпечення), створення єдиної системи роботи правоохоронних органів та неурядових організацій, закладів освіти щодо протидії порушенням прав людини;
- комплексність, що передбачає поєднання різних засобів впливу на особистість, умови її життя і виховання;
- плановість, програмно-цільовий підхід до організації діяльності з попередження торгівлі людьми, насильства, експлуатації тощо;
- багатоступеневість заходів загального і соціального попередження експлуатації і торгівлі людьми серед учнівської та студентської молоді;
- диференціація та індивідуалізація заходів щодо виховання конкретної особи з урахуванням її вікових та психологічних особливостей, причин та умов порушення її поведінки;
- єдність заходів педагогічного впливу та соціальної допомоги;

- єдність колективних, групових та індивідуальних заходів;

- конкретність і реальність профілактичних дій щодо порушення прав людини.

Крім того, передбачено найактуальніші теми і проблеми, які дозволять сформувати в учнівської та студентської молоді знання щодо запобігання торгівлі людьми, насамперед такі:

- права людини у міжнародному та національному законодавствах;

- міжнародне та національне законодавство щодо захисту прав дітей;

- міжнародне та національне законодавство щодо протидії торгівлі людьми та пов'язаним з нею злочинам; міжнародне та національне законодавство щодо протидії торгівлі дітьми, комерційній сексуальній експлуатації дітей та використанню найгірших форм дитячої праці; порядок усиновлення українських дітей іноземними громадянами;

- нормативно-правове забезпечення роботи з надання допомоги дітям, потерпілим від торгівлі людьми; право повнолітніх на працю — гарантія міжнародних та національних документів;

- дитяча праця: основні законодавчі акти;

- суб'єкти діяльності щодо протидії торгівлі людьми в Україні.

Система освіти має великі можливості щодо попередження торгівлі людьми. Педагогічний процес значною мірою зумовлюється змістом освітніх предметів, який сприяє оволодінню знаннями (про людину та суспільство, про права людини). Особлива роль тут належить предметам соціально-гуманітарного циклу: історії, географії, правознавству, суспільствознавству, літературі (українській та світовій), філософії, соціології, політології тощо.

Головні завдання освітньо-виховних заходів із запобігання торгівлі людьми – це соціальна профілактика як вид соціальної роботи, сферами якої є виховна, освітня, громадська, культурна, економічна. Вона здійснюється у процесі виховання, освіти, залучення до культури, громадської та економічної діяльності.

Соціальна профілактика торгівлі людьми з учнями та студентами здійснюється під час:

- навчальних занять через зміст освіти (предмети ОБЖ, право, історія, економіка);

- виховної роботи з учнями і студентами (в напрямках правового, трудового, економічного, громадянського виховання);

- соціальної роботи (соціальні послуги щодо адаптації учнів та студентів у новому колективі, підтримка і допомога в розв'язанні проблем життя, матеріальна допомога, психологічні послуги, створення умов для реалізації своїх прав);

- громадської, суспільно корисної діяльності (волонтерської роботи, участь у роботі органів самоврядування, дитячих та молодіжних громадських організаціях);

- культурної діяльності (участь у творчих об'єднаннях, молодіжних іграх, під час походів у заклади культури);

- економічної діяльності (працевлаштування, задоволення законним шляхом своїх потреб та можливостей, навчання власному бізнесу тощо).

Отримані в ході дослідження результати спільної діяльності визначають ефективність просвітницької роботи серед учнівської та студентської молоді з проблем захисту прав людини, торгівлі людьми.

Діяльність тренерської мережі як ефективна форма організації профілактичної роботи

Ковальчук Л.Г., канд. пед.

наук, віце-президент,

Краснова О. В., менеджер у
соціальній сфері Центру «Ла
Страда-Україна»

Як ефективно організувати діяльність з підвищення рівня обізнаності з проблеми торгівлі людьми? Як охопити ширшу аудиторію слухачів і учасників? Як бути почутим людьми з невеликих міст і сіл?

Ці питання неодноразово виникають перед організаціями, які проводять профілактичну роботу. Центр «Ла Страда-Україна» на власному досвіді стверджує, що ефективною формою організації профілактичної роботи є національна тренерська мережа.

Аналіз результатів роботи дозволяє розглядати цю форму організації діяльності як передову технологію і кращий досвід.

На базі Центру «Ла Страда-Україна Національна тренерська мережа (далі – НТМ) почала роботу у 2000 році. Її кількісний і якісний склад постійно змінюється залежно від тенденцій і потреб суспільства. Наразі основними напрямками профілактичної діяльності є питання торгівлі людьми, захисту прав дитини, правил безпечної поведінки, забезпечення тендерної рівності, безпечного користування інформаційно-комунікаційними технологіями. Також окремим актуальним питанням для НТМ постала соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми в період конфлікту в Україні.

Національна тренерська мережа – це група експертів з державних структур, неурядових організацій та активістів, які представляють різні регіони, мають досвід читання лекцій і проведення тренінгів, знають проблеми та особливості цільової групи, готові до плідної співпраці й постійного підвищення власного професійного рівня.

Головні завдання, які стоять перед членами НТМ, – це підвищення рівня обізнаності громадян щодо проблем торгівлі

людьми, захисту прав дітей, правил безпечної поведінки, забезпечення представників потенційної групи ризику інформацією щодо безпечної поведінки і підвищення рівня кваліфікації фахівців.

Структура та склад Національної тренерської мережі

До складу НТМ Центру «Ла Страда-Україна» залучено 70 тренерів із 21 області України та м. Києва.

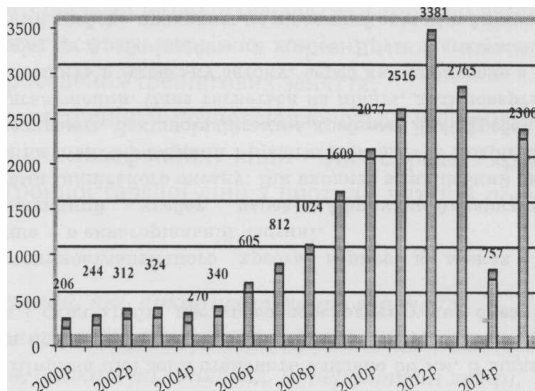
У складі національної тренерської мережі найбільша кількість представників освіти – 49, студентів – 1, громадських діячів – 13, працівників соціальних служб – 7.

Заходи, проведені НТМ протягом 2000–2015 рр

Найбільша кількість тренерів НТМ працює у Харківській, Київській, Дніпропетровській, Донецькій, Одеській, Житомирській областях. Серед них щодо кількості членів регіональних тренерських мереж лідирує Тернопільська область (104), Черкаська (38), в Донецькій, Житомирській, Полтавській більше 20.

У структурі НТМ Центру «Ла Страда-Україна» виділяють регіональних тренерів-координаторів (члени НТМ в регіонах, які координують роботу своїх регіональних тренерських мереж); регіональних тренерів (члени НТР, які не мають власних регіональних тренерських мереж, однак є представниками НТМ в регіонах).

Протягом 15 років існування тренерської мережі було проведено 20 443 профілактичних заходів (інтерактивних занять, лекцій, тренінгів, семінарів тощо) для понад 524 992 представників цільової групи (див. діагр. 2).

Діаграма 2

Робота тренерів зосереджена головним чином у навчальних закладах (74%), в інших установах (11%); близько 15% заходів проводять за допомогою засобів масової інформації.

Тематика проведених заходів

Найбільшу кількість заходів присвячують профілактиці торгівлі людьми, запобіганню насильству в сім'ї та жорстокому поводженню з дітьми, роботі з дітьми в період конфлікту, правилам безпечної поведінки, правам дитини, безпечному користуванню інформаційно-комунікаційними технологіями, зокрема Інтернету.

Основні напрями роботи тренерів

Задля організації ефективної діяльності проводиться постійна координація діяльності тренерів – супервізії, зустрічі для обміну досвідом, спільна організація та проведення окремих заходів, ознайомлення з новинками нормативно-правової та методичної літератури в галузі протидії торгівлі людьми і т.п.;

- учасники власної регіональної тренерської мережі беруть участь у проведенні тренінгових занять спільно з тренером у середніх навчальних закладах;

- опрацьовуються методичні матеріали та підбираються найбільш придатні форми проведення тренінгових занять для певних цільових груп та певної тривалості проведення заходу;

- учасників тренінгів з-поміж педагогічних працівників забезпечують методичними матеріалами щодо профілактики торгівлі людьми;

- налагоджується взаємодія з керівництвом навчальних закладів з пропозиціями проведення тренінгових занять;

- учасники тренінгу розповсюджують інформаційні матеріали з номерами гарячих телефонних ліній "Іа Страда-Україна" та адресою веб сайту «Електронної гарячої лінії з протидії дитячій порнографії в мережі Інтернет».

Форми та методи, які використовують тренера

У власній тренерській роботі свою ефективність «довели» активні форми роботи: *тренінги, практичні заняття, інтерактивні лекції*.

Такі форми роботи не просто дозволяють виробити і проаналізувати новий досвід, вони орієнтують людину на відчуття, дають можливість доторкнутися і зрозуміти проблему, а найго-

ловніше – спонукають до продуктивної дії. Використовуються метод «мета-план», семінари, тренінги, практичні заняття, круглі столи, діалоги, вуличні акції, інформаційні кампанії, презентації, відеолекторії, «мозковий штурм», вправи, ігри. Ефективними є також методика неформальної освіти, робота в групах, проблемний метод, методи відкритого простору, стимулювання групової та індивідуальної рефлексії, інтерактивної взаємодії, продуктивної самореалізації та ін.

Аналіз п'ятнадцятирічного практичного досвіду роботи НТМ дозволяє зробити висновки про ефективність такої форми організації профілактичної діяльності й узагальнити її *основні переваги*, а саме:

- можливість охопити значну кількість учасників, широкого географічного покриття;
- доступ до сільської місцевості, невеликих міст з менш розвиненим інформаційним середовищем;
- поширення кращих моделей профілактичної роботи, передових технологій;
- широке розповсюдження інформаційних та навчально-методичних матеріалів у місцях, де бракує інформації.

Підтвердженням позитивних і якісних результатів діяльності НТМ є такі досягнення:

- налагоджена системна просвітницько-профілактична робота з питань протидії торгівлі людьми;
- створені локальні тренерські мережі;
- налагоджене постійне консультування педагогів, батьків дітей з питань убезпечення потрапляння в ситуацію торгівлі людьми;
- створений електронний банк інформаційних матеріалів з протидії торгівлі людьми та дітьми;
- розповсюдження методичних та інформаційних матеріалів щодо запобігання торгівлі людьми, експлуатації та жорстокого поводження, комерційній, сексуальній експлуатації дітей та безпеки дітей в Інтернеті;
- забезпечення доступу дітей до інформаційно-консультативної підтримки шляхом поширення інформації про роботу Національних гарячих ліній Центру «Ла Страда-Україна» ;

- адаптовані матеріали для проведення заходів з різними цільовими аудиторіями;
- надання адресної методичної допомоги загальноосвітнім навчальним закладам з означеної проблеми;
- збільшення рівня поінформованості школярів та громадськості в цілому; відчутна значна підтримка органів місцевої влади в цьому напрямку.

Також важливим фактором якісної діяльності НТМ є плідна співпраця з державними установами й громадськими організаціями. В першу чергу, з Міністерством освіти і науки України, місцевими органами управління освіти, з вищими навчальними закладами, бібліотеками, обласними інститутами ППО, міськими центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, з центрами зайнятості, громадськими організаціями.

Ефективність роботи надихає її членів покращувати на місцях тренерські мережі. Метод «рівний рівному» знаходить своє практичне втілення в житті і допомагає досягти очікуваних результатів.

Досвід тренерської мережі для ведення профілактичної діяльності з попередження негативних явищ у суспільстві можна вважати ефективним і вартим уваги й подальшого впровадження в життя різними неурядовими організаціями і державними структурами.

Школа Рівних Можливостей – школа саморозкриття і становлення

Колос Л., голова правління
Школи Рівних Можливостей

Школа Рівних Можливостей – Міжнародна громадська організація, зареєстрована у грудні 2000 року. Її створили ми, юнаки й дівчата, і більшість з нас продовжують її плекати разом з нашими наставниками, експертами, однолітками й зовсім юними учасниками й учасницями цього творчого процесу.

Що ж це за Школа? І чому всі три слова в її назві пишуться з великої літери? Все дуже просто – в кожне слово закладено особливий зміст. У нашій Школі всі навчаються і навчають, тобто і дорослі – тренерки-наставниці, і юні тренери й тренерки, волонтери й волонтерки одночасно є учнями й педагогами: отримують нові, найпотрібніші сьогодні знання з тим, щоб передавати їх іншим.

Ми вийшли з Уповноваженої освіти, і ці повноваження нам – майбутнім будівничим гендерної політики – надавали такі висококласні фахівці, як Тамара Мельник, Олена Суслова, Галина Дацюк, Наталка Самолевська, Ольга Швед, Надія Бурмака, Віктор Лях, Юрій Онишко та ін.

З нами працювали такі міжнародні експерти, як Віна Лакхумалані (Індія), Джил Доусет (Вельс), Джон Ролли (США), Віктор Малярек (Канада), Ангел Семенов (Болгарія), Міра Дуронич та Мартіна Федершпіль (Швейцарія), Аліна Добошевська, Марек та Пьотр Мльонка (Польща), представники Німеччини та ін.

Голова правління ШРМ Лариса Колос та виконавчий директор Ірина Конченкова за 15 років об'єднали навколо себе потужну тренерсько-експертну команду, фахівців з питань гендеру, попередження всіх форм насильства і дискримінації, протидії торгівлі людьми, зокрема дітьми. Це Лариса Магдюк, Руслана Безпальча, Валерій Данилін, Надія Самуляк, Валерія Нечерда, Андрій Яскевич.

Понад 700 юних тренерів і тренерок упродовж 15 років проводили просвітницьку й превентивну роботу з подолання негативних явищ у соціумі та молодіжному середовищі. Ми працюємо у більшості регіонів України. У Вінниці нашу роботу в різний час координували Тетяна Міхновець і Світлана Сулімова, у Львові – Лілія Гук і Дарина Кульчицька, у Києві – Марія Григоріва, Ольга Юрочківська, Ольга Кострач, Надія Базарова, в Івано-Франківську – Сергій Сидорів, який упродовж багатьох років очолював наш рух «Юнаки проти насильства», в Одесі – Наталя Кріцак, у Дніпрі – Олександр Купрієнко, на Волині – Оксана Ярош і Галина Сірко, в Житомирі – Світлана Євченко, Олена Остапчук і Богдан Купчинський, у Рівному – Лариса Гунько, Тетяна Білковська, у Харкові — Тетяна Ісаєва. Усіх не перелічити, але кожен і кожна – відомі експерти й шановані особистості, керівни-

ки громадських організацій і окремих тендерних напрямів, учасники та учасниці антидискримінаційного руху.

На наших заняттях-тренінгах доступно розповідаємо, що таке гендерна політика, яку нам необхідно впроваджувати, якщо ми хочемо жити у правовій демократичній державі. А також, що кожен і кожна з нас має зробити для подолання насильства й корупції, для захисту дітей в мережі Інтернет, для розвитку вільного українського громадянського суспільства.

Кодекс Школи Рівних Можливостей – принципи, за якими ми спілкуємося не лише під час тренінгових сесій, але яких намагаємося дотримуватись у своєму щоденному житті.

Ми завжди відкриті для нових знань, методів і підходів у навчанні й роботі. Стиль нашої Школи – спільний творчий пошук. У нас є свій інтерактивний театр, власноручно написані навчально-методичні посібники. І ще багато чого цікавого про нас можна дізнатися на сайті: WWW.GENDER-UA.ORG.

Ми здійснили десятки цікавих проєктів, спрямованих на протидію торгівлі дітьми та домашньому насильству, захист прав жінок, дітей та молоді, впровадження гендерних підходів в освіту та виховання. Наш посібник «Гендер і Ми» схвалений Комісією з виховної роботи вищих навчальних закладів і рекомендований для роботи зі шкільною та студентською молоддю, а також є на сайті (WWW.DEVELOP.GENDER-UA.ORG).

Ми беремо участь у міжнародних молодіжних заходах у різних країнах світу. Наш Гендерний інтерактивний театр постійно виступає на фестивалях у Польщі й Німеччині, де нам відверто не раз казали, що такого театру більше немає ніде.

Наші вистави бачили в Росії, й Молдові, подібний театр ми допомогли створити нашим партнерам з Білорусі.

А почалося все з того, що у пошуках інноваційних форм пропагування гендерних ідей і проведення просвітницької роботи учасники та учасниці Школи Рівних Можливостей у 2002 році звернулися до можливостей театру вуличного дійства.

Гендерний інтерактивний театр (ГІТ) був створений на волонтерських засадах, і впродовж усіх наступних років через вистави ми ведемо інтерактивне спілкування з великими аудиторіями, в образній формі поширюючи соціально важливу інформацію.

Використовуючи творчі здібності молодих талантів, їх природне прагнення до креативної діяльності, юні волонтери за короткий проміжок часу зробили театр ефективним напрямом роботи організації, який заохочує до волонтерства сотні нових творчих особистостей.

Біля витоків театру у нас стояли такі талановиті особистості, як Тетяна Журавель, Віктор Лях і Тетяна Лях. З нами працював відомий у Києві режисер Сергій Архипчук.

Але потім, тепер і завжди – з нами наша улюблена і незмінна режисерка Яніна Немая. Театр, на відміну від тренінгів, дає змогу охопити просвітницькою роботою багатотисячні аудиторії: актуалізувати гостру соціальну проблему за допомогою яскравих театральних образів, в інтерактивній формі відповісти на питання глядачів, а також висловити власну позицію щодо найбільш актуальних тем.

Показ вистав, яких у нас є вже понад два десятки, як правило, супроводжує спеціально підготовлена інтерактивна просвітницька програма, що включає в себе багато імпровізацій і заохочує глядачів бути активними учасниками (учасницями) сценічного дійства, виробити власну громадянську позицію в житті.

В ігровій формі подано інформацію, що дає можливість молодим людям усвідомити, наскільки проблема насильства, корупції, торгівлі дітьми, утвердження гендерної рівності тощо є актуальними для України і світу в цілому.

Засобами театру проводимо просвітницьку роботу з безпеки дітей та молоді в Інтернет-мережі, попередження ВІЛ/СНІДУ, наркоманії й алкоголізму.

Юнаки та дівчата, члени Міжнародної громадської організації Школи Рівних Можливостей, не раз продемонстрували власні інноваційні розробки в галузі неформальної соціальної освіти молоді. Це відбулося, наприклад, під час презентації нового посібника „Вчимося себе захищати: скажемо "НІ!" торгівлі дітьми".

Вперше юні тренери й тренерки написали книгу для роботи з однолітками, узагальнивши власний досвід роботи в школах та професійно-технічних навчальних закладах України з протидії торгівлі дітьми. До книги увійшли розроблені ними тренінги, методика проведення інформаційних кампаній із запобігання торгівлі дітьми, досвід використання театральних методик та

інших інноваційних підходів, свої погляди на проблему, рекомендації та поради для тих, хто хоче працювати за принципом «рівний-рівному». Оформила посібник волонтерка організації – прекрасна художниця Катерина Ускова, макет розробив Олександр Нагаєв, ще один талановитий волонтер організації.

Роботу над створенням посібника підтримала Міжнародна організація з міграції, з якою підтримуємо міцні партнерські стосунки. Усі, хто забажав, – юні тренери з різних регіонів України – надсилали власні розробки, матеріали, пропозиції, а також своє бачення цієї книги. Структура посібника формувалася спільно з експертами - знавцями у цій проблемі. Перший розділ містить рекомендації для тих, хто хоче працювати за цим посібником, потім у логічній послідовності йдуть тренінги. Книгу відкриває тренінг «Я – найвища цінність у цьому світі». Діти мають усвідомлювати свою індивідуальність, знати свої права, вміти їх відстоювати, повинні по-справжньому полюбити себе. Таку самодостатню й свіdomу людину важко заманити в тенета рабства. Розумну і теплу книгу зроблено з любов'ю та повагою до дитини. Авторський колектив об'єднав творчу працю 25 юних тренерів та тренерок, до редакційної колегії увійшли відомі в Україні експерти з питань протидії торгівлі людьми. В посібнику зібрано всю міжнародну та українську законодавчу базу стосовно торгівлі людьми, подібної за змістом та обсягом тематичної термінології також не містить жодне з видань у цій сфері просвітницької роботи.

Справжньою подією стала й сама презентація. Вона проходила в затишній сучасній залі театру «Актор», що на Львівській площі. Більшість з авторів посібника приїхали до Києва, аби бути присутніми на святі і взяти участь у дійстві Гендерного інтерактивного театру Школи Рівних Можливостей, який того вечора продемонстрував свої вистави, зовсім нові та такі, що були вже добре відомі глядачам. Уперше гості змогли відчутти і вплив на аудиторію форум-театру, методики роботи з жертвами та групами ризику, яку ШРМ поширює в Україні з 2005 року. На святі були присутні учасники й учасниці широкої науково-практичної конференції, на якій саме в ці дні (під час Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства») ми узагальнювали практику використання форум-театру в соціальній роботі. Серед гостей були представники міністерств у справах сім'ї, молоді та

спорту, внутрішніх справ, освіти та науки, а також працівники посольств, міжнародних донорських і громадських організацій, засобів масової інформації. Тиражування посібника підтримало Посольство Фінляндії в Україні. Міністерство освіти та науки рекомендувало посібник для роботи зі студентською молоддю.

Школа Рівних Можливостей знову засвідчила: креативний підхід у будь-якій справі – запорука успіху. Наче б то нічим не визначний захід – презентація нового посібника – став подією під час Всеукраїнської акції, спрямованої проти всіх форм насильства і дискримінації.

Іншим прикладом інноваційного підходу в просвітницькій роботі була наша участь у Всеукраїнській соціальній акції «Тисяча вокзалів – тисяча життів», ініційованій Державною соціальною службою для сім'ї, дітей та молоді та Профспілкою залізничників і транспортних будівельників. Ця подія відбулася 13 квітня 2010 року, коли одночасно на 196 вокзалах та залізничних станціях України проходила започаткована молоддю нова форма широкої просвітницької й волонтерської роботи.

Безкоштовні медичні послуги та консультації стали можливими завдяки залученню до акції Всеукраїнського лікарського товариства. Усі бажаючі в цей день мали змогу виміряти артеріальний тиск і рівень цукру в крові або пройти рентген легенів. Всім охочим розповідали про здоровий спосіб життя, надавали інформацію щодо профілактики різноманітних захворювань.

«Школа Рівних Можливостей» вже не вперше взяла участь у подібній акції. Зокрема яскравим моментом заходу в м. Києві став виступ на Південному вокзалі Гендерного інтерактивного театру ШРМ з виставою «Квіти життя», яка піднімає питання відповідального батьківства, репродуктивного здоров'я молоді, розподілу гендерних ролей у сім'ї, захисту права на життя ще ненародженої дитини.

Дехто з присутніх уперше почув слова «гендер» і пов'язав його з кризовими сімейними проблемами. Дехто просто замислився над тим, чому нам бракує здоров'я й гармонії в житті. Але багато хто відчув, що є в нашому суспільстві небайдужі люди, готові допомогти у виході з кризи, не чекаючи вказівок «зверху» і «фінансової віддаки» за добро.

Ми продовжуємо реалізацію проектів щодо впровадження гендерних підходів у різні сфери життя суспільства та місцевої влади. Цю роботу ми розпочали за підтримки Посольства Фінляндії в Україні. Проект виявився дуже своєчасним. Провели потужну серію тренінгів для учнів і студентів, педагогів і держслужбовців, обговорюємо з ними шляхи виходу з особистої та соціальної кризи, захист своїх прав, участь у житті того середовища, в якому ми знаходимося, та в широкому соціумі. Гендерна тематика виявилася як ніколи актуальною.

Реалізація проектних технологій молодіжними громадськими організаціями

Ївженко Ю. В., науковий співробітник сектору національно-патріотичного виховання відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту позашкільної освіти та виховної роботи Інституту модернізації змісту освіти МОН України

В Україні сучасна державна молодіжна політика передбачає концентрацію зусиль на основних пріоритетах: формування громадянської позиції; національно-патріотичне виховання; здоровий спосіб життя молоді; розвиток неформальної освіти; зайнятість молоді; житло для молоді; партнерська підтримка молоді, що проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб. Передбачається оновлення механізму організації роботи з молоддю, поєднуючи державне управління з інститутами громадянського суспільства, а саме: молодіжними, дитячими громадськими організаціями та організаціями що співпрацюють з молоддю [2].

Діяльність сучасних молодіжних громадських організацій відбувається за різними напрямками: громадянське виховання

дітей та молоді, сприяння розвитку молодіжного підприємництва, туризм, міжнародний обмін, народна творчість тощо. Вони проводять свої заходи, як правило, у формі проектів.

Організація таких заходів сприяє:

- розвитку громадської активності;
- формуванню почуття громадянськості в студентській молоді;
- обміну досвідом, залученню до співпраці нових партнерів;
- вирішенню окремих молодіжних проблем;
- участі у соціальних, історикознавчих та патріотичних проектах;
- згуртуванню колективу організації;
- загальному піднесенню настрою молоді.

Молодіжні громадські організації, як інститути формування громадянськості, виконують надзвичайно вагомую роль у набутті молоддю самостійності, самовизначення, самоствердження. Вони вирізняються різноплановою діяльністю, кількісним і якісним складом, особливим статусом. За певної підтримки вони реалізують патріотичні проекти, залучаючи до своєї діяльності партнерів, беруть участь у роботі громадських рад при державних органах влади тощо. Останні роки зростає кількість молодих волонтерів, впроваджуються молодіжні ініціативи, розробляються та реалізуються соціальні проекти.

Взаємодія органів державної влади з інституціями громадянського суспільства може бути умовно поділена на дві групи: економічні та неекономічні [1]. Згідно з аналізом, значного поширення у взаємодії молодіжних громадських організацій та держави набула проектна діяльність громадських організацій, яка, як правило, має неекономічний характер.

На сучасному етапі розвитку студентських ініціатив визначено різні підходи до підвищення ефективності діяльності молодіжних організацій. У роботі зі студентами реалізація проектної діяльності стає засобом розвитку і саморозвитку особистості, виступає універсальним джерелом навчання, виховання та творчої діяльності. Завдяки участі у проектах, на кожному з його етапів у них формуються творчі та соціальні компетенції,

створюються відповідні умови для розвитку їх громадянськості у системі громадської діяльності.

Як зазначено в енциклопедії соціальної сфери, проект – сукупність скоординованих дій для досягнення певних цілей із встановленими строками, витратами й параметрами виконання, де відбувається пошук та концентрація відповідних ресурсів, залучаються до вирішення завдань різні партнери [3]. Проектна діяльність дає можливість студентам усвідомити відповідальність за спільну справу.

Проекти, які реалізують молодіжні громадські організації, можна класифікувати за різними ознаками, наприклад: типом (дослідницькі, інформаційні, творчі, практикоорієнтовані та ігрові); за характером діяльності (інноваційні, інформаційні, соціальні, освітні); масштабами фінансування (мікропроекти, малі проекти, мегапроекти); особливостями фінансування (інвестиційні, спонсорські, кредитні, бюджетні, субсидійовані, благодійні, членські внески); термінами реалізації (коротко-термінові, середньотермінові, довготермінові).

Аналіз проектів, створених протягом декількох років, дозволяє умовно розділити їх на 5 основних напрямів, а саме: розвиток творчої особистості; патріотичне виховання; формування здорового способу життя; професійне становлення та підприємницька діяльність; європейська інтеграція. Серед поданих на конкурс проектів, орієнтованих на патріотичне виховання, є такі: Всеукраїнська програма патріотичного виховання молоді «Стяг волі»; Всеукраїнська програма військово-патріотичного виховання дітей та молоді «Майбутній захисник Вітчизни»; Всеукраїнська молодіжна патріотична програма «Скарби нації»; Програма патріотичного виховання молоді «Юний захисник Вітчизни» та інші.

Підтримку одержали проекти на утвердження патріотизму, з них: Всеукраїнські круглі столи «Ідеї в слух»; «Говерла 2013 – пам'ятаймо українських героїв»; «Молодь проти ксенофобії та расизму»; Всеукраїнська молодіжна патріотична програма «Таємниці української історії»; Акція «Від серця до серця» та інші.

До проектів, орієнтованих на сприяння працевлаштуванню та підприємницькій діяльності молоді, можна віднести програми:

Всеукраїнський фестиваль молодіжних трудових загонів «Ми працюємо слави тебе, Україно!», Всеукраїнський конкурс «Молодий підприємець року – 2012», Всеукраїнський зліт студентських і молодіжних трудових загонів, виставка вакансій «Освіта. Робота. Підприємництво», Програма сприяння розвитку молодіжного підприємництва «Молодіжне підприємництво» та інші.

Проаналізовано проекти всеукраїнських молодіжних організацій, до яких залучали студентів, а саме: «Золотий кадровий резерв нації», «Віртуальна академія» (ВМГО Українська Студентська Спілка); «Розвиток студентського самоврядування як передумова демократичної держави» (ВМГО Молодь за справедливість); «Соціальне становлення, духовний розвиток та формування загальнолюдських цінностей у студентської молоді» (ВМГО Асоціація правозахисних організаторів студентів України); проект для представників студентського самоврядування щодо організації молодіжних трудових загонів при ВНЗ України «Літня школа-зліт «Праця людини – окраса і слава!» (ВМГО Демократична спілка студентів «Студентська платформа»); проект «ISIC Україна» (ВМГО Студентленд).

У діяльності багатьох молодіжних громадських організацій членами є студенти вищих навчальних закладів України. Заслугує на увагу найбільша Міжнародна молодіжна організація AIESEC, яка об'єднує понад 23 000 людей зі 100 країн світу. Вона є неприбутковою, неполітичною, нерелігійною організацією і керується студентами та випускниками вищих навчальних закладів. Організація допомагає студентам віднайти та розвинути власний потенціал для здійснення позитивного впливу на суспільство. Молодих людей долучають до вирішення проблем лідерства та менеджменту, вони отримують досвід беручи участь у міжнародних програмах стажувань, міжнародних конференціях, у реалізації унікальних проектів. Члени організації підтримують бажання бути активним і свідомим громадянином, який здійснює необхідні позитивні зміни у суспільстві.

Крім того, проаналізовано діяльність Асоціації правозахисних організаторів студентів України (АПОС), яка є найчисельнішою в Україні. Головною метою організації є забезпечення та захист законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних, навчальних, науко-

вих інтересів своїх членів. Загальна кількість членів Асоціації становить близько 694600 студентів та об'єднує представників студентських профспілок освіти, культури, охорони здоров'я, залізничного транспорту, працівників зв'язку, цивільної авіації, агропромислового комплексу та інших. Асоціація має свої представництва у всіх обласних центрах України та в містах Києві і Кривому Розі.

Члени організації проводять тренінги, семінари, форуми, наради, в яких беруть участь лідери студентських профспілкових організацій та органів студентського самоврядування. Крім того, проводять зустрічі, круглі столи з керівництвом держави та органів центральної виконавчої влади для вирішення проблемних питань, що стосуються життя і діяльності студентів. Наприклад, підписано спільний наказ між Міністерством освіти і науки України, Державним комітетом України у справах сім'ї та молоді й Асоціацією правозахисних організаторів студентів України «Про затвердження Міжгалузевої програми «Оздоровлення студентів». У рамках програми рекомендовано, в першу чергу, надавати путівки студентам соціально незахищених категорій. Члени асоціації підготували пропозиції щодо соціального страхування студентів, які враховано в Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням», де передбачено механізм фінансування студентських санаторіїв-профілакторіїв та санаторно-курортне забезпечення студентів вищих навчальних закладів. Завдяки діяльності Асоціації студенти мають можливість на практиці долучитися до вирішення важливих студентських проблем.

Аналіз досвіду діяльності Молодіжної громадської організації «Особистість» виявив широке використання проектних технологій. Наприклад, соціальні проекти «Особлива дитина», «Я – молодий та прагну жити» та інші були спрямовані на адаптацію молодих людей з обмеженими фізичними можливостями.

Заслуговує на увагу реалізація творчого проекту «Краса України – краса життя», в якому взяли участь студенти та молоді люди з особливими потребами. У рамках проекту молоді люди відвідали дендропарк «Олександрія», прослухали роман-

тичну розповідь екскурсовода, ознайомилися з експозицією Музею історії парку. Завершальним етапом став вечір поезії, де читали вірші українських поетів на ліричну тематику, зокрема вірш І. Франка «Тричі мені являлася любов». Всі учасники спілкувалися на рівних, жартували, обмінювалися думками.

Таким чином, організація допомагає молодим людям з особливими потребами соціалізуватися у суспільстві. Крім того, в студентів, які брали участь у проектах, формуються якості: співчуття, відповідальність до ближнього, бажання допомагати у вирішенні соціальних проблем у суспільстві.

За участю студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного медичного університету імені О.Богомольця, Київського міського медичного коледжу, Київського національного університету будівництва і архітектури, Київського медичного університету УАНМ молоді з особливими потребами та їх батьків відбувся у м. Чернігові виїзний круглий стіл на тему «Духовне відродження нації». Під час круглого столу обговорювали питання духовного становлення молоді особистості. Батьки також взяли активну участь у дискусії. Провідною ідеєю зустрічі стало гасло: «Життя – це віра, надія, любов. Духовність – основа нашого буття». Молодь під час екскурсії ознайомилася з містом, відвідала Меморіальний музей М. Коцюбинського, Антонієві печери та Дитинець.

Формуванню ціннісного ставлення до суспільства та людини присвятили конференцію «Молодь – громадяни – майбутнє» (м. Львів), де відбулося обговорення проблем, що хвилювали молодь з особливими потребами. Учасниками стали представники Київської міської організації інвалідів «Особлива дитина», студентська молодь Львівського політехнічного університету та учні старших класів Львівської спеціалізованої школи № 8. Під час дискусій розглянули питання розвитку духовності та громадянського суспільства в країні. Учасники заходу відвідали місто старого Лева, Личаківський цвинтар, собор святого Юри та перлину замкового мистецтва України – Олеський замок. Під час проведення цього заходу львівські студенти допомагали молодим людям з особливими потребами: переносили сходами інвалідні візки, спілкувалися з матерями та дітьми, розповідали про своє місто, а потім обмінялися координатами.

Як зазначають організатори, робота у цих проектах пов'язана зі складнощами в технічному та моральному аспектах, студенти спілкувалися з молоддю, що мають інвалідність, на рівних, а потім допомагають заносити їх та інвалідні візки до автобуса. Слід зазначити, що ці студенти стали активними членами молодіжної організації.

Отже, участь у діяльності молодіжної громадської організації дозволила студентам проявляти ініціативу та долучитися до вирішення сучасних проблем молодих людей, а також формує вміння організовувати й здійснювати соціально значущу діяльність, співпрацювати у колективі та налагоджувати партнерські зв'язки в соціальному середовищі.

На наш погляд, надзвичайно цікавими є проекти Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Українська студентська спілка» (УСС), яку засновано у 1989 році. Аналіз досвіду роботи організації показує, що основною метою її діяльності є захист прав та інтересів членів спілки, сприяння створенню відкритого громадянського суспільства в Україні, самореалізація наукового, творчого, політичного, спортивного, організаційного потенціалу студентів.

Члени організації створили інноваційний проект «Центр Майбутнього: золотий кадровий резерв нації», який викликав зацікавленість як у студентів, так і у багатьох великих компаній та Європейської Бізнес-Асоціації. Підтримку проекту надали також міністерства України та державні адміністрації. У різні роки отримували підтримку своїх проектів «Віртуальна Академія» та «Золотий кадровий резерв нації», і залучали студентів з багатьох навчальних закладів. До основних заходів програми «Віртуальна Академія» входили: Оздоровчо-навчальний форум в Одеській області (селище міського типу Затока); III Молодіжний Інноваційний Форум (м. Донецьк); прес-конференція, присвячена старту проекту; створення сайту цього проекту та наповнення його відеолекціями та тестами.

Проект «Золотий кадровий резерв столиці» було започатковано за підтримки Київської міської державної адміністрації, а Другий молодіжний інноваційний форум започаткував програму для молодих державних службовців і підприємців «Школа парт-

нерства: бізнес + влада» та програму реалізації молодіжних ініціатив на рівні міста «Молодь майбутнього: зміни Київ».

Організація здійснила проект **«Академія навичок»**, завдяки якому на одному ресурсі онлайн-навчання за участю кращих іноземних та вітчизняних тренерів створено карти професій учасників проекту з урахуванням їх індивідуальних особливостей і особистих навичок. Використання проектних технологій у діяльності молодіжної громадської організації дозволило для студентів та випускників вищих навчальних закладів проводити тренінги, майстер-класи, ділові ігри, квести, спілкування з успішними бізнесменами за темами: лідерство, закони фінансового успіху, тайм-менеджмент, ефективне ведення переговорів, робота в команді, корпоративна культура, «PR» тощо.

Корисним є досвід студентських організацій, які діють у Київському національному економічному університеті ім. В.Гетьмана (КНЕУ), а саме: «Агентство соціальних проектів»; соціально-психологічна служба; туристичний клуб «Скіфи»; студентський бізнес-інкубатор КНЕУ; юридична клініка «Соціальна справедливість»; студентська PR-агенція ; KNEU Case Club; страховий клуб КНЕУ. Цікавою ініціативою є створення в університеті студентського бізнес-інкубатору як молодіжної громадської організації з неприбутковим статусом, до якої увійшли студенти та викладачі університету. Вищим органом управління організації є загальні збори членів, що скликаються радою правління не рідше одного разу на рік, діючим керівним органом між загальними зборами є рада правління.

Так, громадська організація **«Агентство соціальних проектів» (КНЕУ)** є добровільним, неприбутковим об'єднанням студентів, аспірантів, викладачів. Як зазначається у положенні, основною метою діяльності є активізація та поширення соціально відповідальної позиції студентів, а також залучення молоді до сфери соціально-економічних проектів задля підвищення життєвих стандартів та рівня якості життя людей, формування умінь планування проекту, фандрейзингу, створення бюджету та розподілу коштів на різних етапах реалізації проекту.

Одним із напрямів діяльності організації є участь у курсах соціальних проектів «Enactus». Кращі проекти на національному рівні представляють на міжнародному конкурсі

«Enactus World Cup», що проводить міжнародна студентська організація «Enactus». Так **проект** «+2. Діти дощу» команди студентів КНЕУ був високо оцінений журі спеціального конкурсу **«Територія підприємництва»**.

Молодіжна громадська організація «СОУС», що діє у **Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна»**, активно співпрацює з Київським міським центром соціальних служб для молоді (КМЦССМ) та бере участь в організації різноманітних заходів, наприклад: «Олімпійський урок» (за підтримки Національного олімпійського комітету); фестиваль «Золота рибка» для дітей-інвалідів з проблемами опорно-рухового апарату; соціальний міський захід «Юнь Києва запрошує»; Всеукраїнський скаутський форум до 100-річчя українського скаутського руху; «Унікальна битва незвичайних геймерів»; «Павлов-Фест»; «Парад дідів морозів»; Благодійний фонд Відкриті серця «Інсталяція вуличних галерей»; акція «Приречені» для людей, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ); «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні», «Світ без гепатиту», літній наметовий табір «Славутич-кемп» Київської обласної адміністрації та ін.

Також організація проводить такі соціальні проекти, як створення відеоуроків з вивчення мови жестів, збір речей та книжок, підготовка подарунків для дівчаток-вихованок Дарницького будинку-інтернату для розумово відсталих пацієнток. Крім того, волонтери допомагають ВІЛ-інфікованим пацієнтам відділення в лікарні «Охматдит», щомісяця студенти приходять до дітей з ігровими програмами та творчими майстернями. Діяльність організації підтримують партнери, від яких отримано три гранти на проведення заходів «День здоров'я», акції проти дій захворювання на ВІЛ та гепатит, на організацію літнього пересувного дитячого табору «Водограй» та інше.

Позитивним прикладом проектної діяльності серед місцевих молодіжних організацій є **«Клуб «Компас»» (м. Київ)**, що організовує роботу наметових таборів для дітей і молоді віком 14–18 років з використанням просвітницьких тренінгів.

Молодіжну громадську організацію «Молодь за вищу освіту» створили студенти коледжів м. Києва у квітні 2000 року. Основною метою організації є задоволення та захист законних

соціальних, економічних, творчих, духовних інтересів молоді, патріотичне виховання та залучення її до творчих ініціатив, сприяння саморозвитку, формування здорового способу життя студентів.

Представники молодіжної організації є в багатьох вищих навчальних закладах міста Києва. У Промислово-економічному коледжі НАУ є осередок організації, який самостійно створює та проводить багато проектів для молоді:

- програми „Фізична культура та здоровий спосіб життя для молоді”, "На шляху до здоров'я";
- екскурсії для молоді з метою вивчення історії України;
- відкриті змагання з міні-футболу, в яких бере участь молодь віком 17–20 років;
- конкурси проектів з розвитку громадської активності;
- тренінги, диспути, круглі столи з розширення знань про громадянські цінності, вдосконалення технологій громадської роботи.

Неодноразово члени організації брали участь у семінарах і тренінгах, які проводила спілка дитячих і молодіжних організацій "СПОК", а також у зборах-походах "Козацькими шляхами", "Юнь Києва запрошує".

Слід зазначити, що значна частина з досліджуваних молодіжних громадських організацій розробляли і реалізовували власні соціальні проекти, наприклад «Дніпровська хвиля» (Дніпро), «Новий час» (Конотоп), «Студентське об'єднання українських скаутів» (Київ), «Молодь за вищу освіту» (Київ), Асоціації правозахисних організаторів студентів України (Київ), Українська студентська спілка (Київ), «СПАМ» (Київ), Агентство соціальних проектів (КНЕУ), «Студентленд», а також міжнародна громадська організація «AIESEC та інші.

Розглядаючи проектну діяльність МГО з позиції її успішної реалізації, слід зазначити, що вона залежить від рівня налагодження взаємодії зі студентством, адміністрацією ВНЗ, представниками інших громадських організацій, органами державної влади. Тому важливим є дослідження шляхів взаємодії МГО з різними соціальними інститутами на засадах партнерства.

Отримання досвіду щодо налагодження взаємодії молодіжною громадською організацією з адміністрацією вищого

навчального закладу, представниками інших громадських організацій, органами державної влади на засадах партнерства є важливою умовою щодо реалізації проектів.

Для створення та реалізації проектів необхідні знання та певний практичний досвід у молоді. Важливими для лідерів молодіжних організацій є знання особливостей проектної методики, усвідомлення форм і методів роботи щодо її реалізації. Тому для членів організації проводять навчання зі створення проектів, конкурси, ігри, квести тощо. Під час теоретичної підготовки вони мають оволодіти технологією проектної діяльності (вміння визначити мету, задачі, шляхи реалізації, планувати та організовувати діяльність команди). Крім того, важливим є підбір інформації щодо актуальності проекту та мотивація на досягнення кінцевого результату. Тренерами можуть бути соціальні педагоги та викладачі, які мають підготовку.

Для формування почуття громадянськості в студентів у процесі діяльності молодіжних громадських організацій розроблено програму з підготовки лідерів, яка містить теоретичні та практичні заняття. На теоретичних заняттях з використанням інтерактивних технологій за темами «Співпраця та допомога у молодіжній громадській організації», «Взаємодія МГО з адміністрацією ВНЗ, студентською радою самоврядування», «Волонтерська робота у громадській організації», «Налагодження співпраці та партнерських зв'язків МГО з громадськими та державними інститутами» студенти ознайомлюються з діяльністю різних інституцій, опрацьовують питання, пов'язані з роботою лідера та порядком розподілу доручень, напрямками діяльності, налагодження співпраці та інше.

На заняттях з розробки соціальних проектів студентів інформують про основні вимоги до проектів, алгоритм створення ініціативної групи з розробки та групи з реалізації проекту. На тренінгах передбачено використання таких форм роботи, як інформаційне повідомлення, мозковий штурм, робота в групі, презентація тощо. Під час тренінгу відбувається обговорення соціальних проектів учасниками у мікрогрупах.

Студенти брали участь у міських заходах, а саме: тематичних семінарах, дискусіях, рольових й ділових іграх, виставках-презентаціях, конкурсах соціальних проектів, засіданнях

круглих столів, волонтерській діяльності тощо. Завдяки налагодженню міжособистісних зв'язків молодіжна організація стає середовищем, де студенти мають змогу проявити себе, а також навчаються визначати пріоритетні напрями діяльності організації та орієнтири для майбутніх соціальних проєктів.

Практична діяльність організації має важливе значення для формування соціальної активності у лідерів. За їх відгуками, участь у проєктах, соціальних акціях дозволило проявити лідерські якості, адже вони виступали в ролі організаторів, ініціаторів, тренерів, ведучих заходів тощо.

Для активізації проєктної діяльності серед студентів-членів молодіжної громадської організації – рекомендовано проведення конкурсу соціальних проєктів на рівні громадської організації. Студенти мають можливість презентувати свої проєкти та отримати інформаційну підтримку адміністрації навчального закладу. Це дає можливість ініціативним групам студентів представити досвід соціальної проєктної діяльності, визначити широкий спектр проблемних питань, які турбують молодь, та окреслити шляхи їх вирішення. Переможці конкурсу проєктів отримують відповідні дипломи.

Проаналізувавши діяльність молодіжних громадських організацій студентів, слід зазначити, що їх діяльність здійснюється за різними напрямками, а саме: виховання патріотизму, розвиток творчої особистості, формування здорового способу життя, розвиток підприємницької діяльності, євроінтеграція. Широке використання проєктних технологій забезпечують співробітництво, співтворчість членів організації та є важливою соціально-педагогічною умовою, яка впливає на формування соціальної активності молоді.

Вивчення досвіду роботи молодіжних громадських організацій дає підставу стверджувати, що підготовка соціальних проєктів є дуже важливою частиною їх діяльності.

Тренінгові та практичні заняття допомогли студентам глибше зрозуміти зміст громадської діяльності, отримати досвід з організації діяльності молодіжних громадських організацій, відпрацювати окремі навички й вміння. Навчання студентів організовувалося таким чином, щоб кожна молода людина мала змогу проаналізувати суть наявної проблеми.

Список використаної літератури

1. Афонін Е. А., Бережний Я. В., Валевський О. Л. та ін.// за заг. ред. В. А. Ребкала Концептуальні засади взаємодії політики й управління: навч. посіб. – К. : НАДУ, 2010. – 300 с.
2. Концепція Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016–2020 роки. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1018-2015-%D1%80>
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.

Захист прав людини в системі студентського самоврядування

Буянова Г.В., завідувачка сектору з галузей гуманітарної та педагогічної освіти відділу модернізації вищої освіти Інституту модернізації змісту освіти МОН України

Студенти завжди були не тільки індикатором усіх позитивних і негативних соціальних перетворень у суспільстві, а й активною частиною суспільства, здатною відстоювати свої інтереси й права. В Україні на сьогодні ратифіковано міжнародні документи щодо захисту прав людини – це Загальна декларація прав людини (прийнята Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р.), Конвенція про права дитини (27 лютого 1991 р.) та інші. Створено державну нормативно-правову базу з цього питання, а саме: Конституцію України, закони України «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року» від 5 березня 2009 року № 1065-VI, «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8 вересня 2005 року № 2866-IV, «Про боро-

тбу з корупцією» (постанова ВР№357/95-ВР від 05.10.95), «Про попередження насильства в сім'ї» від 15 листопада 2001 року № 2789-III, але попри цей правовий інструментарій питання порушення прав людини є досить гострим для будь-яких верств населення України, зокрема й для студентської молоді. Держава робить кроки для поліпшення ситуації, так 25 серпня 2015 р. було прийнято Указ Президента України «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини» № 501/2015, де наголошується на вирішенні таких питань, як забезпечення свободи мирних зібрань та об'єднань, права на освіту, права на працю та соціальний захист, права на свободу та особисту недоторканість, дотримання прав дитини та ін. Також у Розпорядженні КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016–2020 роки” наголошується на реалізації програми за шістьма пріоритетами. До першого пріоритету входить напрям “Молодь у злагоді із законом”. Метою є посилення профілактики правопорушень у процесі підвищення рівня правових знань, правової культури та правової поведінки молоді.

Тому перед студентством постає завдання дотримуватися правових норм, бути учасником, а не спостерігачем соціальних подій, бути небайдужим до порушення прав людини, захищати не тільки себе, але й інших. Саме активність студентів у діяльності органів самоврядування в ВНЗ сприятиме вирішенню багатьох проблем студентської громади, зокрема щодо захисту їх прав.

Для розвитку студентського самоврядування створено правове підґрунтя: закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державний вищий навчальний заклад» та Концептуальні засади щодо стратегії основних напрямків розвитку освіти у першій чверті ХХІ століття (Національна доктрина розвитку освіти, розділ V), Концепцію національного виховання студентської молоді, розроблено Положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах.

Згідно зі ст. 38 Закону України «Про вищу освіту», основними завданнями органів студентського самоврядування є:

- забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема, стосовно організації освітнього процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;

- сприяння створенню відповідних умов для проживання і відпочинку студентів, діяльності студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва зі студентами інших вищих навчальних закладів і молодіжними організаціями;
- участь у вирішенні питань міжнародного обміну студентами.

Україна вступила у Болонський процес, в якому органи студентського самоврядування розуміються як єдиний повноправний представник студентської громади у вищому навчальному закладі, «партнер у визначенні змісту та організації освіти», «учасник управління ВНЗ та освітою».

Слід зазначити, що Всеукраїнська студентська рада як орган студентів на державному рівні представляє і захищає законні права та інтереси студентів у державних органах та громадських організаціях. Вона повинна піднімати такі проблеми правового та соціального захисту студентства, як брак робочих місць для молодих спеціалістів, відмова в наданні робочого місця випускнику ВНЗ, який немає досвіду роботи, прийняття на роботу з випробувальним терміном і зниженою оплатою на цей проміжок часу та інші.

Варто наголосити на тому, що керівному складу та органам студентського самоврядування ВНЗ необхідно приділяти особливу увагу потребам студентів, які не досягли вісімнадцяти років. Згідно з законодавством, вони є дітьми й потребують особливого захисту. Найчастіше порушення їх прав відбувається під час проходження практики. Серед них порушення умов праці, часткова оплата виконаної роботи або взагалі безоплатна праця студентів, надання можливості пройти практику за хабар та інші випадки порушення законодавства з боку власників підприємств, на яких відбувається проходження практики.

Значну роль у соціальному захисті студентів відіграє створення студентської соціальної служби. Вона працює разом з органами студентського самоврядування і вирішує питання соціального захисту студентів-сиріт, студентів з неблагополучних родин, з неповних чи багатодітних сімей, студентів-інвалідів та інших. Всі вони мають певні проблеми та потребують уваги, підтримки. Студентська соціальна служба має об'єднувати студентів-волонтерів з

різних груп, що дозволить охопити увагою всіх, хто потребує допомоги, та залучити до роботи інших студентів.

Також необхідно звернути увагу на те, що органи студентського самоврядування, які спрямовують свою діяльність здебільшого на організацію дозвілля, мало чим будуть відрізнятися від клубів та молодіжних творчих об'єднань, які за своєю суттю не здатні об'єднати всіх студентів вищого навчального закладу, і не мають права та повноважень в управлінні ВНЗ та впливу на освітньо-виховний процес. Проте цим правом наділені органи студентського самоврядування, їх керівники входять до складу вчених рад вищих навчальних закладів та мають всі підстави для ефективного вирішення соціально-правових проблем студентської громади.

Водночас основною метою студентського самоврядування є сприяння сумлінному виконанню студентами своїх обов'язків з одночасним захистом їх законних прав та інтересів, а також надання їм можливості гармонійного, творчого та інтелектуального розвитку в умовах навчання у ВНЗ.

За умови, що студентське самоврядування буде дійсно працювати, а не існувати формально у навчальному закладі, воно здатне вирішити цілу низку проблем, які існують у ВНЗ, і головне сприяти формуванню у студентів активної життєвої позиції, відповідальності, правосвідомості, цілеспрямованості та інших якостей.

Слід наголосити на необхідності посилення діяльності органів студентського самоврядування щодо роботи зі студентами з девіантною поведінкою, подоланню ксенофобських проявів та розвитку толерантності в студентському середовищі, а також брати активну участь у профілактичній діяльності щодо попередження правопорушень серед студентів ВНЗ.

Робота в органах студентського самоврядування є тією сходинкою для майбутнього молодого спеціаліста, яка допоможе йому в професійній діяльності, сфері виробництва, науки, культури чи обслуговування, бути активною особистістю, озброєною досвідом щодо відстоювання своїх законних прав та прав інших, бути небайдужою до проблеми порушення прав людини в суспільстві.

Для активізації громадської діяльності студентських об'єднань пропонуємо для використання в практичній роботі ВНЗ методичні розробки та рекомендації.

Розвиток соціальної ініціативи студентської молоді

Ватагіна В.В., директор,
Матеюк К. В., студент Дніпро-
петровського монтажного тех-
нікуму, голова молодіжної гро-
мадської організації «Дніпровсь-
ка хвиля»

За підтримки адміністрації технікуму, профспілкової організації учасники проекту «Енергоефективність – крок у майбутнє», студенти та випускники технікуму, об'єднані спільними інтересами, започаткували на добровільних засадах Міську молодіжну громадську організацію (далі – МГО) «Дніпровська хвиля». У своїй діяльності організація керується Конституцією України, чиним законодавством України та прийнятими Статутом і Програмою. Організація є неприбутковою та некомерційною. З кожним роком чисельність організації зростає. Її члени об'єднані загальною метою, а саме: підвищення якості освіти; вжиття заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, соціальної адаптації та формування відповідальної за свої дії молоді, нових українських патріотів, що діють на основі національних та європейських цінностей, підвищення рівня екологічної культури та культури енергоспоживання тощо.

Крім того, діяльність МГО «Дніпровська хвиля» передбачає захист законних інтересів студентів, сприяння розв'язанню їхніх соціальних та побутових проблем, розвитку самоврядування; участь у розробці та впровадженні місцевих програм оздоровлення та розвитку молоді; забезпечення високого рівня спортивної підготовки та підвищення рівня культурного розвитку молоді; участь студентства у суспільному житті України; вивчення та узагальнення вітчизняного і закордонного досвіду розвитку мо-

лоді; формування досвіду спільної міжнародної, політичної, ділової та гуманітарної діяльності молоді; сприяння поширенню світових наукових досягнень серед молоді України, практичному впровадженню перспективних розробок молоді (з цією метою налагоджено міжнародну співпрацю з відповідними науковими і навчальними закладами, організаціями, асоціаціями, установами, службами багатьох країн), забезпечення високого рівня освіти та професійного зростання молоді; працевлаштування після закінчення навчального закладу.

Створення МГО «Дніпровська хвиля» сприяло залученню до суспільно корисних справ ще більше молоді та підвищило результативність їх діяльності. Членство в молодіжній громадській організації стимулює активність студентської молоді у суспільному житті, сприяє формуванню лідерських якостей, дає змогу реалізувати себе як обдаровану і талановиту особистість. МГО «Дніпровська хвиля», обстоюючи інтереси студентства, зокрема щодо соціально-правового захисту, налагодження взаємодії з адміністрацією ВНЗ, органами державної влади, молодіжними та міжнародними громадськими організаціями сприяють оптимізації освітньо-виховного процесу, розв'язанню різноманітних проблем студентів, формуванню виваженої молодіжної політики.

Серед проектів і програм, які нині реалізує «Дніпровська хвиля», варто відзначити такі:

- участь у хакатоні «Енергетична свобода України», міській бізнес-грі «Ділові навички для майбутнього», бізнес-грі для студентів та молоді Дніпропетровського регіону, всеукраїнських конкурсах дослідницьких, курсових та дипломних проектів, Всеукраїнській акції «Україна – разом!»;

- благодійні внески на встановлення енергозберігальних вікон;

- організація бізнес-форумів для студентів випускних курсів, благодійних концертів та інших заходів для дітей-сиріт та хворих дітей;

- проведення тренінгів – «Твоє перше місце роботи»;
- створення бізнес-інкубаторів, проведення професорських годин;

- робота «Школи лідерів», «Школи виживання»;
- підготовка волонтерів у «Школі виживання»;

- ініціація обладнання велодоріжок у місті, велостоянки в технікумі;
- укладання договорів про співробітництво з ВНЗ Болгарії;
- виготовлення холодильників без електрики для бійців АТО;
- допомога пораненим солдатам у Дніпровському шпиталі.

Традиційно у Дніпропетровському монтажному технікумі (далі – ДМТ) студентська ініціатива набула форму волонтерського руху, початок якого припадає на 1997 рік. У рамках проекту «Для тих, хто вступає в самостійне життя» обласної молодіжної інформаційно-консультативної служби (ОМІКС) було створено програми: «Скажи наркотикам – НІ!», «Здоров'я дівчинки сьогодні – здоров'я нації завтра».

Набутий досвід узагальнено відповідно до Програми Міністерства освіти і науки України/ПРООН/ЮНЕЙДС «Сприяння просвітницькій роботі «рівний-рівному» серед молоді України щодо здорового способу життя», для якої монтажний технікум став базовим майданчиком.

Наступні пілотні україно-шведські проекти «Здоров'я матері та дитини», «Незахищені діти в Україні», які також вирішували питання впровадження здорового способу життя у молодіжне середовище, були реалізовані за підтримки Українського фонду «Благополуччя дітей» та Дніпропетровського обласного наркологічного диспансеру.

Студенти-волонтери брали участь у відкритті обласного центру «Клініка, дружня до молоді». В рамках співпраці був впроваджений проект «Серцем та розумом», мета якого – збереження здоров'я підлітків і молоді, формування свідомого ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших. Так почалася плідна співпраця на засадах доступності, добровільності, доброчливості.

Майже п'ятнадцять років поспіль студенти-волонтери ДМТ беруть участь у різноманітних акціях, присвячених Дню пам'яті людей, померлих від СНІДу, Дню солідарності з ВІЛ-позитивними людьми та ін.

Студенти, які навчаються на спеціальності «Монтаж і обслуговування холодильно-компресорних машин та установок», у

2001 році підготували програму "Студентські ініціативи". Під час реалізації цієї програми надавалась організаційна, експертна та грантова підтримка ідей та проєктів. Як експертів або консультантів проєктів запрошують викладачів, керівників підприємств-замовників, випускників технікуму, представників громадських організацій. Цільова аудиторія – студенти Дніпропетровського монтажного технікуму та інших вищих навчальних закладів, учні загальноосвітніх навчальних закладів та їх батьки.

У 2004 р. з найкращих, найцікавіших ідей студентів-енергетиків започатковано проєкт «Енергоефективність – крок у майбутнє». Сьогодні цей проєкт – це реальна можливість набутися знання, досвід і долучитися до збереження довкілля, а також брати активну участь у волонтерському русі.

Для збереження довкілля, зменшення забруднення атмосфери шкідливими речовинами за ініціативи студентів створено програму «Збережімо планету разом». У технікумі та гуртожитку встановлено контейнери для різних видів сміття. Підготовлено та розповсюджено інформацію про правила поводження з відходами, утилізації виробів із пластику, проведено акцію щодо застосування біопакетів для сміття «Я не забруднюю природу».

Під час реалізації програми «Зелене видавництво» проводиться збір макулатури на всіх поверхах технікуму. Виручені за макулатуру кошти використано на придбання подарунків для мешканців дитячого будинку.

Відповідно до програми «Електронне сміття – на утилізацію» проводять дослідження впливу електронного сміття на довкілля, здоров'я людини та моніторинг торгових організацій з продажу та приймання на утилізацію електронних засобів, вживають сучасних заходів з утилізації електронного сміття, що передбачають встановлення контейнерів в технікумі, гуртожитку та у під'їздах будинків, де мешкають учасники проєкту, а також опитування студентів технікуму та їх батьків з приводу використання та утилізації батарейок, акумуляторів тощо. Проведено роз'яснювальну роботу в навчальних закладах щодо участі у міській акції «Батарейка, здавайся!». Стан виконання програми обговорюють під час проведення науково-практичних конференцій.

Щорічно найбільшу кількість учасників (понад 500 осіб) залучають до акції «Бережіть свою Землю»: прибирання вулиць

міста та паркових зон, озеленення міста, екосуботників, надання допомоги літнім людям у прибиранні території, участь у флеш-мобах з очищення берегів Дніпра, Орелі.

Програма «Зелена хвиля» ЗЕ (Економіка, Енергетика, Екологія) об'єднує спільні зусилля студентів, педагогів, учасників проекту «Енергоефективність – крок у майбутнє», та фахівців Асоціації з науки, техніки та інноваційних технологій. Проведено просвітницьку роботу щодо раціонального використання енергоресурсів, вмотивованого самообмеження споживання енергоносіїв, використання альтернативних джерел енергії в домогосподарствах, зелених тарифів, формування навичок розробки проєктів та їх техніко-економічного обґрунтування. Ініціативи учасників проекту «Енергоефективність – крок у майбутнє» підтримали студенти інших технікумів, а також студенти механічного факультету Українського державного хіміко-технологічного університету, Київського національного університету харчових технологій. До роботи було залучено учнів загальноосвітніх навчальних закладів, які брали участь у багатьох заходах.

Характеристика деяких програм і проєктів Підготовка волонтерів у «Школі виживання»

Передусім, це формування свідомого, відповідального ставлення до свого здоров'я. Простого інформування, спрямованого лише на засвоєння знань, недостатньо. Ми обрали такі форми і методи навчання, щоб отримані знання стали реально дійовими, визначали поведінку. Студентам надається інформація стосовно різних сфер життя, різних галузей знань, проте всі вони певним чином пов'язані з впливом на здоров'я та життя людини. Використовуються нетрадиційні форми і методи навчання, інноваційні технології.

Участь у Всеукраїнській акції «Україна – разом!»

Згідно з задумом авторів проєкту, всі українці об'єдналися у спільній справі – вишиванні карти України, кожна область повинна вишити свою частину. Ескіз вишивки створений з використанням прапорів усіх областей України та Меджілєсу кримсько-татарського народу. У Дніпро частково вишите полотно пе-

редали з зони АТО, роботу продовжили вишивати в Будинку мистецтва м. Дніпро.

Ще одна сфера діяльності організації «Дніпровська хвиля» – з 2012 року діє інтернет-проект «Координаційний центр «Екоенерджі» з поширення енергоефективних, чистих технологій серед громадськості України. Команда освічених, креативних та енергійних студентів-енергетиків та природолюбів прагне поширити інформацію про українську «зелену енергетику», природну спадщину Дніпропетровщини, що надихає людей цінувати та оберігати її.

Відомості про цей проект можна знайти, завітавши на сайт ecoenergy.dp.ua.

Учасники проекту ініціюють та реалізують власні екологічні проекти; долучаються до проектів, які вже діють; отримують оперативну інформацію про заходи та новини через есо-розсилку; беруть участь у різноманітних зустрічах, екологічних заходах та представляють проект Дніпропетровського монтажного технікуму «Енергоефективність – крок у майбутнє» під час національних і міжнародних екологічних подій.

Ми творимо спосіб життя, який є актуальним сьогодні й буде мати перспективу в майбутньому, бо кожен розумний громадянин знайде своє місце у цій справі.

Одним із напрямів молодіжної політики є залучення молоді до міжнародних культурних, економічних та освітніх програм міжнародної співпраці. Так, студенти технікуму беруть участь у програмі ЄС «Молодь в дії».

Перший проект цієї програми відбувся у червні 2013 року у м. Даугавпілс, Латвія. За допомогою воркшопу волонтери закликали місцевих мешканців переробляти та використовувати вторинно такі матеріали, як скло, пластик, тканини, папір. Загалом у цій програмі брали участь молоді люди з України, Молдови, Литви та Латвії, всього 21 учасник, з них троє – студенти Дніпровського монтажного технікуму.

Другий проект передбачав поїздку до Німеччини (м. Ольденбург) в рамках обміну театральних груп України, Німеччини та Польщі. Представників українського партнерства було 13 осіб, з них 4 – студенти-архітектори з ДМТ. У програму входили тренінги, курси та заняття з акторської майстерності, різно-

манітні заходи для забезпечення підвищення рівня власної самоосвіти та, як провідна ціль, – згуртування всіх учасників проекту та зниження рівня дискомфорту, який може виникнути через достатній мовний бар'єр, різність культур та менталітету.

У процесі сприяння молодіжним ініціативам важливу роль відіграє поєднання зусиль і скоординована робота всіх структурних підрозділів технікуму, студентського самоврядування, профспілкової організації, медичних, соціальних працівників, студентів, батьків і громадських організацій.

За ініціативи спортивного клубу технікуму «Монтажник», для профілактики негативних явищ бездоглядності, алкоголізму, наркоманії та тютюнокуріння, популяризації здорового способу життя, створення позитивного іміджу здорової людини студенти нашого технікуму приєдналися до воркауту – одного з різновидів масових фізкультурних занять.

Для гармонізації соціальної активності студентської молоді у Дніпропетровському монтажному технікумі на базі кабінету історії працює гурток «Ріднокрай». Ініціативи студентів-гуртківців спрямовуються таким чином, щоб крізь призму історії малої Батьківщини – Дніпропетровщини – більш докладно розкрити найяскравіші сторінки історії України.

За ініціативи гуртка активно проводиться пошуково-дослідницька робота за напрямками: «Площі мого міста», створено фотоальбом «Пам'ятники архітектури Катеринослава-Дніпропетровська», «Воєнна історія м. Дніпропетровська періоду окупації та визволення», «Увічнення пам'яті героїв-земляків» (розкриття перебігу подій Другої світової війни на Дніпропетровщині, їх роль у Великій Перемозі нашого народу), «Запалимо вогники пам'яті» (спогади мешканців Дніпропетровської області, які пережили трагедію голодомору), «Партизанський рух на Дніпропетровщині».

За студентської ініціативи був створений фільм про Михайла Столярова – героя-льотчика, на честь якого названо вулицю, на якій розташований наш технікум.

Робота гуртка історичного краєзнавства «Ріднокрай» є важливим чинником національно-патріотичного виховання особистості студентів на основі базових цінностей і традицій українського народу.

Також протягом багатьох років Дніпропетровський монтажний технікум активно працює у напрямку реалізації студентської ініціативи «Культурна спадщина – духовне джерело майбутнього». До участі в заходах запрошують ветеранів технікуму, мистецтвознавців, вихованців дитячих будинків.

У своїй роботі студенти звертаються не лише до джерел української літератури, культури, народної творчості, кращих скарбів світового мистецтва, а й до основи основ – християнства. У межах цього проекту були проведені літературно-мистецька конференція з елементами театралізованого дійства «Під знаком світлоносного Різдва» та мистецька конференція «Великодні дзвони». Різдво Христове належить до великих християнських свят, яке українці відзначають особливо урочисто, а Великдень – символізує весняне пробудження, з яким у нашого народу пов'язано багато обрядів і звичаїв.

З великою наснагою студенти готуються до літературно-мистецьких конференцій, присвячених життю видатних українських письменників: «Я син народу, що вгору йде.» (до 150-річчя від дня народження І.Франка), «Довго щирими сими словами до людей промовлятиму я» (до 140-річчя від дня народження Лесі Українки), підготовка до яких формує їх, як свідомих громадян держави, патріотів України, що мають власні погляди і переконання, вміють правильно оцінювати сучасну дійсність і відстоювати та захищати свої ідеали і переконання. До 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка відбулася літературно-мистецька конференція «Володар у царстві духа...» Конференція пройшла за участі представників Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та Дніпропетровської обласної бібліотеки молоді та юнацтва ім. М. Светлова.

Студенти спеціальності «Архітектурне проектування та внутрішній інтер'єр» разом з Дніпропетровським обласним благодійним фондом Центру соціальних ініціатив та волонтерства «Твори добро» брали участь у фестивалі «Мама + Я». Мета волонтерів – допомогти дітям-сиротам отримати задоволення від подарунків, участі у творчих майстер-класах, веселих стартах, концерту та спілкування з відомими людьми. Кожен зі студентів-волонтерів отримав диплом-подяку за участь у фестивалі, досвід волонтерства та масу позитивних емоцій.

Раз на місяць волонтери технікуму відвідують дитячий будинок для дітей-інвалідів. Їх допомога дуже різноманітна: вони малюють з дітками, виготовляють листівки, проводять майстер-класи, конкурси. Напередодні Різдва спільно з театр-студією «Альфа і Омега» показали виставу «Цариця вічної мерзлоти».

Студенти-архітектори створили арт-проект «КАВО-ЕМОЦІЇ». Він має вигляд «кавового пленеру». Люди, які відвідують кафе, мають можливість безкоштовно навчитися малювати картини за допомогою кави, використовуючи замість фарб розчин кави різної концентрації. Ароматний шедевр можна створити протягом 20–30 хвилин під керівництвом художників. Успішно стартувавши, проект «КАВОЕМОЦІЇ» став основою для створення таких проектів, як «Гаряче серце» і «Хто твій герой?». Проект «Гаряче серце» проводять на день всіх закоханих у кав'ярні «Кофе-лайф», де кожна людина може намалювати свої почуття любові до іншої людини і просто провести приємно час у колі друзів, за філіжанкою ароматної кави, слухаючи ліричні пісні під гітару, які виконували студенти ДМТ. У рамках проекту «Хто твій герой?» жителі міста в кав'ярні «Есперанто» могли не тільки малювати за допомогою кави, а й подивитися виставку портретів, намальованих за цією технологією.

Наші здобутки знайшли своє відображення 4 квітня 2013 року, коли на базі Дніпропетровського монтажного технікуму за сприяння Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Київського університету ім. Бориса Грінченка відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток студентських ініціатив молоді», де висвітлювався досвід наукової, науково-дослідної та практичної роботи з вирішення соціальних, екологічних, енергозберігальних, просвітницьких і педагогічних проблем у відповідних галузях реалізації студентських ініціатив. У конференції взяли участь доктори та кандидати наук, наукові співробітники з Києва, Вінниці, Донецька, Харкова, Дніпропетровської області.

Логіка соціально-педагогічного супроводу у напрямку сприяння соціальним молодіжним ініціативам полягає в організації такої діяльності студентського колективу, в якій кожен отримує можливість повноцінного розвитку своєї особистості, прояву

активності, ініціативи у вирішенні актуальних соціальних проблем, відкриття і реалізації своїх нахилів, здібностей, обдарувань.

Навчальному закладу в цьому процесі належить особливе місце, оскільки молодь більшість часу своєї життєдіяльності проводить саме в його стінах. До того ж, студентські роки – це період значного зростання соціально-професійної активності та ініціативи, коли молодь не просто цікавиться подіями існуючої дійсності, але й сама хоче бути активним учасником соціально-направленої позитивної діяльності.

Лідери студентського самоврядування Дніпропетровського монтажного технікуму співпрацюють із Дніпропетровською молодіжною радою при міському голові, депутатами якої є три студенти ДМТ. Їх обирають депутати парламенту дітей та учнівської молоді м. Дніпро. Щорічно до Міжнародного Дня студента підбивають підсумки конкурсу за номінаціями "Кращий за професією", "Кращий господар кімнати гуртожитку", "Кращий волонтер соціальної роботи", "Кращий представник художньої творчості", "Кращий представник студентського самоврядування", "Кращий спортсмен технікуму". Переможці отримують сертифікат на отримання матеріального заохочення у розмірі стипендії.

Голова ради студентського самоврядування Дніпропетровського монтажного технікуму, член Дніпропетровської обласної молодіжної ради при голові облдержадміністрації Благінін Олександр став у 2013 році лауреатом обласного конкурсу «Студент року Дніпропетровщини» у номінації «Лідер студентського самоврядування року», у 2014 році – Максимова Карина – у номінації «Унікальна номінація року».

Підтримка соціально активної молоді – це інвестиції в майбутнє нашої країни. Необхідно сформувані в суспільстві ставлення до студентства як до стратегічного ресурсу України, створити правові умови для успішної самореалізації молодих людей незалежно від їх майнового стану чи місця проживання. Є потреба у розробці та здійсненні програм і заходів, які сприятимуть виявленню та розвитку талантів у молодіжному середовищі, а також системи заходів з інформаційної, фінансової, організаційної підтримки соціально активної молоді.

Молодіжні громадські організації університету

Писклярова А. В., проректор
з виховної роботи Вінницького
національного технічного
університету

Метою виховної роботи у Вінницькому національному технічному університеті є всебічний гармонійний розвиток і формування позитивних якостей особистості: свідомого патріотизму, високої духовності, моральної чистоти, художньої культури, фізичної досконалості.

Однією з умов професійного становлення і соціального самовизначення є активна участь студентів у діяльності різноманітних студентських об'єднань, побудованих на принципах самоврядування.

Сфера діяльності органів студентського самоврядування університету охоплює забезпечення і захист прав та інтересів студентів, сприяння їх навчальній, науковій, практичній та творчій діяльності; організація співробітництва зі студентами інших ВНЗ та молодіжними організаціями; участь у всеукраїнських молодіжних та освітніх програмах; пропагування здорового способу життя; взаємодія з викладачами, кураторами, кафедрами, деканатами факультетів, адміністрацією університету.

Детальніше: www.vk.com/sts_vntu; www.facebook.com/StSiVNTU

Рада студентського самоврядування, спільно з адміністрацією і профкомом, бере активну участь у розподілі місць для поселення в гуртожитки університету, представники органів студентського самоврядування є членами стипендіальних комісій.

З-поміж мешканців гуртожитку створюються ремонтно-будівельні бригади, які беруть участь у зміцненні матеріально-технічної бази студентських гуртожитків протягом навчального року та під час канікул. Така робота сприяє розвитку відповідальності студентів, формує активну життєво-соціальну позицію.

Працює загін з підтримання порядку в гуртожитках та на території університету, який є самостійним підрозділом студентського самоврядування, створений для забезпечення та підтримання

дисципліни і порядку в гуртожитках та на території університету. Діяльність загону будується на принципах законності, поваги, високої культури, тактовності і взаємодії зі студентськими колективами, громадськими організаціями, адміністрацією університету і органами правопорядку. Основні завдання загону: забезпечення громадського порядку в гуртожитках та на території університету, виявлення порушників правил проживання в гуртожитках, гарантування особистої безпеки студентів, захист їх законних інтересів, запобігання правопорушенням та їх припинення.

Студенти співпрацюють з **Радою студентів технічних університетів Європи – BEST**. Починаючи з 1989 року, BEST забезпечує культурні зв'язки та можливість обміну для студентів усієї Європи.

В Україні організацію представляють локальні осередки чотирьох університетів:

- Вінницький національний технічний університет – 7 000 студентів;
- Запорізький національний технічний університет – 15 000 студентів;
- Національний університет «Львівська Політехніка» – 35 000 студентів;
- Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», що нараховує 40 000 студентів

Основною ціллю діяльності BEST є надання студентам технічних вишів Європи можливості отримання додаткової освіти, розвитку своїх професійних якостей, досвіду роботи в інтернаціональній команді та розширення світогляду.

BEST – організація, що створює простір, в якому студенти університету зможуть обмінюватись знаннями за допомогою академічних курсів, інженерних змагань, технічних конкурсів за спеціальностями, навчальних симпозіумів, тренінгів, культурних обмінів та культурно-розважальних заходів.

Крім того, BEST організовує такі заходи: ярмарки вакансій, відвідування компаній, семінари та ін. Студенти мають також можливість вдосконалювати навички і знання в процесі проведення тренінгів.

Детальніше : http://vk.com/best_vinnytsia; <http://www.best.eu.org/>

**Організовані та проведені організацією BEST-Vinnitsia
заходи, реалізовані проекти**

№ з/п	Назва заходу	Періодичність	Орієнтовні дати	Кількість учасників (не враховуючи організаторів)
1	2	3	4	5
1	Інженерні змагання	1 раз на рік обов'язково	Лютий–березень	120
2	Всеукраїнські інженерні змагання	1 раз на 4-роки	Травень	40
3	Ярмарок кар'єри	Мінімум 1 раз на рік	Березень–квітень	Кількість необмежена (2014 рік – 500)
4	IT-revolution	Мінімум 1 раз на рік	Жовтень–листопад	120
5	Освітній курс для іноземних студентів	1 раз на рік, обов'язково	Липень–серпень	До 25
6	Проведення культурного обміну	1-2 рази на рік	Зима, літо	До 25
7	Презентації освітніх європейських курсів	4 рази на рік	Кожні 3 місяці	Кількість необмежена (2014 рік ~ 230)
8	Майстер-клас написання апікаційних листів на BEST освітні курси	4 рази в рік	Кожні 3 місяці	Кількість необмежена (2014 рік = 230)
9	Проведення набору нових учасників у BEST Vinnitsia	2 рази на рік	Вересень–жовтень; Квітень–травень	Кількість необмежена (подало заявок у 2014 р. 112 осіб)
10	Обов'язкові тренінгові вихідні	2 рази на рік	Вересень–жовтень; квітень–травень	До 72
11	Презентації можливостей від BEST	2 рази на рік	Вересень–жовтень; квітень–травень	Кількість необмежена (2014 рік =65)

1	2	3	4	5
12	Загальні установчі збори організації	2 рази на рік	Вересень, Липень.	72
13	Збори виконавчої ради (ВР)	1 раз на місяць	1-ий понеділок місяця	7
14	Full-member's meeting	1 раз на місяць	День обирається після зборів ВР	19
15	Загальні збори організації	1 раз на місяць	День обирається після РМ зборів	72
16	Збори комітету координації людських ресурсів	1 раз на тиждень	День обирається	=25
17	Збори комітету по роботі з громадськістю	1 раз на тиждень	День обирається	=25
18	Збори комітету ведення корпоративних зв'язків	1 раз на тиждень	День обирається	=25
19	Збори робочих груп відповідно до запланованого заходу	1 – 2 рази на тиждень	За 2 – 6 місяців до заходу	=12
20	Клуб англійської мови для учасників ВЕСТ Vinnytsia	1–2 рази на місяць	Вихідні	До 72
21	Тренінги (семінари) для учасників ВЕСТ Vinnytsia	1 – 2 рази на місяць	День обирається	До 35

AIIESEC – це міжнародна молодіжна громадська організація, що об'єднує студентів і випускників ВНЗ з метою розвитку лідерського та професійного потенціалу молодих людей та по-

зитивного вкладу в суспільство. У Вінниці організація діє з 2013 року, за цей час було реалізовано 8 стажувань у різних сферах, зокрема освіта, бізнес-адміністрування, ІТ та інші. Учасники програм стажування AIESEC, окрім отримання лідерського досвіду за кордоном, роблять значний внесок у розвиток Вінниччини, займаючись суспільною діяльністю (як, наприклад, Руслана Беспалько, яка після повернення зі стажування у місті Фаюм (Єгипет) працює волонтером у дитячому онкологічному диспансері).

Учасники організації постійно відвідують профільні конференції, проводять промоційні заходи та отримують відповідні навички, що стосуються їх професійної підготовки, такі як: проведення презентацій та промоційних заходів, формування бренду компанії та вибору і впровадження маркетингової стратегії комітету, проектного менеджменту, коучінгу, контролю діяльності локального підрозділу, довгострокового та короткострокового планування діяльності локального комітету, HR, проведення інтерв'ю, рекрутингові навички, створення освітніх циклів для учасників програм стажувань та інші. Детальніше: <http://vk.com/aiesec.vinnysia>.

SIFE (Students In Free Enterptise) – це міжнародна організація, яка об'єднує студентів, викладачів та представників бізнесу в 40 країнах світу. На сьогоднішній день SIFE охоплює понад 42000 студентів з 1500 університетів і є найбільшою студентською організацією у світі.

У 2012 році на Всесвітніх змаганнях у Вашингтоні SIFE змінив свій бренд на «Enactus» – «Приєднуйся до нас».

Працюючи в команді під керівництвом наставника-викладача, студенти - SIFE використовують набуті у виші знання для реалізації освітніх програм, направлених на навчання іншим принципам ринкової економіки, навичкам особистого успіху та підприємництва, фінансовій грамотності, принципам збереження довкілля та діловій етиці.

Місія SIFE – об'єднувати теперішніх та майбутніх топ-лідерів для створення кращого, більш стабільного світу, використовуючи позитивну силу бізнесу.

У кожній країні, де існує програма SIFE, в кінці академічного року відбуваються Національні змаганнями SIFE . Під час

змагань команди презентують результати своїх освітніх проєктів перед суддями, в ролі яких виступають представники бізнесу. Судді оцінюють проєкти і визначають найкращу команду, яка досягла найбільшого позитивного впливу на покращення якості життя та життєвого рівня суспільства.

Студентську команду створили у 2003 році. За весь період існування команди (понад 10 років) студенти розробили десятки проєктів, які були презентовані щорічно на Національних змаганнях у різних містах України: Чернівцях, Львові, Одесі, Вінниці, Києві.

Студентську команду SIFE БНТУ нагородили в 2003 і 2005 рр. дипломами учасника (Чернівці та Одеса), відповідно в 2011 році – сертифікатом європейської бізнес-асоціації за кращу інноваційну ідею.

Як переможці національних змагань з програми «SIFE» студентська команда Інституту менеджменту взяла участь у Всесвітніх студентських змаганнях в жовтні 2011 року в Малайзії в м. Куала-Лумпур, де змагалися студентські команди з вишів 39 країн Америки, Європи, Азії і Африки, презентувавши свої бізнес-проєкти в боротьбі за Всесвітній Кубок «SIFE». Наша команда увійшла в 6 лігу разом з командами Філіппін, Малайзії, Казахстану, Бразилії.

Участь нашої команди, яка представляла Україну в Міжнародних змаганнях «SIFE», завершилась переможно. Команду університету нагородили Всесвітнім кубком за 3-тє місце у своїй лізі, пам'ятним вимпелом, кожен учасник нагороджений медаллю «SIFE».

Як переможці національних змагань (національний чемпіон) з програми «SIFE» 2012 року команда взяла участь у Всесвітніх студентських змаганнях в США в м. Вашингтон, де змагалися студентські команди з вишів 39 країн Америки, Європи, Азії і Африки.

Наша команда увійшла в 8 лігу разом з командами Індії, Сенегалу, Польщі, Тунісу. Відбувся парад культур, в якому всі студентські команди були перевдягнуті в національні костюми та обмінювались національними сувенірами.

Під час Всесвітніх змагань відбулися семінари та наради з наставниками всіх команд, капітанами студентських команд, загальні слухання, де виступили представники різних континентів.

Участь нашої команди, яка представляла Україну в Міжнародних змаганнях «SIFE», завершилась переможно. Команду ВНТУ нагородили пам'ятним вимпелом за 4-те місце у своїй лізі, кожен учасник нагороджений медаллю «SIFE»-«Enactus».

Детальніше: http://vk.cjm/enactus_vntu.

Студентські молодіжні об'єднання та проекти – шляхи до соціальної активності та ініціативності

Шевчук Н., заступник директора з виховної роботи Вінницького технічного куледжу

Відомо, що найважливіша психологічна риса – це ініціативність, і як якість особистості молодої людини формується тільки тоді, коли вона спілкується з іншими і проявляє власну активність, бере безпосередньо участь у перетворенні оточуючого її життя, його покращенні.

Саме від здатності молоді бути ініціативною та активною, дієздатною та творчою силою залежать перспективи державо-розбудовуючого процесу в Україні.

Навчальному закладу у цьому процесі належить особливе місце, оскільки молодь більшість часу своєї життєдіяльності проводить саме у його стінах. До того ж, студентські роки – це період значного зростання соціально-професійної активності та ініціативи, коли молодь не просто цікавиться подіями існуючої дійсності, а й сама хоче бути активним учасником соціально-направленої позитивної діяльності.

Саме формуванню соціальної складової у студентства, його світогляду, активної життєвої позиції сприяє професійне становлення, участь у різноманітних студентських об'єднаннях за інтересами та в реалізації багатьох молодіжних проектів, що пе-

ретворює юнацьку всеосяжність у реальність життя, виховує справжнього громадянина, розвиває творчу особистість. На перспективу це дозволить майбутнім фахівцям, активним громадянам вести цілеспрямовану роботу з формування українського суспільства на основі людинолюбства і толерантності.

Отже, соціальна активність – це розкриття і реалізація власної індивідуальності, закладених природою здібностей, нахилів, талантів, підготовка до свідомого вибору місця в житті, на основі національної свідомості, патріотизму, особистісної самотворчості, самовдосконалення.

Складність суспільних перетворень вплинула на процеси соціалізації молодих людей, на всі сторони життя молодого покоління. Змінились зміст і способи вирішення традиційних молодіжних проблем, які в нових економічних умовах повинні вирішуватись по-новому.

Це особливо важливо для нашої країни, бо важкі реалії сьогодення дуже часто є вкрай гострими саме для молоді через обмежені можливості продуктивної професійної діяльності, охорони здоров'я та соціального обслуговування, на фоні соціальних проявів у молодіжному середовищі.

Тому залучення та заохочення студентства до ініціативності, соціальної діяльності, активності, творчості сприяє набуттю молодими людьми позитивного життєвого досвіду, запобігає зростанню негативних явищ у молодіжному середовищі.

Над цією проблемою спільно з педагогічним колективом працює студентська рада коледжу, студентський виконавчий та профспілковий комітети, і під їх патронатом студентський молодіжний центр (СМЦ) «Юність» Вінницького технічного коледжу.

Основним результатом діяльності навчального закладу є формування соціальних компетенцій у студентів, а в цьому контексті, удосконалення їх ключових життєво-соціальних компетенцій та досвіду.

Саме в підлітковий період навчання розширюється коло соціальних ролей особистості, змінюються потреби та інтереси, формується ціннісне ставлення до дійсності: про світ, країну, людство, ресурси. Постають питання: Де ми живемо і хто ми?

Якого ми роду-племени? А ще – про права і обов’язки, культуру і толерантність, кохання і дружбу, сімейні відносини.

У процесі освітньо-виховної роботи ми розглядаємо людину і її місце у цьому світі, розвиваємо логічне і образне мислення, виховуємо найкращі якості, активну життєву позицію, а ще спонукаємо до того, щоб молоді люди вчилися любити свою країну, свою малу Батьківщину, свою родину, і ту стежину, що веде до дому, любити життя, кожному його мить і кожному хвилину. Це головна наша мета.

Систематично вивчаємо чим живе студент, які його інтереси, нахили, звички, зацікавленість, особливості волі та характеру, рівень його розвитку, знань, стиль діяльності, матеріальні умови життя, як він проводить час поза межами навчального закладу, хто його друзі, що його хвилює, що радує, що непокоїть. Крім того, вивчаємо та аналізуємо причини пропусків занять, відхилень, запізнь, стан правопорушень серед студентської молоді, умови, що сприяють виникненню асоціальних дій. Тут і пошук різноманітних засобів, форм, методів щодо поліпшення стану справ, залучення студентського самоврядування.

Що дає така система? Це чітка організація виховної роботи в групі, де тісно співпрацюють класний керівник і самоврядування групи; це залучення студентів до громадської роботи, участі в гуртках технічної творчості й художньої самодіяльності, тематичних гуртках і клубах, спортивних секціях, до волонтерської діяльності, участі у фестивалях і флешмобах, в організації та проведенні різноманітних свят, конкурсів, брейн-рингів, турпоходів та інше.

Позитивним результатом є те, що студенти коледжу стають учасниками різних проектних заходів, підвищують свій просвітницький рівень, розвивають таланти та здібності.

Саме залучення молоді до соціальної діяльності сприяє набуттю молодими людьми позитивного життєвого досвіду, забезпечує теоретичну та практичну реалізацію заходів, спрямованих на формування успішної особистості з активною життєвою позицією, попереджує зростання негативних проявів у молодіжному середовищі, і як результат – відсутність злочинності серед студентської молоді коледжу протягом останнього десятиріччя.

Студентський молодіжний центр «Юність» став флагманом соціального та культурно-творчого розвитку життя молоді коледжу.

Розвиток творчості студента – це, в першу чергу, запорука його успішної професійної діяльності в майбутньому. Тому педагогічний колектив спільно зі студентським самоврядуванням надає можливість для самореалізації талановитої та креативної молоді.

У позанавчальний час, коли порожніють аудиторії, розпочинається робота в тематичних гуртках, клубах, об'єднаннях, студіях, секціях. Ідуть заняття танцювальних ансамблів, вокально-інструментальних груп, команд КВК. Працюють «Соціальна студентська служба», «Школа волонтера» і «Школа лідера», студентський соціальний театр. Студенти обговорюють проекти, які стали традиційними та улюбленими.

Один із проектів СМЦ «Юність» – щорічно в кінці вересня проводити фестиваль-огляд художньої самодіяльності серед студентських груп нового набору. Мета – допомогти студентам швидше познайомитись і пізнати одне одного, виявити лідерів, розкрити таланти, створити колектив. Це добрий старт для кожної нової групи і безмежне поле діяльності для класного керівника – педагога-наставника в складний адаптаційний період. Цьогоріч спільна робота над сценарієм «Україна – єдина країна» спонукали студентів задуматись, хто ми є, яких батьків ми діти. Адже пізнаючи історію, звичаї, традиції свого народу, із покоління в покоління передаємо нерозривну «золоту нитку» єдності поколінь, формуємо переконаність у нетлінності духовних скарбів народу, любов до Батьківщини. Приналежність до української нації виявляється через знання і шанування історичного минулого держави, краю, міста чи села, забутих сторінок імен.

Українці з давніх-давен свято шанують свої символи – обереги, найдорожчі скарби, які очищують душу від скверни, користолюбства, зрадливості, зла. Події сьогодення стали показником оновленої духовності, патріотизму, ставлення молоді до символів і символіки, рідної мови, традицій і оберегів українського народу.

А ще прославляємо народні традиції на Андріївських Вечорницях і Фестивалі вареників. Феєричним стали традиційні

свята великої родини нашого коледжу «Зірковий студентський бал» та «Олімп коледжу», в яких задіяні сотні студентів.

Ефективним засобом активізації й саморозвитку особистості є волонтерський рух. Студентів-волонтерів залучають до основних видів соціальної роботи, таких як профілактика, обслуговування, адаптація, патронаж, просвітництво.

Волонтери коледжу взяли участь у проєкті «Без насильства у майбутнє». Під патронатом Українського жіночого фонду та Вінницького інформаційно-просвітницького центру «Вісь» підготували на триденних тренінгах понад 50 волонтерів за принципом «Рівні-рівним» щодо запобігання та протидії насильству, провели мистецький квест «Зона добра», вуличну акцію «Голосуємо за...», створили інтернет-сторінку для тематичного інформування, підготували мініатюри соціального театру щодо протидії насильству, фотофлешмоб «Я хочу жити в країні без насильства». Залучено багато студентів, які сприяють створенню атмосфери безпечного, гідного середовища для молоді. Провели зустріч фокус-групи з вивчення гендерних питань і проявів насильства в молодіжному середовищі за співпраці з соціологом Києво-Могилянської академії та сприяння Українського жіночого фонду.

Організували та зібрали серед студентів коледжу кошти для придбання Вінницькому батальйону необхідних ліків, камуфляжних дощовиків, зимового взуття. Студенти систематично відвідують госпіталь, підтримують морально і матеріально бійців, а особливо випускника коледжу 2013 року Кліманова Андрія, який отримав важкі поранення під Донецьким аеропортом.

В обласній бібліотеці ім. Тімірязєва студентський соціальний театр презентував молоді міста гендерні мініатюри та сцени-мініатюри щодо формування правових знань у молоді.

З кожним роком стає різноманітнішою палітра студій, творчих гуртків та об'єднань, що працюють у СМЦ «Юність». Усе впевненіше виступають і перемагають наші студентські колективи на престижних міських конкурсах і фестивалях.

У загальноміському міжвузівському конкурсі «Студенти мають таланти» протягом двох років поспіль виборювали гранпрі з грошовою винагородою по 5000 гривень.

Крім того, за успішну та плідну роботу театральну студію коледжу відмітили дипломом лауреата обласного огляду-конкурсу в рамках IV Всеукраїнського фестивалю аматорських колективів культурно-освітніх закладів, організований Федерацією професійних спілок України.

Підтримка талановитої соціально активної молоді в коледжі розглядається як інвестиції в майбутнє України. Улюблені студентські проекти «Дівчина-лідер» та «Лицар коледжу» є невід'ємною складовою процесу соціалізації студентської молоді, які мають особливий вплив на гармонійний розвиток на основі гендерної складової, пропагування здорового способу життя. Це вплив на формування не просто особистості, а культури молодих людей, уміння жити в полікультурному середовищі, поважати людей інших національностей, рас, політичних уподобань, релігій. За європейськими стандартами, це одна з основних життєвих компетентностей.

Протягом багатьох років у навчальному закладі студенти започаткували безстрокову акцію «Молодь коледжу обирає здоровий спосіб життя», що сприяє підвищенню мотивації до здорового способу життя та розумінню його переваг.

У межах Державної програми «Збереження репродуктивного здоров'я нації до 2015 року» ми співпрацюємо з Центром планування сім'ї при обласній лікарні імені М.І. Пирогова, з Клінікою дружньою до молоді, під час реалізації проектів «Збереження репродуктивного здоров'я молоді», «Репродуктивне здоров'я молоді очима волонтерів», також організовуємо зустрічі, тренінги, лекції.

У навчальному закладі працює об'єднання «Студентська соціальна служба коледжу», дії якої, в першу чергу, спрямовані на профілактику негативних явищ у студентському середовищі й формування навичок здорового способу життя. З цією метою до навчального закладу запрошуємо до співпраці державні, громадські організації, кваліфікованих спеціалістів, зокрема лікарів, соціальних працівників, психологів, юристів, правознавців, батьків та інших.

СМЦ «Юність» і студентська соціальна служба тісно співпрацюють з Вінницьким міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Кваліфіковані спеціалісти проводять

соціальний супровід студентської молоді, надають психологічну підтримку та допомогу дітям-інвалідам і сиротам. Систематичними стали зустрічі в академічних групах з проблем торгівлі людьми, бесіди, тренінги з профілактики тютюнокуріння, вживання алкоголю, наркоманії та СНІДу. Проведено семінари для студентів 1–4 курсів за темою «Підготовка до шлюбно-сімейних відносин», тренери громадських організацій «Вісь» та «Клініка дружна до молоді» проводять цикл тренінгів «Здоров'я. Репродуктивне здоров'я. Планування сім'ї. Ризики інфікування ІПСШ, ВІЛ/СНІД. Відповідальна поведінка».

«Школа лідера», «Школа волонтера», студентські виховний та профспілковий комітети беруть активну участь в управлінні навчальним закладом.

Школа старостату допомагає в організації освітньо-виховного процесу. Разом з педагогами-наставниками груп і завідувачами відділень старости контролюють успішність, відвідування, співпрацюють з батьками студентів, керівниками молодіжних студій та гуртків.

Комітет з розвитку особистості опікується психологічним мікрокліматом, організацією та проведенням свят, вечорів, зустрічей, фестивалів тощо.

Вже стало традицією в коледжі проводити «День донора». У 2014/15 навчальному році понад 100 студентів та викладачів здали кров, рятуючи життя людей та військових в АТО.

Органи студентського самоврядування беруть участь у роботі педради, стипендіальної комісії, приймальної комісії, ради профілактики правопорушень, виступають ініціаторами переводу студентів з контрактної форми навчання на бюджетну. Багато уваги приділяють вирішенню питань соціального захисту студентів, особливо пільгових категорій, надання їм матеріальної допомоги.

Діяльність Європейської Медичної Студентської Асоціації (EMSA-Ivano-Frankivsk) в умовах навчального закладу

Дмитрук Ю. І., студентка Івано-Франківського національного медичного університету

Завдання EMSA: покращення стану здоров'я людини та якості медичної допомоги.

Галузі діяльності EMSA:

- медична Освіта;
- медична Наука;
- медична Етика;
- євроінтеграція.

Основні види діяльності:

- проектна діяльність;
- організація масових заходів.

EMSA співпрацює з громадською організацією «Світанок», ІФ Центром переливання крові, Агентством з розвитку приватної ініціативи. Активно долучається до проектів Червоного Хреста. За співпрацею зі Студентським Науковим Товариством та Студентським Парламентом організовує масові заходи в стінах медичного університету. Долучається до співпраці з Центром Слуху та Молодіжним міськвиконкомом. З жовтня 2014 року співпрацює з громадською організацією «Раненько».

Основні проекти EMSA

Лікарня для ведмежат – це проект, в основу якого покладено побороти страх дітей перед лікарями. Проект успішно працює вже декілька років. Такі заходи проводять у центрі міста і садочках та школах Івано-Франківська, вони сприяють задоволенню як лікарів, так і дітей.

Рover в Меді – цей соціальний проект покликаний допомогти не тільки студентам медичного університету, а й усім мешканцям міста, хто захоплюється велосипедами! Координатори проекту проводять курси з надання першої медичної допомоги при травмах, які можуть статися в дорозі. Але найголовнішим досягненням є, без сумніву, перемога в проекті «Еко-

Україна», що дозволяє нам побудувати декілька добре оснащених парковок для велосипедів біля корпусів університету.

Донорство крові – проект, ціль якого визначити групи крові для усіх бажаючих! Проводяться численні акції з визначення групи крові, що допомагає створювати центральну базу донорів. Координатори проекту співпрацюють з Центром переливання крові Івано-Франківська. Також йде масштабна популяризація донорства серед людей.

ESK / English speaking club – проект, що дозволяє студентам вдосконалювати знання англійської мови. А оскільки наш клуб відвідують й іноземні студенти, що навчаються тут, то користь від проведеного часу збільшується вдвічі!

Ніч Поезії – проект для творчих людей, і просто всіх охочих послухати поезію та провести свій вільний час. Тут студенти збираються, щоб поділитися своєю творчістю.

Чудо-Восьминіжки – проект, спрямований на благодійність. Координатори співпрацюють з громадською організацією «Раненько». Студенти виготовляють власноруч «чудо-восьминіжки» – в'язані іграшки, які потім передають у пологові та будинки немовлят. Доведено, що такі восьминіжки сприяють розвитку дрібної моторики таких діток і мають заспокійливий ефект.

Дебати – це клуб, який вчить студентів мислити, доводити свою думку до інших, переконувати – дебатувати! Представники цього клубу є учасниками і переможцями багатьох турнірів і місцевих, і всеукраїнських, і навіть міжнародних!

Додаткова корисна інформація

1. Студентське наукове товариство ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». Контактна інформація: <http://snt.ifnmu.edu.ua/>, sntifnmu@ukr.net. Контактні особи: Воронич-Семченко Н.М. – науковий керівник СНТ і ТМВ (+380500829691), Луцак О.М. – голова Ради СНТ9 (+380660720394), <mailto:SNTIFNMU@UKR.NET>. Основний напрям роботи спрямований на організацію наукової діяльності в університеті, реалізацію наукової складової підготовки фахівця відповідного напрямку; пошук обдарованої молоді, здатної генерувати наукові ідеї.

2. Співпраця з організаціями ВНЗ (Європейська студентська медична організація, Українська медична студентська організація, Медична Фундація Прикарпаття, Студентський парламент) та організаціями міста (міськвиконком м. Івано-Франківська, Агентство з розвитку приватної ініціативи, Туристична асоціація Івано-Франківщини).

3. Щорічно Рада СНТ проводить міжнародну медичну науково-практичну конференцію за участю студентів і молодих вчених. Члени Ради СНТ є чинними членами багатьох інших структур університету та міста, де активно беруть участь у роботі та втіленні різноманітних проєктів, покращуючи систему освіти та охорони здоров'я та навіть інфраструктуру міста. Багато студентів проходили стажування на базі обласної державної адміністрації, що формує знання та навички в сфері управління системи охорони здоров'я. Неодноразово брали участь у транс-кордонних обмінах і навчаннях, що сприяє розвитку як фахового рівня знань, так і розвитку особистих якостей та комунікативних властивостей. Проводили тренінги для студентів інших закладів з надання невідкладної та різних видів медичної допомоги з метою освіти студентів немедичного спрямування базових знань в області медицини.

Члени Ради СНТ зазвичай займають призові місця на різних форумах, конференціях та олімпіадах, що свідчить про високий рівень підготовки студентів в університеті.

Організація діяльності студентського самоврядування

Шумей У., голова Комітету у справах сім'ї та молоді Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

У Дніпропетровському державному аграрно-економічному університеті (далі—ДДАЕУ) та його структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування навчального закладу.

Студентське самоврядування – це один із видів об'єднання студентів за спільними інтересами, метою яких є вирішення проблем, поліпшення умов навчання та культурного дозвілля студентства тощо.

Діяльність органів студентського самоврядування спрямовано на вдосконалення освітнього процесу, підвищення його якості, формування у студентської молоді соціальної активності.

Орган студентського самоврядування (далі—ОСС) університету – Комітет у справах сім'ї та молоді – був заснований в 1996 році. Юридична адреса організації: 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Ворошилова 25, кім. 151, посилання в соціальних мережах: https://vk.com/kssm_dsaeu.

Студенти університету – це основна рушійна сила, яка творить майбутнє і намагається змінити життя на краще. Основним регламентуючим документом роботи ОСС є Положення про студентське самоврядування.

Вищим органом студентського самоврядування є загальні збори (конференція студентів). Персональний склад комітету молоді обирається і затверджується на конференції студентів з представників від факультетів терміном не більш ніж на один рік, який надалі формує свої керівні органи і діє відповідно до цього Положення про студентське самоврядування.

Склад комітету молоді може поповнюватись активними студентами і не затверджуватись на конференції студентів, але при цьому вони мають дорадчий голос (не мають права брати участь у голосуванні за рішення).

Кандидати до складу комітету молоді повинні мати досвід роботи в органах студентського самоврядування (на рівні групи, факультету, інституту, гуртожитку, університету), беруть участь у роботі студентського клубу або гуртках художньої самодіяльності, спортивних секціях.

До структури комітету молоді входять голова, перший заступник голови, заступники голови комітету молоді (їх кількість визначається на засіданні комітету молоді).

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет має чітку структуру органу студентського самоврядування, налагоджений механізм роботи між адміністрацією і студентством, відбувається також взаємодія комітету молоді з різними молодіжними організаціями, студенти університету також є їх членами. Студенти ДДАЕУ є депутатами Дніпропетровської молодіжної ради при міському голові. Тісно співпрацюють з міським управлінням молоді і спорту та департаментом освіти і науки, де беруть участь у дорадчих нарадах.

За останній час студенти університету провели значну роботу щодо підвищення патріотизму молоді. Так, студенти долучилися до всесвітньої акції «Ice Bucket Challenge», голова агрономічного факультету запустив свій варіант цього флешмобу, який був якраз спрямований на піднесення патріотизму молоді – акція «Хто, як не ми?» – це масове виконання Гімну України і передача естафети іншим університетам, також умовою акції є виконання добрих справ. Так, організатори після акції провели масову здачу крові для поранених воїнів АТО. Цю акцію підтримали інші навчальні заклади: Львівський національний аграрний університет, Вінницький та Миколаївський аграрні університети, Криворізький педагогічний технікум, Криворізький будівельний коледж та інші вищі навчальні заклади України.

Основні зусилля йдуть на організацію внутрішньо-університетських заходів, також студенти університету постійно беруть участь у міських і обласних акціях, турнірах, конкурсах, участь у міському турнірі, присвяченому Дню студента «з нетрадиційних видів спорту», в губернаторському балу, королем і королевою якого стали наші студенти. Далі міжвузівський КВК «Кавун», конкурс художньої самодіяльності «Студентська весна», міжвузівський чемпіонат з Мафії, Студентська республіка,

Фестиваль народів світу, мета якого об'єднати університети і познайомити студентство з культурою інших країн; у цьому році нам випала колоритна Ірландія, презентація якої принесла гран-прі фестивалю.

Проведено конкурс «Студент року Дніпропетровщини 2015». Організатор – Департамент освіти і науки Дніпропетровської обласної адміністрації. В цьому році наш університет виборов 7 номінацій з 10-ти можливих, з яких 3 зайняли 1-і місця у своїх номінаціях: «Громадський діяч року» – Антон Клімкін (агрономічний факультет), «Унікальний номінації» – Андрій Нестерук (агрономічний факультет) та Акім Пекунов (Верхньодніпровський коледж ДДАЕУ). Лауреатами в своїх номінаціях стали «Волонтер року» – Катерина Ключко (ННІЕ), «Студентське ЗМІ» – АГРО ТВ, «Розумник року» – Масюк Олександра (ННІЕ). Спеціальну нагороду в номінації «Лідер студентського самоврядування» отримала Уляна Шумей (агрономічний факультет).

Також за ініціативи студентського комітету функціонують два проекти «Радіо АГРО» та «Агро ТВ», які хоч і молоді, але вже встигли отримати нагороди в конкурсі «Студент року Дніпропетровщини» в номінації «Студентське ЗМІ». Ці проекти дозволяють набувати навичок оператора, ведучого, диктора, звукорежисера, монтажера, сценариста, і тим самим всебічно розвиватися.

Щорічно проводять масу заходів у стінах університету різного спрямування: культурно-масових, соціальних, спортивних та ін. Так, студенти першого курсу, вступаючи до лав студентства, проходять посвяту і показують свої таланти на конкурсі «Дебют першокурсника», відбуваються міжфакультетські ігри КВК, змагання з міні-футболу між гуртожитками, міжфакультетські змагання з боулінгу, більярду, мафії, протягом року проводять ярмарки, вже традицією стало святкування Масляної. Велика кількість заходів соціального характеру: «Лист воїну», збір речей для дітей, коштів для закупівлі медикаментів та спорядження для воїнів АТО, масова здача макулатури, допомога дітям у дитячих будинках та ін. Вже доброю традицією стало привітання дітей викладачів з Миколоєм, а також і сам викладацький колектив та студентство. Святкування Нового року, Дня

Святого Валентина (де бажаючі можуть укласти студентський шлюб), неодноразово проводилися патріотичні та розважальні флешмоби. Студенти агрономічного факультету на стіні свого гуртожитку повісили один із найбільших державних прапорів у місті, а також розмалювали стіни в патріотичну символіку.

Студенти також брали і беруть участь у роботі Вченої ради університету та факультетів, зборах трудового колективу, факультетських нарадах і зборах. Тісна співпраця з адміністрацією університету дає можливість гармонійно розвиватися. Підтримка з боку адміністрації відіграє важливу роль, радує і мотивує система заохочень, преміювання активних студентів додатковою стипендією, організація з боку адміністрації поїздок на море до турбази університету для активістів коштом вишу, грамоти, дипломи, нагороди – це те, що дає поштовх до праці.

Взаємодія студентського самоврядування університету з молодіжними громадськими організаціями м. Чернівці

Зорій Н.І., проректор з науково-педагогічної та виховної роботи
Буковинського державного
медичного університету

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет» (далі – БДМУ), в якому навчається понад 7 тис. студентів, в тому числі іноземні громадяни, завжди відкритий для співпраці з різними громадськими організаціями, благодійними фондами, асоціаціями, спілками. Студенти є активними членами, засновниками та керівниками молодіжних громадських організацій, як місцевого, регіонального, так і всеукраїнського рівнів. Зокрема, студенти-медики були засновниками та керівниками Міського студентського парламенту, Студентського парламенту Буковини, а також новоствореної Студентської ради Буковини (2015).

Студенти університету є постійними учасниками форумів, з'їздів, симпозіумів, присвячених формуванню молодіжної політики в Україні. Наразі співпрацю проводять з такими молодіжними громадськими організаціями: Національний студентський союз, Студентська рада Буковини, Міський студентський парламент, ГО «Майдан» (медична комісія). Взаємодія з МГО здійснюється в межах їх статутів, за основними напрямками роботи цих організацій.

Чернівецький міський студентський парламент (далі – ЧМСП – <https://vk.com/chernivtsy>; <http://chernivtsy.eu/portat/90/11937-11937.html>) є вищим представницьким органом студентської молоді міста Чернівці.

У 2000 році студента університету Скорейка Петра обрали першим головою Чернівецького міського студентського парламенту, а студентка Дудчак Оксана працювала в робочій групі з розробки Положення про Чернівецький міський студентський парламент. У 2001 році її обрали головою Чернівецького міського студентського парламенту, вона успішно керувала два роки і започаткувала багато молодіжних студентських традицій, розробила і провела багато заходів, що відбуваються і нині в місті Чернівці.

У 2012 році головою Чернівецького міського студентського парламенту обрали студента стоматологічного факультету Павла Польового, який активно пропагував досвід та систему роботи студентського самоврядування БДМУ в м. Чернівці.

Студенти-активісти ЧМСП виокремлюють у своїй діяльності напрями: координація, всебічна підтримка та розвиток студентського руху; захист прав та представництво суспільних інтересів студентської молоді міста; сприяння об'єднанню, консолідації та координації діяльності органів студентського самоврядування та самоврядування студентських організацій ВНЗ міста Чернівці; поширення інформації з питань вищої освіти, соціального забезпечення праці та культурного дозвілля студентської молоді; розробка, реалізація міських, регіональних, всеукраїнських та міжнародних державних і недержавних програм, які сприяють соціальному становленню студентів; участь у розробці та обговоренні проектів програм та рішень з питань державної політики щодо молоді; сприяння формуванню гро-

мадської думки з питань, що стосуються життя та навчання студентської молоді.

Студентська рада Буковини (СРБ – <http://studrada.org.ua>) – це молодіжна громадська організація, яка складається із 18 делегатів ВНЗ м. Чернівці та Чернівецької області, а голова Студентської ради університету Романчук Віктор є першим заступником голови СРБ.

Основними напрямками діяльності організації є захист прав та інтересів членів організації, сприяння в налагодженні контактів з молоддю різних країн світу для вільного обміну ідеями та вивчення позитивного досвіду; підвищення суспільної, політичної, культурної та наукової активності молоді, участь молоді у процесах державотворення України; підвищення освіченості та моральності молоді; створення умов для втілення потенційних можливостей молоді людини, сприяння самореалізації молоді; розробка та обговорення проєктів державної молодіжної політики; організація та проведення конференцій, семінарів, тренінгів, виставок, конкурсів, круглих столів; участь у розробці та виконанні загальнодержавних, регіональних, міжнародних програм, спрямованих на впровадження сучасних підходів у розвиток громадянського суспільства.

Всеукраїнська молодіжна громадська організація **«Національний студентський союз» (НСС** – <http://nss.org.ua/pro-nss>) впродовж багатьох років допомагає у вирішенні проблем сучасного студентства; забезпеченні студентських прав та інтересів; створенні нормативно-правового поля діяльності органів студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України; поглибленні співпраці між студентами українських ВНЗ, активізації академічної мобільності студентів університету.

Студенти БДМУ, члени організації Національного студентського союзу активно долучалися до розробки проєкту Закону України «Про вищу освіту», проведення масштабного Всеукраїнського студентського референдуму з питань реформування вищої освіти. Також члени організації розробили Концепцію розвитку студентського самоврядування. Саме члени союзу ініціювали цілодобовий вхід до гуртожитків та включення представників органів студентського самоврядування до складу приймальних комісій.

Буковинський державний медичний університет, спільно із Національним студентським союзом, систематично проводить симпозіум з питань студентського самоврядування та молодіжної політики на базі університету.

Чернівецька обласна організація «Майдан» – новостворена команда небайдужих людей Буковинського краю, які вірять у верховенство права та намагаються створити умови для впровадження європейських стандартів у медицині.

Студенти медичного університету є членами медичної комісії цієї організації й займаються питаннями медичного спрямування, також активно пропагують волонтерський рух.

Активно співпрацює з багатьма благодійними організаціями лікар-інтерн факультету післядипломної освіти університету Рибарчук Анна, яка є регіональним координатором Всеукраїнського благодійного фонду «Серце до Серця» у Чернівецькій області, а співробітник університету Віталій Смандич є членом лікарської ради цієї організації. Студенти-медики є найчисельнішими та найактивнішими волонтерами на Буковині.

Діяльність університету щодо розвитку студентських ініціатив

Захожий В.В., начальник відділу молодіжної політики та соціальної роботи,

Роспопа Т. В., заступник начальника відділу молодіжної політики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки підтримує ініціативи студентських молодіжних громадських організацій, членами яких є особи, що навчаються в нашому університеті.

Особливу увагу приділяємо організації дозвілля студентів за підтримки адвокаційних та лобістських кампаній.

Культурно-мистецьке та організаційно-масове спрямування:

- інформаційно-презентативний проект «День PROF COM»;
- культурно-мистецький проект «Просто посиденьки»;
- культурно-мистецький проект «Ніч у бібліотеці»;
- інтелектуально-розважальний проект «Студентська ліга КВН»;
- культурно-масовий захід «Я студент СНУ»;
- культурно-мистецький проект «Мистецька площа»;
- культурно-мистецький проект «Університетська благодійна імпреза»;
- культурно-масовий захід «Міс університету»;
- екологічна толока «Green day»;
- проект зі сприяння розвитку туризму серед студентів «Пізнай Україну та світ».

Навчальне та правозахисне спрямування:

- всеукраїнський круглий стіл «Роль студентства у реформуванні вищої освіти»;
- університетський круглий стіл «Реформування системи освіти» та «Викладач очима студентів»;
- розробка та проведення анкетування задля виявлення та вирішення наявних проблем у студентському середовищі;
- проект з саморозвитку та самовдосконалення «Тренінги для кожного».

Інтелектуальне та спортивно-оздоровче спрямування:

- університетські інтелектуальні змагання: «Брейн ринг» та «Що? Де? Коли?»;
- підтримка в проведенні та нагородження переможців університетської спартакіади;
- надання 25% знижки на відпочинок та оздоровлення в таборі-практик «Гарт».

Благодійно-волонтерська діяльність:

- обласний благодійний проект «Бандероль на фронт»;
- благодійний проект «Подаруй дитині посмішку»;
- благодійний аукціон «Всесвітній день цукерок»;
- співorganizатори щорічної всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця»;
- благодійний марафон «Подаруй дитині щастя».

1. Волинська обласна молодіжна громадська організація «Центр Ефективної Комунікації»

Дата створення: червень 2007 року. Офіційно зареєстрована головним управлінням юстиції у Волинській області 22 лютого 2008 року.

Напрями діяльності.

Головна мета діяльності – це забезпечення умов для розвитку нової еліти, сприяння процесам реформування та розвитку демократичних пріоритетів українського суспільства та позитивним перетворенням у ньому, пропаганда і поширення прогресивних ідей та світогляду серед громадян.

Для виконання своїх статутних цілей організація працює за такими напрямками:

- популяризація української культури (виставки, фестивалі, концерти);
- соціальний (благодійні акції, волонтеріат);
- розвиток і утвердження громадянського суспільства (освітні проекти, співпраця з владою та бізнесом);
- євроінтеграційний (навчання, обміни, стажування, обмін інформацією між Україною та ЄС).

Статус організації: Волинська обласна молодіжна громадська організація.

Прізвище, ім'я, по батькові голови молодіжної громадської організації – Ковальчук Олена Володимирівна, студентка географічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Кількість членів: немає фіксованого індивідуального членства. В організації та проведенні великих проектів і благодійних акцій беруть участь студенти-волонтери. Зокрема, тра-

диційно проводиться благодійна акція «Миколай про тебе не забуде», в якій понад 80% волонтерів студенти нашого ВНЗ.

Адреса: м. Луцьк, вул. Заньковецька 18/1.

Контактні телефони: 0958727437.

Електронна адреса: kovalchuk_olena@mail.ru

2. «Волинська обласна молодіжна громадська організація «Студентська Рада Волині»

Дата створення: 28.10.2011 р.

Напрями діяльності:

- зв'язок між студентством та владою;
- національно-патріотична діяльність;
- інформаційна діяльність;
- організація культурно-масових заходів;
- розвиток студентського самоврядування на Волині.

Статус організації: обласна молодіжна неприбуткова організація.

Прізвище, ім'я, по батькові голови молодіжної громадської організації – Жиговець Неля Василівна, студентка Інституту соціальних наук СНУ імені Лесі Українки.

Кількість членів: 44.

Адреса: Волинська обл., м. Луцьк, вул. Винниченка, 30.

Контактні телефони: 0667742143.

Електронна адреса: volyn.studrada@gmail.com.

3. Первинна профспілкова організація студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Напрями діяльності: згідно зі Статутом первинної профспілкової організації студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (відповідно до Статуту профспілок України).

Прізвище, ім'я, по батькові голови – Курилюк Вадим Миколайович.

Кількість членів: 4518.

Адреса: м. Луцьк, пр. Волі, 13, каб. 133.

Контактні телефони: 0332-24-89-08.

Електронна адреса: profcomvnu@ukr.net.

4. ГО «Брейншторм».

Дата створення: 13.03.2015 р.

Напрями діяльності:

- зв'язок між студентством та владою;
- національно-патріотична діяльність;
- інформаційна діяльність;
- організація культурно-масових заходів;
- популяризація інноваційних освітніх технологій.

Статус організації: неприбуткова громадська організація.

Прізвище, ім'я, по батькові голови молодіжної громадської організації – Євтушок Антон Леонідович, студент факультету міжнародних відносин СНУ імені Лесі Українки.

Кількість членів: 5 (3 із них студенти).

Адреса: Волинська обл., м. Луцьк, вул. Чернишевського, 26а.

Контактні телефони: 0505176871.

Електронна адреса: brainstorm.lutsk@gmail.com.

Організація діяльності молодіжних громадських організацій

Матвійчик В.П., начальник відділу з виховної роботи та соціальних питань Національного університету державної податкової служби України

Профспілкова організація студентів та курсантів Національного університету ДПС України є добровільним неприбутковим громадським об'єднанням осіб, які навчаються в університеті. У своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про вищу освіту» та Положенням про профспілкову організацію студентів та курсантів НУДПСУ. Профспілкова організація студентів та курсантів є формою здійснення студентського самоврядування в університеті.

У складі первинної профспілкової організації працюють:

- комісія з питань захисту соціальних прав студентів;
- спортивно-масова комісія;

- культурно-масова комісія;
- житлово-побутова комісія;
- комісія міжнародних зв'язків;
- комісія з організаційних питань;
- інформаційна комісія;
- ревізійна комісія.

До складу організації входять: 6 профспілкових бюро інститутів – фінансів та банківської справи, обліково-економічного, юридичного, економіки та оподаткування, інформаційних технологій та менеджменту, Київського фінансово-економічного коледжу, профспілкове бюро факультету податкової міліції, а також студентські ради гуртожитків. Основними заходами комісії профкому є:

Соціальна робота:

– організація та встановлення безкоштовного Wi-Fi в корпусах університету;

– підтримка бійців, які прибули із зони АТО в Ірпінський військовий шпиталь: надання матеріальної допомоги, привітання листівками, патріотичними малюнками та сувенірами, зробленими власноруч;

– проведення акцій до Дня Землі, «Зроби Україну чистою», «Довкілля»;

– надання студентам та курсантам безкоштовних квитків на футбольні матчі на НСК «Олімпійський»;

– організація оглядових екскурсій містом Києвом та областю;

– проведення благодійних акцій до Дня Святого Миколая та Великодня в Спеціалізованому обласному будинку дитини в місті Боярка (Київська область), дитячих будинках та інтернатах Київської та Житомирської областей;

– організація та проведення зустрічей з учасниками АТО та членами їхніх родин, надання їм матеріальної допомоги. Встановлення пам'ятника на могилі Дмитра Максимова, Героя Небесної Сотні;

– участь студентів і курсантів у Всеукраїнській програмі збору та утилізації пластикових пляшок і окремо кришок для

подальшої переробки та виготовлення протезів і їх частин для воїнів АТО;

– встановлення та відкриття стели пам'яті випускникам нашого університету, загиблим під час Революції Гідності та в зоні АТО.

Житлово-побутова комісія:

– допомога студентським радам гуртожитків студмістечка університету в організації роботи їх комісій;

– підготовка та проведення зборів і конференцій студентських рад гуртожитків;

– постійна взаємодія профкому з адміністрацією студмістечка університету та керівництвом інститутів з питань поселення, проживання, побуту мешканців гуртожитків.

Спортивно-масова робота:

– участь у Всеукраїнських змаганнях серед збірних команд університетів з перетягування канату;

– товариські матчі між навчально-науковими інститутами з баскетболу, футболу, армреслінгу, турніри із шахів та міні-футболу між гуртожитками.

Культуно-масова робота:

– проведення заходів з нагоди Дня працівника освіти – «Міняю посаду» або "The BOSS" – до Дня студента;

– участь в організації та проведенні спартакіади до Дня університету за участю студентів, курсантів та викладачів;

– діяльність кінотеатру Національного університету ДПС України;

– проведення інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?»;

– організація та проведення Кубку університету з KBK;

– участь студентів і курсантів у Дні міста Ірпеня, організація конкурсу «Голос Ірпеня».

Організаційна робота:

– підготовка та видання «Путівника першокурсника», який допоможе знайти потрібне приміщення, аудиторію, деканат, кафеєтерій тощо;

– презентація студентського ректорату та профкому студентів і курсантів для першокурсників з метою залучення активних студентів до участі у громадській роботі;

– проведення квесту «Google квест» з метою вивчення історії створення навчального закладу для студентів та курсантів 1, 2 курсів.

1. Всеукраїнська молодіжна громадська організація "Національний Альянс"

Всеукраїнська молодіжна громадська організація "Національний Альянс" утворилася на початку 2005 року, об'єднавши в своїх лавах активістів Помаранчевої революції та молодих патріотів і націоналістів у більшості регіонів України. Нова організація поставила перед собою нелегке завдання – плекання нового покоління української еліти для розбудови Української національної держави шляхом впровадження в життя ефективної системи національно-патріотичного виховання молоді.

Організація є офіційно зареєстрованою, незалежною від будь-яких політичних партій.

До складу цієї спілки входять 5 активістів нашого університету, вони беруть участь у тренінгах і семінарах, які проводить ВМГО «Національний Альянс» та реалізують спільні проекти. В Ірпені функціонує Штаб допомоги учасникам АТО.

2. ELSA (The European Law Students' Association)

Європейська Асоціація Студентів Права міжнародна, незалежна, неполітична та неприбуткова організація, що об'єднує студентів-правників і молодих юристів, які зацікавлені в особистому вдосконаленні та здобутті нових знань і спілкуванні зі студентами права та юристами з усієї Європи.

Асоціація є однією з найбільших незалежних студентських організацій і представлена у більш ніж 300 правничих факультетах в **42 країнах Європи**, членами якої є **38 000 студентів та молодих юристів**. ELSA була заснована у 1981 році студентами-правниками з Польщі, Західної Німеччини, Австрії та Угорщини. У 1995 році ELSA розпочала свою діяльність на території України. Наразі ELSA представлена у більшості обласних центрів країни.

Студенти університету (30 осіб навчально-наукового інституту права) активно співпрацюють з ELSA. Спільно проводять круглі столи, беруть участь у міжнародних семінарах та конференціях, які уже тричі були проведені на базі нашого

університету. Проходять навчання в правовій школі, яка має на меті стати щорічним заходом. Також наші студенти відвідали навчальні семінари в Грузії та Білорусії, проведено екскурсію до Верховної ради України. Основним видом діяльності в рамках правових досліджень в ELSA є організація дослідницьких груп – Legal Research Groups. Це надає можливість студентам і молодим юристам формувати групи, які працюють самостійно, згідно з планом та встановленими термінами.

ELSA Ірпінь щороку влаштовує Всеукраїнський конкурс есе на актуальну тему. Студенти працювали над темами «Відповідальність держав за порушення норм міжнародного права», «Статус біженців в Європейському Союзі: політика і право».

Завдяки підтримці профкому ELSA Ірпінь має можливість оголошувати публічну грошову винагороду переможцям конкурсу, які посіли 1, 2 та 3 місця.

Щороку ELSA Ірпінь набуває ще більшого розвитку. Студенти нашого університету є членами Національного правління ELSA Україна, троє членів організації займають місця у локальному осередку ELSA Ірпінь. Президентом ELSA Україна 2015–2016 є студент 4-го курсу – Майструк Вадим, генеральним секретарем ELSA Україна 2015–2016 є студент 5-го курсу – Лизак Марко, віце-президентом з питань організації семінарів та конференцій ELSA Україна 2015–2016 є студентка 4-го курсу – Кельбас Вікторія.

3. Ірпінська Молодіжна Громадська Рада при голові Ірпінської міської ради

Ірпінська молодіжна громадська рада при голові Ірпінської міської ради (далі — молодіжна громадська рада) є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння участі молоді міста Ірпеня у формуванні та реалізації державної політики, здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, налагодження ефективної взаємодії зазначених органів з громадськістю.

До складу ІМГР входить 40 студентів університету, деякі з них є засновниками громадської ради в Ірпені. Дмитро Педченко (аспірант) є головою цього дорадчого органу, заступником – Савчук Ксенія, відділи з різних напрямів роботи очолюють пе-

реважно студенти нашого університету. З початку створення ІМГР почала свою активну роботу і вже зараз долучилась до акції зі збору пластикових кришечок для виготовлення протезів, надаючи допомогу штабам АТО.

4. Громадська організація «Let's do it, Ukraine»

Організація «Let's do it, Ukraine» – учасник загальносвітового руху «Let's Do It, world», що об'єднує понад 13 млн людей в 116 державах, які щорічно у визначений день виходять на прибирання вулиць та інших територій у своїй країні.

Офіційно організацію зареєструвала ініціативна група ЕКО активістів у 2014 році. У 2015 ГО «Let's do it, Ukraine» стали представниками міжнародної організації «Let's Do It Foundation» в Україні.

Головною метою організації є не тільки глобальне прибирання країни від сміття, а також збільшення відповідальності українців за навколишнє середовище.

Всього ГО «Let's do it, Ukraine» налічує понад 386 000 активістів в усіх куточках нашої країни. Організація реалізує різноманітні проекти на екологічну тематику, мета яких – прищепити любов людей до рідної землі, своєї країни. Головний проект – щорічна весняна Всеукраїнська акція «Зробимо Україну чистою разом!».

Студенти нашого університету є активними учасниками такого масштабного руху і займають позицію лідерів. Зокрема, координатором Київської області ГО «Let's do it, Ukraine» є студент нашого університету – Дмитро Педченко, координатором цієї акції в Ірпені є Ігор Ковтун, до складу національної команди ГО «Let's do it, Ukraine» входить студентка 5 курсу Косяченко Наталія, яка є координатором по роботі з грантами. Щороку до акції долучається не менше, ніж 400 студентів. У 2015 році під керівництвом Дмитра Педченка в Ірпені вийшло на акцію 3000 людей, які зробили своє місто чистішим і кращим, а головним є те, що частину зібраного сміття вивезли на переробку, в місцях прибирання встановили таблички «Не смітити!» та створили 2 волейбольні майданчики.

5. Благодійний фонд «Громади Приірпіння»

Фонд був утворений 27 березня 2007 року., який працює на підвищення спроможності громади у вирішенні власних соціальних проблем та задоволення потреб через конкурси міні-грантів та заходи для місцевих неприбуткових організацій. **Завдання** БФ – моніторити проблеми та потреби місцевої громади, заохочувати благодійні пожертви і накопичувати кошти, з яких надаються гранти на впровадження ініціатив з вирішення соціально важливих місцевих питань, а також навчати місцеві громадські організації складати проекти, залучати кошти, співпрацювати зі ЗМІ тощо.

Напрями діяльності:

- розвиток та активізація громадянського суспільства Ірпінського регіону;
- налагодження діалогу та співпраці громадськості з місцевою владою (підвищення підзвітності органів місцевої влади, громадський моніторинг влади, співпраця у процесі вирішенні проблем регіону);
- соціальний захист населення;
- охорона довкілля та повернення регіону статусу рекреаційної зони;
- робота з молоддю: розвиток неформального навчання та міжкультурного діалогу; залучення молоді до активної участі в суспільному житті; розвиток волонтерського руху.

До складу волонтерської групи БФ також входять студенти **Національного університету ДПС України** (10 осіб). Вони не тільки успішно реалізують уже попередньо створені проекти, а й разом з активістами університету організовують заходи: День Ірпеня, благодійний концерт «Голос Ірпеня», Благодійний тур Україною на допомогу дітям з обмеженими можливостями, відкриття парків і скверів в Ірпені (виступи волонтерів), День Незалежності в Ірпені. Також студенти університету відвідали Болгарію, Молдову, Німеччину та брали участь у німецько-українському танцювально-театральному обміні, що проходив в Ірпені.

6. ISIC — International Student Identity Card (Міжнародне посвідчення особи і статусу учня(студента))

International Student Identity Card було створено в 1956 році під патронажем ЮНЕСКО. Відтоді понад 50 мільйонів студентів скористалися посвідченням ISIC під час подорожей для отримання дисконтів на товари і послуги.

Основне завдання ISIC – сприяти міжнародному співробітництву та розвитку студентських і молодіжних обмінів шляхом надання різноманітних дисконтів на транспорт, проживання, служити інтересам студентів та підтверджувати статус «студента» по всьому світу.

Асоціація ISIC — одна з п'яти асоціацій-членів, що входять до Міжнародної Конфедерації Студентського Туризму ISTC (заснована в 1949 р.).

Сьогодні ISIC є єдиним визнаним у світі посвідченням особи та статусу людини, що навчається. Це посвідчення випускається в 124 країнах світу, надає понад 40 тисяч знижок та пільг власникам посвідчення. Програма підтримується на державному рівні і налічує 4,5 мільйони членів спільноти ISIC.

Цією організацією за останній рік було видано 150 студентських квитків ISIC студентам університету.

7. AIESEC

AIESEC – міжнародна молодіжна організація, що надає можливість молоді розвинути свої лідерські та професійні якості для здійснення позитивного впливу на суспільство.

Існує понад 60 років, представлена у 124 країнах світу. В Україні функціонує в 19 містах протягом 19 років. Основною діяльністю AIESEC є організація міжнародних та національних соціальних проектів, програм обміну та професійних стажувань.

Не дивлячись на те, що при відборі в AIESEC досить жорсткі вимоги, 10 студентів **Національного університету ДПС України** є представниками і активними учасниками цієї організації, беруть участь у міжнародних програмах обміну як професійних «Global Talent», так і волонтерських «Global Citizen». Також працюють над підготовкою молодіжних проектів як на рівні університету, так і на рівні міста Києва.

8. Благодійний фонд «Овес»

БФ ОВЕС запроваджує всеукраїнську акцію зі збору та переробки пластикових пляшок та окремо кришечок-закруток для протезування воїнів АТО. Ця акція водночас вирішує дві проблеми – екологічну та соціальну. Акцію підтримано Міністерством екології України.

Активісти не тільки активно закликають студентів до збору, а й мешканців міста Ірпеня. Разом з Ірпінською молодіжною громадською радою встановили баки по місту (школи, торгові центри, розважальні заклади та в місцях великого скупчення людей).

9. Експериментальна ліга КВН «UGAR»

У роботі клубу беруть участь команди КВН, представники інших країн та місцеві колективи. За два попередні сезони ліги було проведено 11 заходів за участю понад 50 команд зі всієї України, а також активним учасником та бажаним гостем стала команда «Джан» (м. Єреван, Вірменія), що дало змогу отримати статус «Міжнародного».

Запланований сезон Кубку 2015/16 року буде проведений в 3 відбіркового етапи – осінній, зимовий та весняний, переможці та призери яких будуть змагатися у фінальній частині за Кубок м. Ірпеня.

До складу команди «Ирпенчане» входять студенти **Національного університету ДПС України**. Ця команда – це організація творчої молоді м. Ірпеня, яка займається проведенням заходів у регіоні та представляє місто на регіональному та всеукраїнському рівнях.

Команду КВН «Ирпенчане» було створено у 2013 році, як команду при податковому університеті й за 2 роки своєї діяльності взяла участь у 7 лігах КВН, які проходили в 5 містах України, та брала участь у таких популярних телепроектах, як: «Рассмеши комика»; «Лига Смеха Центр».

10. Київська обласна студентська рада (КОСР)

Студенти **Національного університету ДПС України** активно беруть участь у діяльності київської обласної студентської ради, зокрема, у засіданнях круглих столів, конференціях,

конкурсах, відзначення державних свят, навчаннях студентського активу, заходах до Дня студента.

Наукове товариство студентів, аспірантів і докторантів університету

Коцюба О., студентка, голова Наукового товариства студентів;
Петруновська О.В., голова Молодіжної організації Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

Наукове товариство студентів, аспірантів і докторантів Харківського національного університету імені Семена Кузнеця (НТ САД ХНЕУ ім. С. Кузнеця) було утворено у листопаді 2014 р.

Основним статутним документом є Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів та докторантів університету як консультативно-дорадчий орган, який покликаний сприяти професійному становленню, накопиченню досвіду наукової діяльності, максимальному використанню творчого потенціалу обдарованої молоді.

Діяльність товариства здійснюється згідно з Законом України «Про вищу освіту», а також у відповідності з нормативними документами Міністерства освіти і науки України про організацію наукової діяльності у вищих навчальних закладах, Статуту ХНЕУ ім. С. Кузнеця, що визначають основні напрямки та форми роботи органів самоврядування вищих навчальних закладів.

Наукове товариство працює за напрямками:

- надання консультативної допомоги студентам, аспірантам, молодим вченим щодо професійної науково-дослідної діяльності;
- поширення наукової та іншої інформації відповідно до встановленої університетом системи поширення та надання інформації;
- створення інформаційної бази щодо напрямів наукових

досліджень молодих учених;

- вивчення та обмін досвідом роботи зі студентськими Науковими товариствами інших навчальних закладів України та за кордоном;

- підготовка та проведення наукових конференцій студентів, аспірантів, докторантів, участь у конкурсах наукових робіт;

- пошук і підтримка талановитих дослідників серед студентів, аспірантів, докторантів, надання їм всебічної допомоги; залучення обдарованих студентів до активної участі у науково-дослідній діяльності кафедр університету, наукових проблемних груп, гуртків, наукових шкіл;

- надання організаційної, методичної та практичної допомоги студентам, аспірантам, докторантам у реалізації творчих ідей та пропозицій;

- популяризація серед студентів, аспірантів, докторантів досягнень науки і техніки, впровадження досягнень у процес підготовки спеціалістів та магістрів;

- організація участі у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, семінарах, олімпіадах та міжнародних програмах наукового обміну;

- підготовка пропозицій щодо відзначення студентів, аспірантів, докторантів, членів наукового товариства, які досягли значних успіхів у науково-дослідній роботі;

- підготовка та випуск наукових видань, у тому числі електронних;

- вивчення, узагальнення інноваційних технологій вищих навчальних та академічних закладів з питань організації науково-дослідної роботи;

- зміцнення міжнародних зв'язків у галузі науково-дослідної роботи.

За час функціонування наукового товариства університету (менш ніж 1 рік) виконано:

1. Створено сайт і логотип НТ САД ХНЕУ ім. С. Кузнеця;
2. Здійснено збір та узагальнення даних щодо проведення міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференцій, конкурсів, олімпіад у галузі економічних досліджень у сфері інформаційних технологій;

3. Налагоджено зв'язки з міжнародними організаціями;

4. Проведено наукові заходи 2015 року (турнір економістів серед студентів і Міжнародну науково-практичну конференцію молодих вчених і студентів «Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти»).

Основними здобутками протягом періоду функціонування є проведення турніру економістів серед студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Метою заходу був розвиток умінь розв'язувати складні економічні проблеми, доповідати, формулювати твердження та захищати власну думку в наукових дискусіях. Членами журі були доктори та кандидати наук, професори, завідувачі кафедр, провідні фахівці та члени Ради молодих учених університету, а також представники бізнесу. У змаганні взяло участь 5 команд. Переможці були нагороджені почесними грамотами та призами.

Наукове товариство університету координує Харківський регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук; конкурс на отримання стипендії Харківського міського голови «Обдарованість» та Всеукраїнський конкурс бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді.

У подальшому наукове товариство планує проведення І Міського турніру економістів серед студентів вищих навчальних закладів (далі – турнір) на базі університету. До участі у турнірі запрошені студенти 1–6 курсів університетів міста Харкова, які цікавляться проблемами міжнародної економіки та економікою України. У заході візьмуть участь 13 команд вищих навчальних закладів. Члени журі – представники банків, директори та начальники відділів комерційних підприємств, провідні фахівці у галузі економіки. Ідею проведення турніру підтримав Департамент науки і освіти міста Харкова.

Члени наукового товариства Молодіжної організації університету брали участь у Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та студентів «Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти». Під час секційної роботи обговорювалися питання щодо вирішення проблем безпечної поведінки сучасної молоді. У роботі секції взяло участь 33 особи, серед яких були представники провідних університетів м. Харкова. Члени журі відзначили найкращі доповіді почесними грамотами.

Крім того, члени НТ університету взяли участь у конкурсах творчих робіт на тему збереження природи, енергоресурсів та впровадження енергоефективних технологій в рамках щорічного «Енерго-Фестивалю». Переможницею конкурсу стала голова факультету міжнародних економічних відносин – Кудас Катерина. У номінації «За оригінальність» перемогла голова НТ університету – Коцюба Олена.

На базі Харківського національного університету міського господарства відбувся IX Регіональний конкурс наукових робіт молодих вчених «Гендерна політика очима української молоді: слобожанський вимір». З доповідями виступили 8 членів НТ університету.

Звіт

ХМГО «Молодіжна організація ХНЕУ
ім. С. Кузнеця» за навчальний рік

№ з/п	Захід	Результат	Сектор/ Відповідальний
Вересень			
1	Урочисте посвячення в студенти ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Посвячення 100 % зарахованих абітурієнтів до числа студентів ВНЗ	ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2	Презентація МО ХНЕУ першокурсникам	Ознайомлення з діяльністю організації	Комітет МО ХНЕУ
3	Щорічний міжнародний форум «Харків – спортивна столиця»	Студенти ХНЕУ – волонтери заходу	Комітет МО ХНЕУ
4	Організований збір допомоги дітям з зони АТО в ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Відвезено індивідуальну допомогу (канцтовари, речі, взуття) 43 діткам різного віку у Новопокровський НВК, Старопокровську ЗОШ, Есхарівську ЗОШ, Малинівську гімназію та ЗОШ, Леб'язький ЗНВК,	Комітет МО ХНЕУ, соціально-економічний сектор

Продовження звіту

		Кам'яноярський НВК, Коробочкінський НВК	
5	Акція до Дня народження МО ХНЕУ	Участь студентів ВНЗ у заході, присвяченому молодіжному студентському руху в ХНЕУ	Культурно-масовий сектор, Харченко Д.
6	Квест Молодіжної організації ХНЕУ ім. С. Кузнеця	8 команд-учасників 1 місце – команда фак-ту МЕВ 2 місце – команда фак-ту ОіА 3 місце – команда ФФ	Спортивний сектор МО ХНЕУ
7	Проведення “English Speaking Club”	Популяризація вивчення англійської мови студентами, залучення більше 10 студентів до роботи МО ХНЕУ	Міжнародний сектор МО ХНЕУ, Лисицька Д.
8	День народження МО	Культурний відпочинок студентів ХНЕУ	МО ХНЕУ, Клуб
9	Засідання Харківської обласної студентської ради при обласній державній адміністрації	Затвердження складу рада спеціальних комісій	Лопатіна К.А.
10	Зустріч з директором Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради	Понад 100 студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця ознайомилися з роботою Департаменту	Зима О. Г., Петруновська О.В., Харченко Ю.
11	Проведення “English Speaking Club”	Популяризація вивчення англійської мови студентами, залучення понад 10 студентів до роботи МО ХНЕУ	Міжнародний сектор МО ХНЕУ, Лисицька Д.
12	Захід CINEMA CLUB	Залучення студентів до вивчення англійської мови	Міжнародний сектор МО ХНЕУ
13	Чемпіонат Харківської області серед команд ВНЗ з гри «Що? Де? Коли?»	Команда ХНЕУ ім. С. Кузнеця – фіналіст чемпіонату	Клуб інтелектуальних ігор, Дунець М.

Продовження звіту

Жовтень			
14	Звітно-виборча конференція ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Вибори голови МО ХНЕУ, затвердження звітів голів секторів	Зима О.Г., представники ППОС ХНЕУ, комітет МО ХНЕУ, студенти ХНЕУ ім. С. Кузнеця
15	Проведення “English Speaking Club”	Популяризація вивчення англійської мови студентами, залучення понад 10 студентів до роботи МО ХНЕУ	Міжнародний сектор, Онуфрієнко І., Лисицька Д.
16	Конкурс Харківської обласної ради «Місцеве самоврядування – це ми!»	2 місце команди ХНЕУ ім. С. Кузнеця «Ділова репутація» у брейн-рингу на знання українського законодавства у сфері місцевого самоврядування	Петруновська О.В., капітан команди; Внукова Н.М., куратор команди
17	Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Кращий студент України–2014» ВМГО «Студентська республіка»	1 місце – «Кращий студент-медійник України» Погрібняк Анастасія (3 курс, ЕП) 1 місце – «Кращий студент-громадський діяч» Синявіна Оксана (5 курс, ФФ)	Петруновська О.В., голова МО ХНЕУ; Джамал Корбань, голова Харківського відділення ВМГО «Студентська республіка»
18	Благодійна акція «Свято дитинства» в підтримку онкохворої Микули Анастасії	Перераховано благодійну допомогу студентів ХНЕУ у розмірі 622 грн на особистий рахунок родичів дитини	МО ХНЕУ, Харлан О., Тарасенко І., БО «БФ Допоможемо дітям разом»
19	Стипендіальна програма конкурсу «ЗАВТРА.UA» Фонду В. Пінчука	Координування програми в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: залучення студентів до участі, інформування щодо вимог програми, повідомлення про результати конкурсних відборів. Переможці програми: Москаленко Владислав	Зима О.Г., Петруновська О.

		(2 рік магістратури фак-ту ЕІ) Погрібняк Дар'я (2 рік магістратури фак-ту ОіА) Петруновська Ольга (4 курс фак-ту ФФ)	
20	Конкурс студентських робіт ХНЕУ ім. С. Кузнеця «Збережемо природні ресурси України»	Визначено переможців серед студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харківська асоціація дитячої екранної творчості «Дитятко», агентство «Бумеранг», МО ХНЕУ
Листопад			
21	Благодійна акція «Україна-ЄДИНА!»	Патріотично-виховний характер впливу на студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, придбання харчів та одягу для воїнів АТО 92 харківської бригади	МО ХНЕУ, 95 харківська бригада, Лисицька Д., Харлан О.
22	Проведення “English Speaking Club”	Популяризація вивчення англійської мови студентами, залучення понад 10 студентів до роботи МО ХНЕУ	Міжнародний сектор, Онуфрієнко І., Лисицька Д.
23	До Дня працівників освіти поїздка до Люботинської школи-інтернату з творчим концертом, привітаннями та традиційною допомогою для учнів	Творчий концерт, матеріальна допомога у вигляді канцтоварів, засобів особистої гігієни	МО ХНЕУ, Пугач С., Грипась Т., ППОС ХНЕУ
24	Представлення МО ХНЕУ на Дні відкритих дверей ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Знайомство з абітурієнтами	Комітет МО ХНЕУ

Продовження звіту

25	Тренінг-зустріч з випускниками ХНЕУ «Motivate ME1»	5 історій успіху випускників ХНЕУ-спікерів, понад 100 студентів-учасників	МО ХНЕУ, Харченко Ю., науковий сектор, Погребняк А., Синявіна О.
26	Акція «Вища школа Харківщини – шкільним бібліотекам Луганської та Донецької областей»	Відправлення допомоги бібліотекам у розмірі 91 книги до ХОВУФКС уповноваженій особі	Зима О.Г., МО ХНЕУ
27	Виставка пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років	Національно-патріотичне виховання студентів ХНЕУ	Адміністрація ВНЗ, МО ХНЕУ
28	Проект Фонду Кличко «Творці Європи» (We design Europe)	Студент 1 курсу ФФ Самошко Павло став переможцем конкурсу та отримав грант на тижневу освітню поїздку до Берліна	Фонд Кличко, МО ХНЕУ
Грудень			
29	Студентський конкурс графічних робіт «Візуальна абетка економії ресурсів»	Визначено переможців серед студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Центр освітніх інноваційних технологій ХНЕУ ім. С. Кузнеця, кафедра комп'ютерних систем і технологій ХНЕУ ім. С. Кузнеця, МО ХНЕУ
30	Акція «АНТИ-СНІД» в ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Профілактика ВІЛ/СНІДу	Єрьоменко В., соціальний сектор МО, Харченко Ю., Грипась Т.
31	Тренування клубу інтелектуальних ігор	Залучення понад 20 студентів до роботи клубу	Дунець М.

Продовження звіту

32	Звітно-виборча конференція ППОС ХНЕУ	Затвердження роботи ППОС, вибори голови та складу ППОС	Комітет ППОС ХНЕУ, члени МО ХНЕУ
33	Засідання Харківської обласної студентської ради при обласній державній адміністрації	Поточні справи	Петруновська О.В.
34	Тренування клубу інтелектуальних ігор	Залучення понад 20 студентів до роботи клубу	Дунець М.
35	Кубок Молодіжної організації ХНЕУ з боулінгу	1 місце – команда ЕП 2 місце – команда ЕІ 3 місце – команда ФФ Переможці нагороджені грамотами та цінними призами	МО ХНЕУ, ТРК «Компас»
36	Тренування клубу інтелектуальних ігор	Залучення понад 20 студентів до роботи клубу	Дунець М.
Лютий			
37	Тренування клубу інтелектуальних ігор	Залучення понад 20 студентів до роботи клубу	Дунець М.
38	Проведення “English Speaking Club”	Популяризація вивчення англійської мови студентами, залучення понад 10 студентів до роботи МО ХНЕУ	Бюро МО факультету МЕВ, Харченко Д.
39	Збір харківських молодіжних волонтерських рухів під гаслом «Приєднуйся!»	Створення Студентського волонтерського штабу при Харківській обласній студентській раді, робота волонтерського руху в рамках соціально-економічного сектору МО ХНЕУ	Петруновська О.В.

Продовження звіту

40	Робота науково-методичної комісії з оцінювання електронних підручників	Формування фокус-груп для оцінювання, аналіз отриманих результатів анкетування, підбиття підсумків	Комітет МО ХНЕУ ім. С. Кузнеця
41	Засідання Комітету у справах сім'ї, молоді та спорту по Дзержинському району Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради	Обговорення плану проведення міських конкурсів, соціальних акцій, нагородження волонтерів	Харченко Ю.А.
42	Захід «Стіна кохання» – благодійна акція до Дня Святого Валентина	Культурно-масовий захід для студентів ХНЕУ і м. Харкова	МО ХНЕУ (Харченко Ю., Тарасенко І., Самошко П., Погрібняк А., Колісник Ю.), НЮУ ім. Я. Мудрого, ХНАДУ при Президенті України, ХНУРЕ
43	Фінал CFA Institute Research Challenge	Команда ХНЕУ – фіналіст найпрестижнішого в світі конкурсу інвестиційних досліджень	Внукова Н.М., Петруновська О., Золотухін Є., Регада В., Дорохов М.
44	Участь у лідерському курсі Ізраїльського Культурного Центру в м. Харкові	Розвиток міжнародного співробітництва	Петруновська О., Коцюба О., Тарасенко І.
45	Тренінг-зустріч з випускниками ХНЕУ «Motivate ME2»	5 історій успіху випускників ХНЕУ-спікерів, понад 100 студентів-учасників	МО ХНЕУ, Харченко Ю., науковий сектор

Березень			
46	Турнір з волейболу серед жіночих команд «ВЕСНЯНИЙ БУКЕТ»	Організаційна та інформаційна підтримка: 1 місце – команда ЕП 2 місце – команда ФФ 3 місце – команда МЕВ	ППО ХНЕУ, ППОС ХНЕУ, МО ХНЕУ, кафедра фізичного виховання і спорту, студентський спортивний клуб «ІНЖЕК»
47	Тренінг «Управлінські поєдинки»	Ознайомлення студентів ХНЕУ з правилами ведення підприємницької діяльності в Україні	МО ХНЕУ, Синявіна О., Клуб молодих підприємців «Трамплін»
48	Свято до Дня 8 березня «50 відтінків ХНЕУ»	Культурно-масовий захід для студентів ХНЕУ	МО ХНЕУ, Клуб «Радмір»
49	«Міс ХНЕУ 2015»	Культурно-масовий захід для студентів ХНЕУ	ППОС ХНЕУ, МО ХНЕУ, Молодіжний центр ХНЕУ
50	Захід CINEMA CLUB	Залучення студентів до вивчення англійської мови	Міжнародний сектор МО ХНЕУ
51	Конкурс читців, присвячений 201-річчю Дня народження Т.Г. Шевченка	Популяризація інтелектуального розвитку студентів ХНЕУ	Науковий сектор МО ХНЕУ, Тарасенко І., Леоненко А., Грипась Т.
52	Участь у Харківському міському конкурсі «Волонтер року-2015», «Школа волонтерів»	Лауреат у номінації «Кращий волонтер в громадській діяльності» – Лисицька Д.Д. участь у «Школі волонтерів» 2 представників МО ХНЕУ	МО ХНЕУ, Петруновська О.В, Лисицька Д., Онуфрієнко І.
53	Зустріч студентського колективу університету з бойовими офіцерами 92 окремої механізованої бригади	Підвищення освіченості щодо ситуації на сході України	Зима О.Г., Козієв Д, Харченко Д., Челпанов І., Харченко Ю.

Продовження звіту

54	Дебати з виклада- чами	Участь у дебатному турні- рі Бутенко К.В., Серпухо- ва М. Ю., Голубєва С. М. та Єрмоленко О. А. та студентів ХНЕУ	Науковий сектор, Харченко Ю., ДК ХНЕУ
Квітень			
55	Тренінг «Подорож з користю» для сту- дентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Ознайомлення понад 50 студентів ХНЕУ з волон- терськими можливостями за кордоном	ХНЕУ ім. С. Куз- неця, Локальний комітет AIESEC в Харкові
56	ФОТОсушка ХНЕУ	Виставка понад 110 фото студентів ХНЕУ 1 місце – Марина Бонда- ренко, 2 місце – Анастасія Голубнича, 3 місце – Оле- ксандр Губка	Зима О.Г., Підду- бний Г. О., Між- народний сектор МО ХНЕУ, Лиси- цька Д.Д.
57	Зустріч студентів- переселенців з зони АТО з ректором ХНЕУ	Зустріч з Пономаренко В.С. у форматі питання- відповіді щодо адаптації студентів до умов навчання у ВНЗ	Адміністрація ХНЕУ ім. С. Куз- неця, представни- ки органів студе- нтського самовря- дування
58	Турнір з міні- футболу «Кубок ректора ХНЕУ»	Інформаційна підтримка в проведенні заходу 1 місце – команда ФФ, 2 місце – команда МіМ, 3 місце – команда МЕВ	Кафедра фізичного виховання та спор- ту, спортивний клуб «ІНЖЕК», Леоненко А.
59	Участь у заході МТС «Харківський міжнародний мара- фон»	Популяризація здорового способу життя студентів	Кафедра фізично- го виховання та спорту, МО ХНЕУ
60	Зустріч з представ- никами ВНЗ м. Ха- ркова	Презентація щорічних проектів	Петруновська О.В., Харченко Ю.А.
61	День донора	26 донорів – студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	МО ХНЕУ, Хар- ченко Ю., адмініс- трація Харківської міської полікліні- ки № 17

Продовження звіту

62	Містер ХНЕУ 2015	Культурний відпочинок студентів ХНЕУ	Культурно-масовий сектор МО ХНЕУ, клуб «Радмір»
63	Турнір з проходження квест-кімнати «Слідство Суворова»	Залучення 6 команд факультетів ХНЕУ до участі у турнірі	МО ХНЕУ, Лисицька Д.
64	Зустріч радника Президента України, голови Консультаційної ради міжнародних відносин Міхеїла Саакашвілі зі студентською громадою Харківщини	Розмова з представниками студентського самоврядування ВНЗ Харківщини	Зима О.Г., Петруновська О., Харченко Ю.
65	Інтелектуальна гра «Що? Де? Коли?»	Залучення команд факультетів до інтерактивного відпочинку	Харченко Ю, науковий сектор
66	Участь у Міжнародному конкурсі РК-проектів та маркетингу «Золотий компас»	3 місце – голова наукового сектору МО ХНЕУ Харченко Ю.	МО ХНЕУ, Харченко Ю.
67	Робота секції 9. Проблеми безпечної поведінки студентської молоді у напрямку формування здорового способу життя в рамках Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів «Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти»	Подано 33 тези до секції МО ХНЕУ, виступило 12 доповідачів на пленарному засіданні секції, 3 переможці конференції нагороджені грамотами та цінними подарунками	Зима О.Г., Петруновська О.В, голова НТ САД – Коцюба О.В., науковий сектор МО ХНЕУ

Продовження звіту

68	Дебати англійською мовою	Інтелектуальний розвиток студентів, покращення рівня володіння англ. мовою	Міжнародний сектор МО ХНЕУ, Онуфрієнко І., дебатний клуб ХНЕУ
69	Кубок ректора з КВК	Участь команд факультетів	Молодіжний центр ХНЕУ, ППОС ХНЕУ, МО ХНЕУ
Травень			
70	Тренінг засновника рекламного агентства «Boomerang»	Участь студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	МО ХНЕУ, Лисицька Д.Д.
71	Турнір економістів серед студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Інформаційна підтримка НТСАД, 1 місце – команда ФФ	НТСАД, МО ХНЕУ
72	Свято до Дня науки	Нагородження переможців Регіонального конкурсу студентських наукових робіт з природничих, гуманітарних та прикладних наук, святковий концерт	Харківська обласна організація ППО, НЮУ ім. Я. Мудрого, Зима О.Г., Внукова Н.М., Харченко Ю.
73	Благодійна виставка тварин у парку ім. Шевченка	Популяризація підтримки притулків для тварин	МО ХНЕУ, Лисицька Д.
74	Велодень у Харкові	Участь у якості волонтерів міського заходу	Спільнота ІНЖЕКІВЦІВ, МО ХНЕУ (Козієв Д., Пугач С.)
75	Благодійний бал-маскарад «ЗА МИР!»	Участь студентів ХНЕУ у заході на базі Kharkiv Palace Hotel, найкраща пара – студенти ХНЕУ	Зима О.Г., МО ХНЕУ, Лисицька Д., Коновалов Б.
76	Нагородження переможців конкурсу «Молода людина року-2015» у Дзержинському районі	1 місце – Ачкасова С.А. (к.е.н., викладач кафедри УФП) 1 місце – Петруновська О.В. (голова МО ХНЕУ,	Адміністрація Дзержинського району м. Харкова, Зима О.Г., Петруновська О.В.,

Продовження звіту

	м. Харкова	студентка 4 курсу ФФ) 1 місце – Коцюба О.В. (голова НТ САД, студентка 4 курсу ФФ)	
77	Участь у конкурсі «Перша Леді Харкова-2015»	Переможниці конкурсу від ХНЕУ: «Міс глядацьких симпатій» – Птащенко Т. (фак-ет МіМ) «Леді образ Харкова» – Абіленцева Дарина – фак-ет ОіА	МО ХНЕУ, Харченко Ю.
Червень			
78	Турнір з паркового волейболу «ПАРК-ВОЛЕЙ», присвячений 90-літтю волейболу України	6 мікс-команд: 1 місце – команда МіМ, 2 місце – команда ОіА, 3 місце – команда ЕП	Кафедра фізичного виховання та спорту ХНЕУ, МО ХНЕУ
79	Літні школи ХНЕУ	Організаційна підтримка	Зима О.Г., Центр інноваційних освітніх технологій, Спільнота ІНЖЕКІВЦІВ, науковий сектор МО ХНЕУ, дебатний клуб ХНЕУ
80	Організація збору документів щодо призначення стипендій Харківського міського голови «Обдарованість»	Висунуто 5 кандидатів на призначення стипендії від ВНЗ, Коцюба О.В.	Зима О.Г., Лопатіна К.А., Петруновська О.В.,
81	Участь у заході «Євроавтобус» від Представництва ЄС в Україні	Отримані нові знання у сфері відносин України та ЄС, Євроінтеграції	МО ХНЕУ, Козієв Д., Леоненко А., Онуфрієнко І.
82	Зустріч з комісаром ЄС з питань європейської політики сусідства і переговорів з розширення	Розвиток міжнародної співпраці	Петруновська О., Харченко Ю., Коцюба О., Леоненко А.

	Йоганнесом Ганом і Послом Європейського Союзу в Україні, Головою Представництва ЄС в Україні Яном Томбінським		
Липень – Серпень			
83	Участь у регіональному етапі XVII Міжнародної програми «Студентська республіка»	Участь 10 студентів ХНЕУ – представників органів студентського самоврядування в роботі ВМГО «Студреспубліка» МО ХНЕУ – партнер регіонального етапу	МО ХНЕУ, Харченко Ю.
84	Пейнтбольний турнір серед студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця	Залучення студентів, що перебувають у м. Харкові, до активного відпочинку	МО ХНЕУ, полігон «КІАН»

Співпраця коледжу з громадськими благодійними фондами

Мазур А. В., заступник директора з виховної роботи Ладижинського коледжу Вінницького національного аграрного університету

Ладижинський коледж плідно співпрацює з громадськими організаціями, благодійними фондами та є активним учасником багатьох доброчинних акцій та зборів.

Взаємодія, розвиток співпраці з профільними об'єднаннями, вивчення досвіду діяльності громадських організацій є одним з пріоритетних напрямів у роботі нашого навчального закладу.

Студенти коледжу організовували та брали участь у таких заходах:

- міська Всеукраїнська екологічна акція «Зробимо Україну чистішою» в м. Вінниця;
- всеузівський Студентський марш пам'яті Небесної сотні;
- Local Training Course – Міжнародна студентська організація AEGEE м. Київ;
- міжнародний форум «Мир. Молодість. Майбутнє»;
- обласний молодіжний табір-форум «Молодь Вінниччини – інвестиція в майбутнє»;
- тренінг «Студентське самоврядування. Секрети успіху»;
- навчально-інформаційний тренінг «Основи інтернет-журналістики»;
- студентська конференція «Перспективи та виклики реформ вищої освіти: студентський погляд»;
- навчально-практичний модуль «Механізм участі Студентського Парламенту Вінниччини».

Молодь Вінниччини – інвестиція в майбутнє

Креативні і талановиті юнаки та дівчата краю з'їхалися на Обласний молодіжний табір-форум «Молодь Вінниччини – інвестиція в майбутнє». Протягом п'яти днів активний «десант» молодих людей регіону висадився на території дитячого санаторію «Подільський Артек», що у місті Ладижині. Тут вони не лише збагатилися позитивним досвідом, здобули нових друзів, нові знання та набули вміння командно діяти, а й продуктивно попрацювали над «Картою пріоритетів молодіжної політики Вінницької області на 2016–2020 роки». Роботу зосередили в фокус-групах за участю експертів з-поміж представників влади та громадськості.

Організатор молодіжного форуму – управління у справах сім'ї молоді і спорту облдержадміністрації.

У форумі взяли участь 118 молодих людей майже з усіх районів області. Делегації формувалися з-поміж активної творчої молоді та представників студентського парламенту Вінниччини. Модераторами-кураторами стали метри в молодіжній

політиці, представники різних громадських організацій. Програму було сформовано таким чином, що окрім традиційних спортивних та культурних розваг, вони працювали потужно над підвищенням своїх навичок у сфері комунікацій, мотивації, тайм-менеджменту. Тренінги були підготовчим етапом до роботи над «Картою пріоритетів молодіжної політики Вінницької області на 2016–2020 роки». Напрацьовано велику кількість цікавих, нових ідей, які досі не реалізовувалися в нашій області, але які можна втілити в життя без надвеликих витрат. Загалом під час зібрання виокремлено 5 головних пріоритетів.

Громадська молодіжна організація

AEGEE

Офіційний сайт: <http://aegEE.kiev.ua>

Телефон: +380930898342

E-mail: info@aegEE.kiev.ua

AEGEE (вимовляється як АЄЖЕ) – це абревіатура від Association des Etats Généraux des Etudiants de l'Europe або у перекладі з французької мови – Асоціація Генеральних Штатів Студентів Європи. Також часто згадується як Форум Європейських студентів. Це студентська організація, яка сприяє розвитку співпраці, комунікації та інтеграції серед молоді в Європі. Як неурядова, політично незалежна і некомерційна організація AEGEE відкрита для студентів та молодих людей від 18 до 35 років з усіх факультетів та дисциплін – сьогодні налічує 13000 членів, активних у близько 200 університетських містах у 40 європейських країнах, що робить AEGEE найбільшою міждисциплінарною студентською асоціацією в Європі.

Європейський студентський Форум AEGEE було засновано в 1985 році в Парижі. З самого початку організація ставить ідею єдиної Європи як основну у діяльності. Проте для перших активістів організації важливим було втілити в реальність їх ідеї. Організація почала швидко розростатись утворюючи мережу студентських об'єднань, чим забезпечує ідеальну платформу для молоді з 40 європейських країн, яка забезпечує можливість працювати разом над такими міжнародними заходами: конференції, семінари, культурні обміни, навчальні курси, літні університети та поїздки.

Організація відрізняється від інших такими особливостями:

- міждисциплінарна організація;
- немає національного рівня (Європа без кордонів);
- учасники як з країн ЄС, так і поза його межами;
- політично неаморфна, проте не представляє жодної політичної партії.

Бачення організації:

АЕГЕЕ пропагує демократичну, різнобічну Європу без кордонів, яка буде соціально, економічно та політично інтегрована, та цінності активної участі молодих людей в її розвитку та розбудові.

Основними цілями АЕГЕЕ є:

- сприяння формуванню єдиної Європи без упереджень;
- прагнення до створення відкритого і толерантного суспільства сьогодні і завтра;
- сприяння демократії, захисту прав людини, терпимості, транскордонному співробітництву, мобільності та європейському формату в освіті.

Громадська організація — об'єднання громадян, яке створюється для спільної реалізації спільних інтересів (культурних, економічних, вікових, гендерних, регіональних, релігійних, професійних, соціальних тощо). Студенти Ладижинського коледжу Вінницького національного аграрного університету проявляють ініціативу та завжди активно співпрацюють з громадськими організаціями та охоче беруть участь у благодійних акціях. Тому нашим завданням на сьогодні є і надалі співпраця вже з відомими нам організаціями, а також налагодження відносин з іншими організаціями та проектами, які хвилюють нашу молодь, з якими приємно та цікаво працювати.

Діяльність Ради молодих вчених

Загайко А. Л., завідувач
кафедри органічної хімії Націо-
нального фармацевтичного
університету (м. Харків)

Рада молодих вчених є частиною системи громадського самоврядування Національного фармацевтичного університету (далі – НФаУ) та його структурних підрозділів.

Учасники: магістранти, аспіранти, викладачі, співробітники, здобувачі віком до 35 років, докторанти віком до 40, які навчаються або працюють в університеті.

Рада молодих вчених керується законодавчими документами України, Статутом НФаУ та Положенням про Раду молодих вчених університету.

Рада молодих вчених забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють в університеті, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями.

Рада молодих вчених діє на принципах свободи наукової творчості, добровільності, колегіальності, відкритості, рівності права осіб, які навчаються, на участь у діяльності Ради молодих вчених.

Основні види діяльності:

- приймання актів, що регламентують організацію та діяльність Ради;
- проведення організаційних, наукових та освітніх заходів;
- популяризування наукової діяльності серед студентської молоді та магістрів, залучення осіб, які навчаються, до науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності;
- представлення інтересів аспірантів, докторантів і молодих вчених перед адміністрацією університету та іншими організаціями з питань наукової роботи та розвитку академічної кар'єри;

- сприяння підвищенню якості наукових досліджень та впровадженню результатів досліджень у наукову та практичну діяльність;

- збір і розповсюдження інформації про фонди, що здійснюють грантову підтримку наукових досліджень, сприяння обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками, розвитку міжвузівського та міжнародного співробітництва;

- взаємодія з Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук, науковими та науково-дослідними установами, з органами студентського самоврядування та іншими студентськими об'єднаннями і т. ін.

Взаємодія з ВНЗ: ректор НФаУ всебічно сприяє створенню належних умов для діяльності Ради молодих вчених (надає приміщення, меблі, оргтехніку, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до Інтернету, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо). Своєчасно надає Раді інформацію, що сприяє розв'язанню її задач, організаційну підтримку наукових та освітніх заходів у НФаУ. Університет забезпечує публікації у власному видавництві на пільгових умовах (за клопотанням Ради) навчальних посібників, монографій, методичних рекомендацій, матеріалів конференцій, збірників праць, статей та тез доповідей молодих учених.

Фінансовою основою діяльності Ради є кошти, визначені Вченою радою НФаУ, а також за рахунок надходжень з інших джерел. Адміністрація НФаУ не має права втручатися в діяльність Ради, крім випадків, коли така діяльність суперечить законодавству, Статуту НФаУ чи завдає шкоди інтересам університету.

Соціально корисна діяльність: популяризація науки для дітей і молоді (україно-польський соціальний захід просто неба «Наукові пікніки», україно-німецький загальноміський захід «Ніч науки 2015» в м. Харків).

Проекти: підготовка та організація загальноміського заходу «Ніч науки 2015» в НФаУ; науково-практичної конференції молодих вчених і студентів «Актуальні питання створення нових лікарських засобів»; циклу зустрічей представників фармацевтичного ринку та видатних науковців з молодими вченими та студентами з метою подальшої співпраці; підсумкова конференція за ре-

зультатами конкурсу наукових робіт на здобуття Премій імені видатних вчених НФаУ, підготовка до відзначення 210 - річниця фармацевтичної освіти та Дня фармацевтичного працівника.

Участь у громадських рада: Харківська рада молодих вчених і спеціалістів, Європейська асоціація фармацевтичних студентів, україно-німецька медична асоціація, програма «польський Erasmus + для України», міжнародна фармацевтична федерація (FIP), міжнародна асоціація університетів, європейська асоціація фармацевтичних факультетів (EAFP).

Участь в органах влади: Рада молодих вчених при МОЗ України, Рада молодих вчених при МОН України.

Плани на майбутнє:

- здійснення співробітництва з іншими об'єднаннями молодих вчених, молодіжними, громадськими, благодійними організаціями в Україні та за кордоном з метою підвищення ефективності власної діяльності;

- налагодження зв'язків із закордонними науковими установами та організаціями фармацевтичного спрямування;

- налагодження програми “Visiting Professors» для підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу університету, консультування аспірантів та докторантів, підвищення освітнього рівня студентів;

- підготовка та представлення робіт молодих науковців для участі у конкурсах різного рівня, стипендіальних програмах Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Президента України;

- брати участь у створенні науково-просвітницьких телепередач на харківському телебаченні та популяризувати новітні досягнення у галузі здоров'я людини на шпальтах преси;

- проводити просвітницьку роботу серед населення, спрямовану на формування здорового способу життя серед молоді та на розвиток гуманізму серед студентів.

Здобутки:

Нагороди: україно-польський соціальний захід просто неба «Наукові пікніки» – команда Національного фармацевтичного університету та Ради молодих вчених отримали дипломи,

учасників нагороджено особистими сертифікатами, золота медаль та диплом у номінації «Розвиток студентської науково-дослідної роботи».

Контактна особа: голова Ради молодих вчених, Осьмачко Аліна Петрівна, +38 (066) 071-91-53; +38 (097) 497-397-5.

Сайт: <http://nuph.edu.ua>

E-mail: rmv@nuph.edu.ua

Адреса: 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53

Студентське самоврядування в коледжі

Наранович В.А., директор,
Коба А.В., заступник директора з
виховної роботи ВСП «Оріхівсь-
кий коледж Таврійського ДАТУ»

Студентське самоврядування – це форма управління, за якої студенти на рівні коледжу, його структурних підрозділів (відділень), академічної групи, гуртожитку мають право самостійно вирішувати питання життєдіяльності студентів коледжу. Головною структурною одиницею системи студентського самоврядування в коледжі є академічна група, яка має свій орган управління – актив групи, старосту, делегує свого представника до ради студентського самоврядування і на загальні збори (конференцію) студентів. Органами студентського самоврядування, що представляє інтереси студентів, є старостат, студентська рада, студентська профспілкова організація, які працюють відповідно до Положення про студентське самоврядування коледжу, колективного договору між студентами та адміністрацією коледжу.

Представники з-поміж студентів беруть участь у роботі педагогічної ради, їх кількість становить 10% від загального складу (5 осіб), зборах трудового колективу (15% від загальної кількості, 13 осіб), адміністративної ради, приймальної комісії; стипендіальної комісії. Кандидатури обговорюються та обираються шляхом таємного голосування на загальних зборах (конференції) студентів.

У розпорядженні студентської ради є оргтехніка: комп'ютер, принтер. Маємо сторінку в соцмережі («ВКонтакте», посилання vk.com/oktdaty), відповідальна особа – Лупинос Андрій, голова студради, студент 21м групи. Представники студентської ради коледжу (голова, члени студради) постійно беруть участь у засіданнях Регіональної студентської ради (Запорізька, Херсонська області), обласних молодіжних форумах, конференціях, у роботі молодіжної ради, яка працює за підтримки Оріхівської міськради.

Активісти студентського парламенту організовують і проводять різноманітні заходи, волонтерські («Коледж – шпиталю», «Зупинимо СНІД разом!»), екологічні («Чисте довкілля», «Ми – господарі коледжу», «Перетворимо відходи на доходи») та благодійні акції («Подаруй посмішку дітям»), спрямовані на виховання та формування особистості студента, розкриття та розвиток його талантів та здібностей. У навчальному закладі працює волонтерська група «Милосердя», представники якої надають шефську допомогу ветеранам педагогічної праці з-поміж викладачів коледжу, які знаходяться на заслуженому відпочинку.

Газету «Студентський вісник», засновану в 2010 році, розповсюджують безкоштовно. Вона виходить раз на місяць за підтримки профспілкового комітету та студентської ради (друком та електронним варіантом, який розміщено на офіційному сайті коледжу). Метою видання є розповсюдження правдивої і об'єктивної інформації про освітньо-виховний процес, соціально-культурне і спортивне життя коледжу. На шпальтах «Студентського вісника» висвітлюють важливі новини, події з життя коледжу, піднімають актуальні для студентської молоді питання, надають інформацію про діяльність студентської ради та профспілки, досягнення студентів навчального закладу.

Діяльність громадських організацій університету

Шотурма Н. В., начальник
інформаційного відділу Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника

Студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника тісно співпрацюють з різноманітними молодіжними громадськими організаціями, долучаючись до благодійних акцій, культурних, розважальних, відпочинкових заходів, турнірів з різних видів спорту, музичних і танцювальних змагань. Сьогодні основний акцент у такій співпраці зроблено на допомогу українському війську, яке сьогодні обороняє незалежність нашої країни. Так, були закуплені матеріали для виготовлення маскувальної сітки, безпосереднє її виготовлення, а також зібрано кошти на придбання речей першої необхідності для солдатів української армії.

Перелік громадських організацій, членами яких є студенти університету:

1. Громадська організація "Івано-Франківська громадська обласна рада". Основні види діяльності: благодійні акції, культурні, розважальні, відпочинкові заходи, турніри з різних видів спорту, музичні та танцювальні змагання.

E-mail: igorokriganski@mail.ru

Сайт: <http://vk.com/public91122672>

2. Національна скаутська організація України "Пласт" (Станиця, Івано-Франківськ). Основні види діяльності: виховання української молоді на свідомих, відповідальних і повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільнот, провідників суспільства на ідейних засадах Пласту та християнської моралі.

E-mail: press-if@plast.org.ua

Сайт: www.plast.org.ua

<http://my.plast.org.ua/if/>

3. Громадська організація "Івано-Франківська молодіжна громадська організація "Федерація дебатів України". Основні види діяльності: розвиток інтелектуального потенціалу активної

молоді як фундаменту суспільства через унікальну технологію дебати. Розвиток успішної спільноти різнобічної обізнаної та соціально активної молоді, об'єднаних грою дебати.

E-mail: fd�.frank@gmail.com

Сайт: <https://vk.com/fdu.franik>

4. Калуська міська молодіжна громадська організація "Молодий Рух". Основні види діяльності: виховання національно свідомої, всебічно розвиненої, творчої особистості, яка берегтиме своє духовне і фізичне здоров'я, дбатиме про довкілля, шануватиме історію та звичаї свого народу, стійко долатиме життєві труднощі та змінюватиме суспільство згідно зі своїми ідеями та переконаннями.

Сайт: <https://molod-ruh.ua/>

5. Івано-Франківська міська організація Всеукраїнської молодіжної організації "Фундації Регіональних Ініціатив". Основні види діяльності: сприяння підвищенню суспільної, політичної, культурної та наукової активності молоді, активізація участі молоді у процесах державного життя України; участь у створенні умов для втілення потенційних можливостей молодої людини, сприяння самореалізації молоді, сприяння всебічному розвитку творчої та студентської молоді, її вихованню; сприяння у проведенні різноманітних заходів, що торкаються громадського життя молоді, налагодженню контактів своїх членів з молоддю різних країн світу для вільного обміну ідеями та вивчення позитивного досвіду, розробці та обговоренню проєктів державної молодіжної політики, а також проєктів співпраці між державою та громадськістю в умовах чинного законодавства; підвищення інтелектуального рівня молодої людини; поширення знань в області інформаційних технологій.

E-mail: Mr\Sokolovskyi@gmail.com_

Сайт: <http://fri.com.ua/category/ivano-frankivsk/>

6. Всеукраїнська молодіжна громадська організація "Студентська Свобода". Основні види діяльності: діяльність студентської профспілки, організація масових заходів, культурницьких заходів, участь у політичних програмах на ТВ, політична освіта, партійна школа, спортивно-вишкільна робота, відвідування сиротинців, допомога дитячим будинкам, поїздки до ветеранів УПА, соцфронт, захист екології, робота з інфор-

маційними технологіями, ведення і пропагування здорового способу життя, журналістська робота, аналітична робота.

E-mail: ifo@stadsvoboda.org.ua

Сайт: http://vk.com/if_stud_svoboda

<http://stusvboda.org.ua/>

7. Громадська організація "Краєзнавчо-туристичний спортивний центр "Аркан стихій". Основні види діяльності: проведення просвітницької, культурно-краєзнавчої, туристичної, спортивної діяльності, спрямованої на реалізацію краєзнавчих, екологічних, дослідницьких, туристичних, спортивно-оздоровчих та реабілітаційних проєктів, задоволення та захист законних, творчих, духовних, національно-культурних та інших інтересів у галузі розвитку краєзнавства, екології та рекреації, туризму, спорту, реабілітації та оздоровлення, підвищення ролі цих видів культурної діяльності у всебічному і гармонійному розвитку особистості, зміцнення здоров'я дітей та молоді, формування здорового способу життя.

E-mail: siliico@ukr.net

Сайт: <http://arkan.in.ua/pro-nas/>

8. АІЕЗЕС. Основні види діяльності: міжнародна платформа для молоді, платформа, що дозволяє відкрити і розвинути їх лідерський потенціал. Неполітична, незалежна, неприбуткова організація, що керується студентами та нещодавніми випускниками вищих навчальних закладів, які зацікавлені у лідерстві і менеджменті та вирішенні питань, що турбують світ.

E-mail: kristina.chebanenkoo@aiesec.net

Сайт: aiesec.ua, http://vk.com/aiesec_.frankivsk

Волонтерство як основа соціалізації особистості

Летік І.В., проректор з науково-педагогічної роботи Харківського національного медичного університету

У Харківському національному медичному університеті діє Студентська рада (далі – СР) університету та первинна профспілкова організація студентів, аспірантів, клінічних ординаторів (ППСО). Правовий механізм регулювання діяльності молодіжних громадських організацій в університеті регламентують Конституція України та закони України «Про вищу освіту», «Про об'єднання громадян», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та інші нормативні документи.

Студентську раду Харківського національного медичного університету створено у 2006 р. Головною метою діяльності СР є створення умов для самореалізації особистості студентів та сприяння формуванню організаторських навичок, лідерських якостей, зростанню соціальної активності та національної свідомості у студентської молоді. Основними завданнями студентського самоврядування є захист прав та інтересів студентів, допомога у навчальній, науковій та творчій діяльності, поліпшення умов проживання й відпочинку студентів; організація активного позанавчального життя, співробітництво з органами студентського самоврядування інших вищих навчальних закладів, забезпечення участі студентів у міжнародних освітніх програмах.

Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів та клінічних ординаторів університету — громадська організація на правах юридичної особи, метою якої є представництво, здійснення та захист навчальних, трудових і соціальних прав та інтересів своїх членів. Виборчим органом є профком студентів, який спільно з адміністрацією з'ясовує питання робочого часу й часу відпочинку, бере участь у визначенні та затвердженні переліку й порядку надання студентам соціальних пільг, у розробці правил внутрішнього розпорядку університету, дає згоду або відмовляє у відрахуванні студента з ініціативи адміністрації згідно з законами, сприяє розвитку самодіяльної художньої та технічної творчо-

сті, фізичної культури й спорту, туризму, займається благодійною роботою; піклується про умови проживання студентів у гуртожитку; налагоджує зв'язки з іншими навчальними закладами, співпрацює з молодіжними організаціями міста та займається висвітленням студентського життя у засобах масової інформації.

Особливого значення набуває розвиток волонтерського руху. Нині кількість волонтерів університету сягає 2000 осіб.

Волонтерська робота як основа соціалізації та розвитку особистості завжди мала різноманітні напрямки, які змінювалися та доповнювалися відповідно до сучасності. Зараз найактуальнішим напрямком волонтерської діяльності студентства стала паліативна й хоспісна допомога.

Паліативна та хоспісна допомога. Громадська організація «Соціальний Всесвіт» презентувала проект підготовки волонтерів для хоспісної та паліативної допомоги. У жовтні 2012 року був проведений перший набір студентів університету для освоєння психології взаємин, основ танатології, суті й філософії хоспісу. Надалі у навчальному закладі було відкрито відділення молодіжної університетської волонтерської служби паліативної та хоспісної допомоги «Ера милосердя». На сьогодні понад 450 студентів є волонтерами з надання паліативної та хоспісної допомоги. Основними завданнями їх діяльності є фізичний догляд за тяжкохворими, психологічна допомога й емоційна підтримка пацієнтів хоспісу та членів їх сімей. Люди похилого віку (бабусі і дідусі) перестали бути просто пацієнтами, а перетворилися на друзів і рідних. Волонтери знають смакові, літературні та музичні уподобання пацієнтів, приносять відео- та фотоматеріали про події в місті та країні, радують подарунками до днів народження, спілкуються з родичами. Щорічно проходять масштабні акції-привітання, зокрема, з Новим Роком та Різдом Христовим, зі святом 8 Березня тощо. У 2015 році студенти оголосили про такий вид допомоги у школах і будинках творчості м. Харкова. Учні зробили своїми руками величезну кількість сувенірів, намалювали зворушливі новорічні листівки та передали навіть солодкі подарунки. Усі вироби волонтери передали пацієнтам двох хоспісів м. Харкова.

У жовтні кожного року в університеті проходить тиждень паліативної допомоги, в рамках якої збирають конференції, присвячені цій темі, проводять лекції для студентів, різні інфор-

маційні повідомлення із закликами не залишатися байдужими. Під час проведення конференції (21 жовтня 2014 р.) відбулася зустріч з С.О. Горбуною-Рубан, заступником Харківського міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення, та представниками Департаменту у справах сім'ї молоді та спорту Харківської міської ради. На зустрічі було підкреслено важливість підготовки та діяльності волонтерів університету у хоспісах міста. Слухачі курсу «Невідкладна домедична допомога» отримали сертифікати, а найактивніших учасників волонтерського руху з надання паліативної та хоспісної допомоги нагородили почесними грамотами та подяками.

Крім того, активісти вирішили зайнятися новим напрямком добровільної допомоги — реабілітацією хворих з травмами хребта і спинного мозку. Спільно з викладацьким складом кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини у вільний час наші студенти відвідують спеціалізоване відділення Науково-практичного медичного центру ХНМУ й надають допомогу і підтримку таким хворим людям, які по суті, заново вчаться ходити. Наші волонтери стають надійним плечем і опорою.

З огляду на сьогоднішній день, студенти університету виявляють свою громадянську позицію, висловлюють свої погляди на історичні процеси, сучасне суспільно-політичне становище в Україні. Ректор університету В.М. Лісовий підтримав ініціативу студентів щодо створення медичного волонтерського загону, діяльність якого включатиме допомогу лікарям у медичних закладах міста при масових ураженнях та навчання студентів інших ВНЗ навичкам надання першої медичної допомоги тощо. На підставі цього було створено Штаб ХНМУ з координації дій університету з органами влади, лікувально-профілактичними закладами міста та області. Цю ідею підтримали представники Міністерства охорони здоров'я України, Харківської обласної державної адміністрації та Харківської міської ради, керівництво військово-медичного клінічного центру Північного регіону. З травня 2014 року було розпочато чергування студентів-волонтерів III—IV курсів I, II та III медичних факультетів у відділеннях Військово-медичного клінічного центру Північного регіону. Студенти-волонтери брали участь у наданні медичної допомоги військовослужбовцям, які постраждали під

час проведення АТО, у травматологічному та реанімаційному відділеннях військового шпиталю. Під час чергування волонтери допомагали робити перев'язки, медичні маніпуляції та доглядали постраждалих.

Були проведені благодійні акції: «Захисти захисника», що мала на меті придбання військового екіпірування для конкретного військового підрозділу, а саме: 22 Харківського батальйону територіальної оборони (взвод лейтенанта Олексія Миргородського), благодійний ярмарок «ХНМУ — воїнам АТО». До цієї акції були долучені учні шкіл Харкова, викладачі та студенти ХНМУ, вихованці Куп'янської школи-інтернату, представники єврейської організації «Гілель». На ярмарку було представлено колекцію ялинок з різних матеріалів, в'язані вироби, ляльки-мотанки, витинанки, картини, листівки, прикраси, предмети одягу, книги. Усього на ярмарку було зібрано кілька десятків тисяч гривень. На виручені кошти було відремонтовано й обладнано санітарну машину університету для перевезень медикаментів і поранених.

Волонтери активно приєднуються до викладачів університету, які проводять виїзні навчання з надання першої медичної допомоги, домедичної допомоги за програмою І рівня «Основи підтримки життя» в окремих військових частинах Міністерства оборони України та Національної гвардії України.

Волонтери Харківського національного медичного університету пройшли курси інструкторів невідкладної допомоги в Києві за проектом «Медичний волонтер» Всеукраїнської асоціації студентів-медиків на базі Київського навчального центру медицини катастроф. З ініціативи координатора волонтерського руху Анастасії Рождественської активно проводиться робота щодо створення навчально-тренувального центру, де викладачі спільно з волонтерами проводитимуть систематичні семінари з методології викладання основ надання першої домедичної допомоги для студентів різних ВНЗ м. Харкова. За підтримки Навчально-наукового інституту післядипломної освіти та викладачів кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії 25 березня 2015 року по закінченні курсу семінарів волонтери отримали сертифікати інструкторів-асистентів викладача навчально-тренувальних про-

грам «Початкова професійна підтримка життя». Понад 70 волонтерів в якості інструкторів-асистентів викладача проводили навчання для студентів немедичних ВНЗ м. Харкова, зокрема, для Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії Державного управління при Президентові України та Харківського Національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди.

Думаючи не тільки про поранених бійців, а й про мирне населення, яке постраждало від бойових дій, виникла ідея благодійної акції для учнів Донбасу. Організовано збір коштів, у якому взяли участь й іноземні студенти. У листопаді 2014 року та березні 2015 року студенти на чолі з адміністрацією університету відвідали Новомиkolaївську школу Слов'янського району Донецької області й передали два ноутбуки для занять інформатикою та інформаційні плакати для оформлення біологічного кабінету. Таким чином, було продемонстровано, що Харків dbae про село на Донбасі. Харків, Донбас та всі наші області – це єдина країна, єдиний український народ.

Збереження здоров'я населення — важливий вектор роботи волонтерів

Волонтери університету щорічно проводять широкомасштабні акції, присвячені Всесвітньому дню боротьби з туберкульозом, зі СНІДом. У рамках цих акцій використовуються різноманітні форми інформаційно-просвітницьких заходів для проведення у школах та ВНЗ м. Харкова.

З питань захворюваності на туберкульоз серед шкіл і ВНЗ міста волонтери університету за підтримки кафедри фтизіатрії готують інтерактивні лекції з демонстрацією соціального відео, круглі столи та конкурси плакатів під назвою «Туберкульозу не місце в нашому житті!». Налагоджений благодійний збір коштів на туберкулін для дітей, хворих на туберкульоз.

У 2014 та 2015 роках цей препарат був переданий дитячому відділенню обласного протитуберкульозного диспансеру №1. Про свою роботу студенти розповіли у програмі «Молодіжний портал» на телеканалі ОТБ, де так само закликали всіх дотримуватися елементарних заходів профілактики.

До Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом у Харківському національному медичному університеті кожного року 2 грудня

відбувається конкурс студентських плакатів, показ тематичних відеороликів. На лекції запрошують керівників товариства «Люди, що живуть з ВІЛ». Кожен студент отримує червону стрічку — символ боротьби зі СНІДом. У проведенні запропонованих акцій найактивнішу участь беруть студенти V та VI курсів з підготовки іноземних громадян.

Одним з напрямків волонтерської діяльності студентства є інформування про всі види насильства, методи його профілактики. Кожного року, 2 грудня, студенти університету об'єднуються з учасниками Всеукраїнської акції до Міжнародного дня боротьби за скасування рабства під таким гаслом: «За світ, вільний від рабства!». В рамках цієї акції виставляють інформаційні стенди, поширюють брошури, організовують перегляд фільму «Життя на продаж». Кожен учасник акції отримує «червону карточку» із номерами гарячої лінії та адресою сайту Міністерства соціальної політики України. Також розповсюджуються листівки та флаєри українською, російською та англійською мовами відповідної тематики та політики.

Студенти університету є найактивнішими учасниками доброчинної акції під гаслом «Почуй світ!», що організована Всеукраїнським благодійним фондом «Серце до серця» за підтримки Міністерства охорони здоров'я України. Представники молодіжних громадських організацій навчального закладу щорічно організовують інформаційні та творчі заходи: виступи команд КВН факультетів, вечори авторської пісні, виступи аматорських колективів університету з метою поширення інформації щодо благодійної акції, спрямованої на збір коштів для закупівлі медичного обладнання для лікування дітей з різними вадами. Голова Наглядової ради благодійного фонду «Серце до серця» Єжі Конік наголосив, що волонтери університету у 2014 та 2015 роках стали лідерами акції зі збору грошей. Найкращі волонтери отримують подяки від благодійного фонду «Серце до серця».

Триває співпраця волонтерів університету з громадською організацією Червоного Хреста, що сприяє проведенню днів донора в університеті. Щорічно понад 600 осіб здають кров, яка передається до фонду КЗОЗ Харківської міської клінічної дитячої лікарні №16. З 2014 року у непростий для країни час збільшилася кількість волонтерів, які бажають здати кров для по-

страждалих від АТО. Ці акції проходили під гаслом: «Кожна крапля крові — це ваш особистий внесок у цілісність і єдність нашої держави». Також з метою надання допомоги населенню при надзвичайних ситуаціях кожного року волонтери університету збирають кошти для товариства Червоного Хреста України під гаслом «Боротьба за мир — боротьба за здоров'я!».

Волонтери університету налагодили постійний зв'язок з вихованцями загальноосвітньої школи-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у м. Куп'янську Харківської області.

Кожного навчального року дітям традиційно передається набір гуманітарної допомоги за замовленням для проведення занять відповідно до особливостей освітньо-виховного процесу (швейна справа, каменярська справа, взуттєва справа). Організація волонтерського руху у межах надання допомоги підшефному дитячому інтернатному закладу сприяє розумовому, емоційному, фізичному, творчому розвитку дітей з особливими потребами. Волонтери разом зі своїми вихованцями збирають гербарій, ліплять з пластиліну улюблених тварин, вирізають красиві вироби. Вихованці, у свою чергу, демонструють спортивні та творчі досягнення. До Дня Святого Миколая студенти університету радують своїх вихованців подарунками (телевізор, настільний футбол, цікаві логічні ігри та набори для дитячої творчості). Підтримуючи тісні зв'язки з інтернатом, дітей запрошують до університету. Для них організовують відвідування Музейного комплексу університету та творчих заходів, присвячених видатним подіям вищого навчального закладу.

Студенти університету активно долучаються до доброчинних акцій зі вшанування пам'яті видатних постатей та важливих історичних подій. Одним із головних напрямків діяльності є некрополеведження — догляд за могилами вчених, які працювали в харківській медичній вищій школі. Ця акція розпочиналася з нагляду за 12 могилами. На цей час взято під опіку понад 70 місць поховання видатних учених-медиків. Студенти разом зі співробітниками університету взяли участь у конкурсі на кращий проект пам'ятного знаку лікарям, загиблим під час військових конфліктів, що розташований на території університету, й активно брали участь у його відновленні.

За ініціати́ви Ради студентського самоврядування проводяться уроки мужності «Ніхто не забутий, ніщо не забуте». Для вшанування пам'яті, загиблих у 1941–1945 роках, запрошують ветеранів, покладають вінки до меморіалу воїнів, загиблих у березні 1943 року і похованих на території обласної лікарні м. Харкова, військового шпиталю, та до стели пам'яті випускникам Харківського медичного інституту — учасникам війни, що знаходиться на території ХНМУ. Організовано заходи до Дня пам'яті жертв голодоморів. Традиційно відбувається церемонія покладання квітів та вшанування пам'яті загиблих хвилиною мовчання в Молодіжному парку біля Пам'ятного знака жертвам голодомору — Хреста. У гуртожитках університету студенти завжди приєднуються до Всеукраїнської громадянської акції пам'яті «Запали свічку».

З огляду на сучасну політичну ситуацію в Україні студенти та викладачі нашого університету не залишаються сторонніми спостерігачами. Рада студентського самоврядування ініціювала проведення громадсько-політичних заходів – флешмобу: «Молодь за єдність України», «За єдину Україну», акцію «Підтримай солдата», мета якої — моральна підтримка солдатів української армії.

Волонтери — постійні учасники масштабних загальноміських заходів за участю ветеранів, паралімпійців, учнів тощо. Два роки поспіль волонтери ХНМУ були залучені для участі у Міжнародному Харківському марафоні як координатори спортсменів на маршрутах та для допомоги черговим лікарям у наданні першої медичної допомоги.

Для студентів університету зрозуміло, що волонтерський рух повинен бути детермінований гуманізмом та відповідати сучасним суспільним потребам. Тому стратегія розвитку волонтерства в ХНМУ передбачає постійний рух до здійснення нових соціально значущих проєктів, програм та акцій.

Започатковано такі акції, як «Ручка допомоги», мета якої полягає у збиранні засобів на придбання ліків для дітей з відхиленнями у розвитку, утворення дисків з унікальним відеокурсом практичних навичок з педіатрії (частково такі диски були розповсюджені серед пацієнтів дитячого відділення ККБ №17), заходи в рамках відзначення Міжнародного дня матері й з метою відродження традицій українського народу та поваги до берегині

роду — матері під гаслом: «Мир і спокій у неподільній Україні», широкомасштабні проекти «Ярмарок культур» та «Шануємо українські традиції» із залученням студентів інших ВНЗ м.Харкова, запроваджено проект «Здорові вихідні» для пропагування здорового способу життя тощо.

Активну громадянську позицію студентів університету, зокрема їх волонтерську діяльність, було високо відзначено громадськістю міста. Координатору волонтерського руху ХНМУ — студентці І медичного факультету Анастасії Рождественській нещодавно було вручено медаль Української Православної Церкви Київського Патріархату «За жертвність і любов до України». Нагороду вручив голова Харківської облдержадміністрації та Єпископ Харківський і Богодухівський Митрофан.

У квітні Харківський національний медичний університет традиційно взяв участь у міжнародній виставці «Освіта та кар'єра — 2015» та отримав гран-прі за роботу з волонтерського руху серед студентів-медиків, який є фундаментом громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості студентської молоді.

Соціальна активність студентів у процесі громадської діяльності

Дика В. А., начальник відділу виховної роботи Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

Осередок студентського самоврядування (далі — ОСС) працює в університеті з моменту його створення.

Члени ОСС входять до складу ректорату та Вченої Ради Університету і мають низку організаційно-адміністративних зобов'язань. У першу чергу, це робота зі студентами, що порушують освітньо-виховний процес. Щомісяця за результатами аналізу стану відвідування та успішності в кожній академгрупі президент ОСС, якого обирають на два роки, проводить індивідуальну роботу зі студентами про недопущення академіч-

ної заборгованості та пропуску навчальних занять. За результатами проведеної роботи готується спільний план дій для подолання проблеми (складається індивідуальний графік, призначаються додаткові заняття тощо).

Щороку, в перший тиждень навчання студактив (ОСС, профспілковий комітет, студентські адміністратори) відвідують кожну академгрупу для вивчення процесу адаптації першокурсників до навчання, проводиться запис до школи осередку студентського самоврядування.

Школа ОСС має на меті виявити лідерські якості серед першокурсників та залучити їх до активного життя університету.

Значним явищем є Рада лідерів студентського самоврядування університету «Україна», яка проходить один–два рази на рік за участю активу студентів навчального закладу.

На засіданнях розглядалися організаційні питання життєдіяльності студентів університету.

Одним із головних завдань ОСС є набір студентів до волонтерського загону. Волонтери протягом року проходять навчання в «Школі ОСС». Наших студентів-волонтерів добре знають у місті й часто запрошують до участі у таких заходах: «Олімпійський урок» (Національний олімпійський комітет); IV фестиваль «Золота рибка» для дітей-інвалідів з проблемами опорно-рухового апарату; соціальний міський захід «Юнь Києва запрошує»; Всеукраїнський скаутський форум до 100-річчя українського скаутського руху; «Унікальна битва незвичайних геймерів»; «Павлов-Фест»; «Парад дідів морозів»; Благодійний фонд Відкриті серця «Інсталяція вуличних галерей»; ЛЖВ акція «Приречені»; «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні» «Світ без гепатиту», ЛНТ «Славутич-кемп» та інші.

У навчальному закладі навчаються студенти, що мають інвалідність, тому волонтери здійснюють соціальний патронаж (привозять їх на навчання і відвозять до метро або додому). Одним із власних соціальних проєктів є відеоуроки з вивчення мови жестів. Режим доступу: (http://vk.com/club48606668?z=video-48606668_164537275%2Fvideos-48606668). Збір речей та книжок проходить упродовж року. Але один із цих заходів був направлений на оформлення новорічних подарунків для дівчаток-вихованок Дарницького будинку-інтернату для розумово

відсталих учнів. Згодом наші волонтери та скаути організували захід, де змайстрували прикраси з фетру для цих дівчат до свята 8 Березня. Міцна і багаторічна дружба об'єднує наших волонтерів з пацієнтами відділення для ВІЛ-інфікованих у лікарні «Охматдит». Студенти приходять до дітей щомісяця з новими ігровими програмами та творчими майстернями.

Потрібно зауважити, що всі заходи, які організовують в університеті, мають соціальний зміст. Традиційним та унікальним є широкомасштабний спортивно-дозвілєвий захід для студентів та викладачів – “День здоров'я”, який проводять двічі на рік.

Співорганізатором свята є Скаутський гурт університету «СОУС». На свято запрошують батьків й рідню студентської молоді, тому в проведенні заходу бере участь близько 300 учасників.

Восени було проведено V масовий забіг «Мій вибір – здоров'я». Учасники забігу, близько 200 осіб, долали визначену дистанцію в Гідропарку. Призи та солодощі учасники отримували не тільки за спортивні перемоги, але й за найчисельнішу команду, наймолодших і найстарших учасників тощо. До участі у цьому заході залучено учнів загальноосвітніх навчальних закладів і студентів інших вишів.

У XIII Спартакіаді університету «Україна», присвяченій 16-річчю від дня заснування навчального закладу, взяли участь 10 територіально-відокремлених представництв університету, а саме: Луцьк, Івано-Франківськ, Кіровоград, Житомир, Хмельницький, Вінниця, Хуст, Бровари, Полтава, Горлівка та Київ. Було представлено 8 видів спорту: пляжний футбол, волейбол (дівчата, хлопці), стрит-бол, настільний теніс, легка атлетика, шахи, плавання, армспорт. Перше загальнокомандне місце здобув університет «Україна» (м. Київ), друге – спортсмени з м. Кіровоград, третє – з м. Хуст.

Університет «Україна» щиро пишається своїми студентами-спортсменами, особливо – в інваспорті. Серед наших студентів багато призерів, переможців і чемпіонів, відомих на весь світ.

Значну увагу приділяють національному та патріотичному вихованню молоді. Найпопулярніші заходи серед студентства: “Тиждень національної творчості”, присвячений річниці від Дня народження Кобзаря. Цей захід є традиційним та проводиться з часу заснування університету. Студактив організовує інтелекту-

альну гру на краще знання творчості й життя Кобзаря, історії України та української культури. Переможці гри отримують оригінальні призи.

«День Українського Козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці» традиційно проходить у жовтні. Програму заходу розраховано на інтелектуальні та спортивні змагання: «Козацька вікторина», турнір українських народних загадок, приказок та прислів'їв, традиційні козацькі ігри, які використовувались для тренувань. «Свято Калити та Андрія Первозванного» є також однією із родзинок заходів цього блоку. Молодь завжди з захопленням бере участь у традиційних іграх і веселощах. До участі у заходах запрошують першокурсників, під час яких студенти поглиблюють свої знання про українські народні традиції та обряди.

Волонтери університеті значну увагу приділяють роботі зі студентами з особливими потребами. В першу чергу, це систематична робота в базовій структурі, яку спрямовано на постійний моніторинг проблем навчання та виховання студентів з інвалідністю та забезпечення цікавого дозвілля.

Важливим є питання працевлаштування студентів-інвалідів. Студентський актив, волонтери ВМГО «Гаудеамусу» співпрацюють з багатьма громадськими організаціями, де наші студенти проходять курси щодо працевлаштування, вміння поводитися під час співбесіди, створювати резюме та інші ділові папери.

Активно співпрацюємо упродовж року зі Спілкою громадських організацій інвалідів м. Києва, яка забезпечує наших студентів гуманітарною допомогою. Під час проведення спільних заходів наші студенти виступали в ролі організаторів та учасників.

Найяскравішим заходом для студентів-інвалідів є Фестиваль творчості студентів-інвалідів “Сяйво надій”, який започатковано у 2003 році, і зібрав 12 філій університету та інші навчальні заклади, а саме: м. Біла Церква, Горлівка, Полтава, Нова Каховка, Хмельницький, Дубно, Івано-Франківськ, Кіровоград, Миколаїв, Вінниця, Луцьк. У II-му Півфінальному турі взяли участь 35 учасників та 27 гостей фестивалю. Фінальна частина відбулась у рамках відзначення 15-ї річниці від дня заснування університе-

ту «Україна». Захід пройшов за підтримки ректорату, Національної асамблеї інвалідів України, БФ “Добробут ХХІ сторіччя”, ВМГО «Гаудеамус», Первинної профспілкової організації університету «Україна» та студентської профспілкової організації, Спільки громадських організацій інвалідів м. Києва, БФ "Відкриті серця України", інформаційного каравану «Інтеркультура», Національної Організації Скаутів України (НОСУ), Творчої майстерні "АРТОС"; студії звукозапису та продюсерського центру «ART`BRILLIANCE», Екскурсійної Компанії «Интересный Киев», Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, мережі кафе швидкого харчування – МакДональдс".

Профілактика негативних явищ у студентському середовищі завжди посідає одне з перших місць. Вже традиційними стали акції з профілактики ВІЛ/СНІДу. Метою заходу «Студентське весілля» є виховання у студентської молоді сімейних цінностей, свідомого батьківства, відповідальності за свої вчинки та профілактики ВІЛ/СНІД, гепатитів тощо.

Майже кожен ТВСП університету «Україна» підтримує організацію акції Всеукраїнського благодійного фонду «Серце до Серця», яку спрямовано на збір коштів для закупівлі медичної апаратури, за допомогою якої пацієнти обслуговуватимуться безкоштовно.

Щороку кращі волонтери університету та скаути приєднуються до участі в зборі-поході дитячих та юнацьких організацій, скаутських і волонтерських загонів «Козацькими шляхами». В цьому році загальна кількість учасників від скаутської організації «СОУС», КОО НОСУ та університету «Україна» (включаючи ТВСП) нараховувала 208 учасників. Ми отримали високу оцінку від організаторів заходу за активну участь та дотримання правил поведінки та техніки безпеки під час збору-походу.

Активно працює туристичний сектор, організовуються екскурсії до місцевих музеїв Києва та області і далекі подорожі до великих і малих міст України.

Спільним проектом університету «Україна» є сходження на карпатську вершину Говерли, зимовий гірсько-лижний відпочинок та оздоровлення в Закарпатській області.

Найбільшою мистецькою подією, що об'єднує талановите студентство університету «Україна» є фестиваль “Університетське літо”. Проводиться щорічно з 2004 р. в Києві.

Все більших обертів набирає скаутський гурт – «Студентське об'єднання українських скаутів» (далі – «СОУС»). Молодь об'єднає спільна ідея працювати на користь своєї Батьківщини та ближнього свого. Для скаутів організовують заходи патріотичного характеру (екскурсії в ДОТи, музеї, участь у параді), навчання жити у злагоді з природою (збори-походи, виїзди, акції) та теоретичне навчання.

За вказаний період «СОУС» отримав три гранти на проведення заходів: осінній «День здоров'я», акція протидії захворюванням на ВІЛ та гепатит, літній пересувний дитячий табір «Водограй». Під час дії табору учасники на байдарках здійснили екосплав р. Рось. За час цього унікального екологічного десанту ми пройшли 90 км, було зібрано понад 80 мішків, тобто майже тонну сміття!

Діти, які відпочивають у таборі, є відмінниками, спортсменами, учнівськими лідерами або з багатодітних сімей. Спілкування з цими дітьми продовжуємо упродовж року. Часто вони приїждять в університет на дні відкритих дверей (кожна остання субота місця). В цей день студактив організовує соціально-розважальну гру до календарної події місяця. Таким чином, маємо такий календар: вересень – масовий забіг «Мій вибір – здоров'я»; жовтень – свято Хелловіну; листопад – День солідарності з людьми з обмеженими можливостями; грудень – свято Нового року; січень – День студента; лютий – Масляна; березень – День гумору та сміху; квітень – День здоров'я; травень – збір-похід «Козацькими шляхами».

На День учителя в університеті «Україна» підбивають підсумки діяльності професорсько-викладацького складу й навчальної і наукової діяльності студентів – оголошують результати конкурсів на здобуття стипендії президента університету, визначають кращого викладача, кращу групу інститутів і факультетів університету «Україна» та кращий інститут. Студенти отримують нагороди та подарунки за відмінне навчання, відвідуваність занять й активну участь у громадській діяльності; віта-

ють своїх педагогів із професійним святом концертними номерами, вручають подарунки.

Активізувалась робота первинної профспілкової організації. Потрібно відзначити, що студактив бере активну участь у проведенні заходів профспілкової організації міста Києва, особливо в акціях з озеленення. Також профком активно займається питаннями розселення і проживання студентів у гуртожитках (збори, спільні заходи, підтримка зв'язків з батьками).

Одним з головних завдань імідж-центру університету «Україна» – доносити до цільових груп масової аудиторії (абітурієнтів, їхніх батьків, урядовців різного рівня, громадських організацій, благодійних фондів, меценатів тощо) відомості про реальні здобутки навчального закладу. До цієї роботи долучаються насамперед студенти різних спеціальностей, які мають змогу виявити та напрацювати певні фахові навички у практичній діяльності.

У центрі студентської творчості університету «Україна» працюють різнопланові за жанром творчі колективи: вокальний ансамбль «Дніпрові зорі», фольклорний ансамбль «Мальва», дует бандуристок «Любисток», вокальний ансамбль «Сузір'я», танцювальний гурт «Плай», вокально-інструментальний ансамбль «Камертон», вокально-інструментальний квартет «Аресібо», народний аматорський колектив, вокально-інструментальний ансамбль «Ріко», театральна студія «Данко», театально-танцювальний гурт «Сонях».

У стінах університету працює студія звуко- та відеозапису «Талант-Студіо». Зокрема, колектив студії здійснив відеозапис і виготовив іміджевий ролик з урочистостей з нагоди введення в експлуатацію першої черги першого в Україні університетського містечка без бар'єрного доступу університету «Україна»; Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами», учасниками якої стали представники Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, Інституту спеціальної педагогіки АПН України, Фонду соціального захисту інвалідів, Всеукраїнського громадського соціально-політичного об'єднання «Національна Асамблея інвалідів України»; IV Фестивалю творчості студентів-інвалідів «Сяйво надій»; Тижня національної творчості в університеті «Україна»; розроблено сценарій і виготовлено

іміджевий фільм «Великий вибір «малої України» із субтитрами англійською мовою, який дав можливість у стислий час наочно презентувати американським колегам університет «Україна»; фільм «На шляху до європейського освітнього простору» та ще багато тематичних відеоматеріалів, які представлені на офіційному сайті та в соціальних мережах широкому загалу глядачів.

В Університеті «Україна» було створено Імідж-центр як інноваційний проект із соціальних комунікацій. Мета його діяльності полягає в систематизації роботи університету щодо поширення інформації про результати діяльності нашого ВНЗ.

За сприяння Президента Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» Петра Михайловича Таланчука та за підтримки ректорату вищого навчального закладу з ініціативні групи випускників в університеті «Україна» було створено Асоціацію випускників. У травні 2011 року головою Асоціації випускників університету «Україна» було обрано Ворону О.В.

Випускники – це гордість нашого навчального закладу. Вчорашні випускники продовжують підтримувати зв'язки з університетом, займаючись громадською роботою, залучають до цієї справи своїх дітей та друзів.

Студентські громадські організації університету

Астахова К.В., директор,
Курдупов Д., голова студентського комітету «Народна українська академія» Харківського гуманітарного університету

Студентську спілку Народної української академії (далі – НУА) було створено у квітні 1996 року з метою залучення молоді до участі в суспільних процесах, підвищення громадської активності студентів, сприяння розв'язанню різноманітних проблем, задоволення їх потреб та інтересів у творчому та інтелектуальному розвитку.

Студентська спілка НУА має таку структуру: виконавчим органом спілки є студентський комітет, який відіграє важливу роль у процесі виховання студентів, посідає дієву позицію в реалізації освітньої політики. До його складу входять студенти – представники всіх факультетів (21 особа). Вони організовують роботу як секторів (організаційного, навчального, студентського наукового товариства, шефського, спортивного, культмасового, сектору зв'язку з громадськістю), так і клубів за інтересами (політклубу, євроклубу, бізнес-клубу, англійського клубу, інтелектуального клубу «Комільфо», спортивного клубу, туристичного клубу, літературного клубу, кіноклубу, клубу «Мафія»).

Студентська спілка є громадською організацією студентської молоді і в той же час виступає елементом єдиної освітньо-виховної системи, що склалася в НУА, вона плідно співпрацює з профспілкою академії, учнівською організацією «Виток» (органом учнівського самоврядування Спеціалізованої економіко-правової школи Народної української академії), а крім того, спілка підтримує дружні стосунки з іншими студентськими організаціями: студентськими парламентами Національного технічного університету «ХПІ», Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Харківським економічним університетом, а також Харківською обласною спілкою молоді. Студентські лідери беруть участь у всеукраїнських студентських заходах, у роботі Всеукраїнської спілки.

Студентський комітет НУА став ініціатором створення у 1996 р. Всеукраїнської студентської асоціації молодіжних громадських організацій вищих навчальних закладів недержавної форми власності «Міст». І сьогодні студентська спілка НУА є лідером серед студентських організацій ВНЗ недержавної форми власності. У 2005 році студком НУА нагородили премією Кабінету Міністрів України, а у 2006–2007 роках членів студентської спілки обирали студентські мери на міському фестивалі «Студентська республіка». У 2009 році голова студкому НУА входив до Студентської ради, що діяла при голові Харківської обласної державної адміністрації. У 2011 році головою студентського комітету НУА став Дмитро Курдунов. Члени студкому НУА постійно входять до складу Харківської обласної студентської ради. У 2011–2012 роках студентський комітет був переможцем місь-

кого конкурсу «Краща студентська організація». У травні 2011 року у зв'язку з 15-річчям студком НУА нагородили Почесною грамотою Харківської обласної ради.

Студентська спілка НУА ініціювала проведення для студентських організацій Харківського регіону навчання лідерів студентського руху: протягом десяти років на базі академії проходять семінари, тренінги для студентської молоді Харківщини. 26 березня 2015 року відбувся семінар студентських лідерів ВНЗ III–IV рівнів акредитації «Формування громадськості як основи патріотичного виховання студентської молоді», в якому взяли участь представники 8 вищих навчальних закладів міста Харкова.

Щороку студентське наукове товариство проводить Міжнародну студентську наукову конференцію: «Як нам упорядкувати вищу школу». У рамках конференції працює секція студентського самоврядування, яку ведуть лідери студкому (у квітні 2015 року відбулася XXII Міжнародна студентська наукова конференція).

Студентська спілка приділяє значну увагу освітній роботі. Студкомівці першими в регіоні започаткували проведення семінарів, зустрічей з викладачами, адміністрацією ВНЗ, представниками управління освіти та науки з питань навчальної роботи. 3 квітня 2015 року було проведено засідання круглого столу, під час якого обговорювалися питання формування моделі випускника ВНЗ.

Одним із важливих напрямів діяльності студспілки є розв'язання питань вторинної зайнятості студентів у вільний від навчання час. У 1999 році відновив свою роботу студентський трудовий загін, який відрізняється структурним і змістовим різноманіттям. До складу трудового загону входять 7 загонів: будівельно-ремонтний, волонтерський, педагогічний (члени якого працюють у дитячих оздоровчих таборах України), загін громадського порядку (який діє протягом цілого року), загін екскурсіводів працює при музеї історії академії, загін аніматорів (студенти працюють у Туреччині, Греції, США та інших країнах), шефський загін (студенти працюють помічниками вчителів у початковій школі Національної української академії, шефствують над школою-інтернатом для дітей-сиріт у місті Люботин та над міським дитячим будинком «Родина»). Щороку, у

Міжнародний день студентів, проводиться свято студентського трудового загону. Департамент у справах сім'ї та молоді Харківської облдержадміністрації неодноразово нагороджував грамотами та цінними подарунками командира та членів студентського трудового загону.

Студентська спілка Національної української академії стала ініціатором багатьох заходів: першого в Харківському регіоні конкурсу «Історія моєї родини» (XX загальноакадемічний конкурс відбувся у березні 2015 року); студентського свята – «Тетянин день» (25 січня), яке сьогодні проходить у Харкові як обласний студентський захід.

Члени студспілки приділяють багато уваги патріотичному вихованню. Кожного року проходять акції «Чуємо відлуння минулої війни», «Пам'ять, відповідальність, минуле», які в цьому році були присвячені 70-річчю перемоги над німецько-фашистськими загарбниками.

Саме ця організація стала ініціатором проведення благодійної акції «Турбота» (допомога дітям школи-інтернату м. Люботин та міському дитячому будинку «Родина»). Цей проект отримав I місце на Всеукраїнському конкурсі «Служіння заради миру» (м. Київ, 2008 р.). Сьогодні студенти продовжують співпрацю з цими навчальними закладами.

Протягом останніх п'яти років студком проводить акцію «Ні – курінню!», спрямовану на збереження та подальший розвиток здорового способу життя. А з 2011 року студентська спілка започаткувала нову акцію, спрямовану на боротьбу з гепатитом С; у березні–квітні 2011 року у десяти ВНЗ Харкова пройшли студентські флешмоби з цієї тематики, активну роль у них відіграли саме члени студентського комітету. У 2015 році відбулися «Тиждень Здоров'я», метою яких є пропагування та дотримання правил здорового способу життя.

Кожного року студком організовує конкурс талантів «Осінь мозаїка», в якому беруть участь студенти усіх факультетів. Участь у спортивних змаганнях і конкурсах (наприклад, «На кубок Ректора» та ін.) розвивають духовний і фізичний потенціал студентів ХГУ «НУА».

Профспілкова студентська організація захищає інтереси студентів та є органом, що об'єднує інтереси студентів та адміністрації щодо організації освітньо-виховного процесу НУА.

Метою профспілкової організації є:

1. Участь у роботі студентського трудового загону, здійснення програм з оздоровлення та літнього відпочинку студентів;
2. Організація та облаштування життя студентів у гуртожитках, дотримання правил внутрішнього розпорядку;
3. Підтримка різноманітних форм роботи з питань організації дозвілля студентів і проведення культурно-дозвіллевих заходів;
4. Організація та проведення шефської роботи з дітьми-сиротами школи-інтернату в місті Люботин, дитячим будинком «Родина», з учнями Спеціалізованої економіко-правової школи НУА та Дитячої школи раннього розвитку;
5. Спільно з адміністрацією навчального закладу надання студентам необхідної матеріальної допомоги та моральної підтримки.

Реалізовані проекти та акції:

1. Проект «Дорослі – дітям» (шефська робота у Харківському дитячому будинку «Родина» для дітей-сиріт і дітей, позба-

влених батьківського піклування): акції – «Турбота» (квітень–травень 2015 р.), «Ми – вихователі» (жовтень–грудень 2015 р.).

2. Шефська робота в школі-інтернаті для дітей сиріт у м. Люботин (грудень 2014 р., квітень–травень 2015 р.).

3. «Алея Пам'яті» (вересень–травень 2015 р.).

4. «День Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками» (травень 2015 р.).

5. Організація зимової школи студентських лідерів у Карпатах (лютий 2015 р.).

6. Тиждень української культури (березень 2015 р.).

7. Конкурс «Краща кімната у гуртожитку» (червень 2015 р.).

8. Тиждень Здоров'я (1–7 грудня 2014 р., 6–13 квітня 2015 р.).

9. Акція «Ні – курінню!» (квітень 2015 р.).

10. Дні чистоти в гуртожитках (щомісяця).

11. Проведення свят: «Студентське трудове літо–2014» (листопад 2014 р.), «Екватор» (грудень 2014), Масляна (лютий 2015) та ін.

12. Туристичний похід на байдарках по річці С. Донець (вересень 2014 р.).

13. Екскурсійна поїздка містами України: Суми–Глухів–Путівль–Тростянець.

14. Організація та проведення навчання профоргів груп (щомісяця 2014/15 навчального року).

15. Участь в організації свят: Новорічне свято для дітей співробітників і випускників (грудень 2014 р.), участь у проекті «Дитячий джаз» (листопад 2014 р.), привітання із святами – День Вчителя, Міжнародний жіночий день, День народження НУА та ін.

Студентські молодіжні організації плідно працюють з адміністрацією ХГУ «НУА», яка допомагає реалізовувати ініціативи студентів, а молодіжні організації спільно з адміністрацією університету вирішують питання організації освітньо-виховного процесу у Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія».

Взаємодія студентського факультету з молодіжними організаціями

Малюхов О. С., голова студкому
Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка

Прагнучи самостійно вирішувати питання самоорганізації, дозволя, інтелектуально-духовного, морально-етичного, культурного та фізичного розвитку студентської молоді, а також з метою активної участі студентів у громадському та суспільному житті університету, на добровільних виборних засадах створено органи студентського самоврядування, які є складовою громадського самоврядування університету.

Метою діяльності студентського комітету є представництво та захист соціально-економічних, творчих, духовних, спортивних та інших інтересів студентської молоді.

Основними завданнями студентського комітету є:

- забезпечення і захист прав та інтересів студентської молоді;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітньо-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організація дозволя, оздоровлення, побуту та харчування тощо;
- проведення організаційних, просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих та інших заходів;
- участь у підготовці пропозицій до 137 програм з найважливіших питань суспільного становища, правового і соціального захисту студентської молоді;
- участь у підготовці та реалізації проектів, спрямованих на розв'язання соціально-економічних, правових, освітніх, культурних та інших проблем студентської молоді;
- сприяння співробітництву з міжнародними громадськими молодіжними організаціями з питань розвитку освіти, науки, культури, праці та соціального становлення студентської молоді.

Рішення, прийняття яких погоджується зі студкомом:

1) відрахування студентів з вищого навчального закладу та їх поновлення на навчання;

2) переведення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі за державним замовленням, на навчання за контрактом, коштом фізичних (юридичних) осіб;

3) переведення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі коштом фізичних (юридичних) осіб, на навчання за державним замовленням;

4) поселення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, у гуртожиток і виселення їх з гуртожитку.

Співпраця з молодіжними організаціями

Студентський комітет Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка співпрацює з такими молодіжними організаціями:

Об'єднана рада студентського самоврядування АГЖ (ОРСС АПК),

Харківська об'єднана студентська рада (ХОСР),

Харківська обласна молодіжна громадська організація

«Харківський центр волонтерів»,

«Федерація дебатів України», Харківський осередок,

Українська асоціація студентського самоврядування (УАСС),

Школа лідерства «Мост»,

Молодіжна рада об'єднання профспілок Харківської області,

Молодіжна рада профспілки працівників АПК,

Молодіжна організація «TopKharkovTeam»,

Дружба та співпраця з ОСС ВНЗ Харкова.

Інформація про соціально корисну діяльність

Відповідно до плану виховної роботи університету, плану роботи та організаційних заходів студентського комітету проводиться робота за 8 основними напрямками. У структурі студентського комітету створено сектори за напрямками роботи, основними з яких є: організаційний, громадянського виховання, студентські ЗМІ, національно-патріотичного виховання, трудового виховання, художньо-естетичного, морального та інші.

Студентські ЗМІ. Упродовж навчального року в університеті працюють студентські ЗМІ, які висвітлюють всі напрями

роботи, яку виконують органи студентського самоврядування: навчальний, науковий, виховний, волонтерський тощо.

Окремі заходи університету демонструють по телебаченню. Як правило, це найбільш масові та традиційні свята університету (конкурс-фестиваль студентів-першокурсників «Дебют першокурсника», святкування професійного свята «День механіка» тощо), конкурс творчих робіт і виробів студентів та співробітників університету «Барви осені».

Іншою ланкою стратегії діяльності студентських ЗМІ є впорядкування новин, тобто їх висвітлення останнього місяця в університетській газеті «Світоч знань» (друкується щомісячно) та розміщення заходів, що відбулися, на офіційних сайтах університету (оновлюються щоденно). Здійснена робота за місяць у повному обсязі з використанням аматорських прийомів журналістики відображається в доступній формі як для внутрішніх користувачів (споживачів) такої інформації, так і для зовнішніх.

Завершальною ланкою роботи Центру є підсумкова – підбиття підсумків життя університету у всеукраїнській газеті «Освіта аграрна» (друкується щомісячно). Матеріали до газети подають в останній декаді місяця.

До обов'язків студентських ЗМІ також включені фото- та відеосупровід кожного внутрішнього чи зовнішнього заходу. Планується також створення студентського телебачення.

Сектор з питань освітньо-наукової роботи. У листопаді студентський комітет бере участь в студентських Сковородинівських читаннях в с. Сковородинівка. У травні є активним учасником щорічних Всеукраїнських зльотів іменних стипендіатів та відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття». Крім того, студентський актив залучається до проведення наукових студентських конкурсів, олімпіад, науково-практичних конференцій, щорічного Міжнародного молодіжного форуму «Молодь та сільськогосподарська техніка в XXI сторіччі» тощо.

Студентський комітет бере активну участь в організації та проведенні брейн-рингів з економічних дисциплін серед ВНЗ м. Харкова різних рівнів акредитації, регіональних та всеукраїнських конкурсів професійної майстерності студентів.

Сектор з національно-патріотичного виховання. Студентський комітет активно співпрацює з радою ветеранів уні-

верситету. В травні традиційно проводяться заходи, присвячені перемозі в Другій світовій війні, в рамках яких відбуваються урочисті мітинги, зустрічі та привітання ветеранів, проведення уроків Слави з патріотичного виховання молоді та поглиблення знань про те, якою ціною дісталася перемога. Одним з нововведень стало відвідання Харківського історичного музею та ознайомлення з виставкою «Велич подвигу народного», присвяченою подіям 1941–1945 років.

Сектор з питань екологічного та трудового виховання. Студентський актив традиційно залучає студентів до університетських, міських та обласних екологічних акцій «Зробимо Україну чистою» та облаштування території національного літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди.

Сектор з питань культурно-масової роботи. Щороку студентський комітет бере участь в організації та проведенні Дня знань, посвячення в студенти першокурсників, виставки творчих робіт і виробів студентів та співробітників університету «Барви осені», конкурсу-фестивалю «Дебют першокурсника» та конкурсу «Кращий студент року».

До днів Тетяни та студента були організовані привітання студентів зі святом. До 8 березня організовуються привітання для всього жіночого колективу університету. Студентський комітет започаткував святкування Масляної. До Всеукраїнського дня боротьби з туберкульозом проводиться низка заходів щодо інформування студентів про захворювання органів дихання. Щорічно студентський комітет залучається до організації загальноуніверситетського конкурсу «Кращий куратор року». До Дня сміху традиційно проводиться загальноуніверситетський конкурс-фестиваль команд KBK «Kiss-Свин». Студентський комітет організовує конкурс-виставку авторських фоторобіт «Подих весни». На Всеукраїнському рівні робота нашого студента посіла I місце. У квітні проводиться «Всеукраїнський тиждень здоров'я». Щороку кращі студенти та активісти університету беруть участь у Зльоті іменних стипендіатів та відмінників навчання «Лідери АПК ХХІ сторіччя» та отримують особливі відзнаки від організаторів Зльоту. В рамках заходу відбувається конкурс «Кращий студент року АПК», де наш університет бере активну участь. Студентський комітет спільно з кафедрою ЮНЕСКО започаткували проведення

конкурсу студентських творчих робіт «Я спілкуюсь рідною мовою» до Міжнародного дня рідної мови. Щорічно відбувається святкування «Halloween». Команда KBK університету «Country style» активно бере участь в Аграрній Лізі KBK.

У співпраці з міським Департаментом у справах сім'ї, молоді та спорту та Департаментом іміджевих проєктів студентський актив організував участь 110 танцювальних студентських пар у проєкті «Харківський вальс».

Спортивний сектор. Формування навичок здорового способу життя займає важливе місце у вихованні майбутніх спеціалістів, тому в університеті завжди підтримується такий напрям діяльності. Щорічно проводяться тижні здоров'я. Активну участь студентські комітети взяли у проведенні традиційної університетської спартакіади з 14 видів спорту та щорічного урочистого заходу «Олімпійський урок» та в обласних змаганнях «Рятівник». Цього року за ініціативою студентського комітету між викладачами та студентами проведено такі спортивні заходи: міні-футбол, чемпіонат з лазертагу, боулінг, велопробіги та багато іншого. Між гуртожитками університету проведено спортивний батл.

Сектор з питань працевлаштування. Студентський комітет співпрацює з Центром практики та працевлаштування, допомагає проведенню ярмарок-вакансій, семінарів-тренінгів і бере участь у засіданнях щодо працевлаштування студентів.

Волонтерська діяльність. Упродовж навчального року волонтери брали участь у багатьох заходах як на базі нашого університету, так і поза ним. У заходах до Дня Св. Миколая систематично проводиться благодійна акція щодо допомоги Кочетокській загальноосвітній школі-інтернату с. Кочеток. На території Новорічного містечка (пл. Свободи) волонтери брали участь в організації веселих свят для дітей нашого міста, а також проводили такі заходи: IceBucketChallenge, «Тиждень добра» і «Тиждень здоров'я».

Під час II Харківського міжнародного марафону МТС волонтери приєдналися до організації заходу, взявши на себе важливі ділянки роботи. У квітні відвідали майстер-клас з надання потерпілим першої допомоги, який проводила організація Червоного хреста. Волонтери університету вже давно зарекоменду-

вали себе як дисциплінована та відповідальна організація. Студенти систематично беруть участь у багатьох акціях як міського рівня, так і всеукраїнського. Встановлено дружні зв'язки з волонтерськими організаціями та міською владою, зокрема з Департаментом у справах сім'ї, молоді та спорту.

Соціальна діяльність студентського самоврядування у гуртожитку вищого навчального закладу

Потрясаєва Н. О., вихователь
гуртожитку Липковатівського
аграрного коледжу

У житті молоді людини існує багато ризиків: куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин, відвідування нічних клубів та ін. Молодь інколи не дотримується принципів здорового способу життя, нехтує моральними цінностями, зневажливо ставиться до дорослих та однолітків. Є молоді люди, які зневажають сімейні цінності, не зовсім чітко розуміють необхідність дотримання прав і обов'язків чоловіка і жінки у шлюбі. Часто в молодіжному середовищі поняття «сім'я», «любов», «відповідальність» можуть підмінюватися на «вседозволеність».

Для того, щоб вирішити такі складні для нашого часу проблеми, необхідно активізувати та вдосконалити форми і методи діяльності студентського самоврядування.

Студентське самоврядування – діяльність, за допомогою якої реалізуються творчі здібності людини, формуються моральні якості, підвищується ініціатива кожного. Тому діяльність студентського самоврядування в гуртожитку вищого навчального закладу сьогодні повинна бути направлена на підвищення громадської активності студентської молоді та формування громадянина України.

З цією метою важливо:

– планування заходів щодо згуртування студентського колективу;

- створення необхідних умов для самореалізації і всебічного розвитку особистості, вдосконалення її творчих здібностей та нахилів;

- дотримання демократичних правил і норм поведінки у студентському колективі;

- гуманізація відносин між студентами та працівниками гуртожитку: вихователем, комендантом, черговими, посилення міри відповідальності усіма сторонами виховного процесу;

- брати участь у вирішенні питань щодо подальшого поліпшення умов проживання та відпочинку студентів гуртожитку, зміцнення дисципліни і порядку.

Соціальна група (сектор) ради самоврядування гуртожитку Липковатівського аграрного коледжу проводить активну роботу, а саме: взаємодіє з господарським сектором для покращення побутових умов студентів, бере участь у проведенні виховних заходів, лекцій, акцій щодо пропагування здорового способу життя, створює трудові групи з проведення благоустрою у гуртожитку та території навколо нього.

Результатом соціальної діяльності інформаційної групи (сектору) ради самоврядування гуртожитку є створення тематичних газет і проведення соціологічних досліджень (опитувань, тестувань). Ефективним методом соціальної роботи членів культурно-масового сектору є організація екскурсій, культпоходів та зустрічей з представниками культури.

Створивши студентський веб-центр гуртожитку, спрямований на отримання власного інтернет-ресурсу, студенти забезпечуються необхідною інформацією з питань науки і освіти, працевлаштування молоді, здорового способу життя, психології та людських взаємин, статевого виховання тощо.

Не менш важливим у роботі органів самоврядування гуртожитку є діяльність волонтерського руху, учасники якого надають гуманітарну допомогу дитячим будинкам і літнім самотнім людям.

Робота активу гуртожитку спрямована на попередження негативних явищ серед студентської молоді. З цією метою створено спеціальну комісію, яка оперативно проводить профілак-

тичну роботу зі студентами, схильними до правопорушень, вживання алкоголю, наркотиків тощо. З цією метою проводяться конференції за участю працівників правоохоронних органів.

Відомо, від стану здоров'я молоді залежить майбутнє країни. Тому рада студентського самоврядування гуртожитку Липковатівського аграрного технікуму вживає заходів щодо формування у молоді навичок здорового способу життя: покази серій документальних і художніх фільмів «Ми обираємо здоровий спосіб життя», флешмоби, тренінги, ділові ігри тощо. Мешканці гуртожитку є активними учасниками заходів. Своім прикладом вони доводять необхідність дотримання правил поведінки в суспільстві, навчальному закладі, в гуртожитку та вдома.

Студентська рада гуртожитку ініціювала створення молодіжної театральної студії, тематику вистав якої спрямовано на формування ввічливості, тактовності, культури мовлення, поваги до людей тощо.

Отже, основними напрямками роботи студентського самоврядування гуртожитку навчального закладу є:

1. Активна участь у реалізації державної молодіжної політики.

2. Сприяння творчій діяльності студентів, які проживають в гуртожитку.

3. Захист інтересів жителів гуртожитку.

4. Забезпечення виконання студентами правил внутрішнього розпорядку гуртожитку.

5. Створення комфортних умов для проживання і відпочинку студентів.

6. Організація роботи студентських гуртків, товариств, об'єднань.

7. Забезпечення студентів гуртожитку інформаційною, правовою та психологічною допомогою.

8. Співробітництво зі студентами інших вищих навчальних закладів і молодіжними організаціями.

9. Дотримання трудової дисципліни, оперативне реагування на її порушення, активна участь у трудовій діяльності (особистий приклад).

10. Залучення студентів гуртожитку до художньої самодіяльності (за допомогою вихователя).

11.Проведення (за допомогою вихователя) вечорів відпочинку, конкурсів, ігр, змагань.

12.Активне пропагування принципів і правил здорового способу життя.

Соціальна діяльність як засіб патріотичного виховання студентів у сучасних умовах

Бєлік Т. А., заступник директора з виховної роботи Харківського автомобільно-дорожнього технікуму

У навчальному закладі формування молодшої особистості визначається її участю в активній суспільно корисній діяльності, яка вимагає самостійності, напруги і прояву творчої самовіддачі, що сприяє формуванню моральних почуттів і звичок у молоді, зміцненню в її свідомості громадянської моральної позиції та поведінки.

В умовах розбудови незалежної та демократичної держави питання формування засад патріотичного виховання молоді посідає важливе місце у системі ціннісних орієнтирів особистості.

Студенти технікуму є окремою підгрупою цієї системи, що охоплює окрему вікову групу молоді з ціннісними орієнтирами у суспільному житті і має особисту життєву позицію. Тому проблема суспільно корисної діяльності студентів навчального закладу у її прив'язці до найгостріших потреб суспільства, зокрема, потреби в патріотичному формуванні суспільної свідомості, постає у сучасній Україні дуже гостро.

Проблема патріотичного виховання молоді привертає увагу багатьох дослідників. Так, сутність патріотизму як моральної якості особистості визначалася А. Дістервегом, К. Песталоцці, І. Сковородою, як стрижневого принципу національного виховання – Г. Ващенко, О.Вишневським, М. Грушевським, І. Огієнком, К. Ушинським.

Теоретичні й методичні основи патріотичного виховання студентської молоді розглядали О. Абрамчук, О. Духнович, А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський. В аспекті цього питання особливий інтерес, з точки зору формування патріотичних засад виховання студентської молоді, викликають сучасні наукові розробки: зокрема, концепція українського національного виховання молоді О. Вишневського; засоби патріотичного виховання студентської молоді Г. Анікіної, О. Гевко, Є. Франківа, української етнопедагогіки Ю. Красильника, героїчних традицій Ю. Каюкова, національно-патріотичних ідеалів Ю. Руденка.

Історично склалося, що в Україні студентів навчальних закладів завжди залучали до суспільно корисної діяльності на добровільних засадах. Сьогодні соціальна діяльність студентів технікуму – це системно організована добровільна діяльність, що має суспільний характер. Вона тісно корелюється з патріотичним вихованням як засіб формування найважливіших моральних, духовних і культурно-історичних цінностей. Розглядаючи патріотичне виховання як кінцеву мету формування національної свідомості, слід зупинитися на принципах її реалізації. Результати аналізу психолого-педагогічної літератури, проведеного О. Абрамчук, дозволяють дійти висновку, що в процесі патріотичного виховання студентів важливо «...дотримуватися принципу єдності виховного впливу на свідомість, почуття та поваги до особистості, з обов'язковим урахуванням особливостей її духовного життя». При цьому слід враховувати, що патріотичні ідеали студентів трансформуються в стійкі духовні утворення – погляди, переконання, ідеали, ціннісні орієнтації – за умови, коли «особистість здобуває їх дослідницьким, трудовим, евристичним шляхом з певної системи знань, відомостей, художньо-естетичних образів, національних традицій, звичаїв.

Виходячи з такої позиції, у навчальному закладі існує зв'язок патріотичного виховання з діяльнісним аспектом суспільно-корисної діяльності. Остання виступає інструментом або засобом патріотичного виховання студентів навчального закладу завдяки її дослідницькому та трудовому характеру.

Під час реалізації соціально важливих завдань студентів технікуму залучають до колективних трудових справ, які спрямовуються на досягнення запланованої соціальної мети. Як ре-

зультат, окрім базису – запланованого результату, досягнутої мети, вони отримують певні надбудови – приналежність до власного співтовариства, підвищення рівня соціалізації, нові загальнопатріотичні стимули.

Національні традиції та звичаї, що несуть у собі любов усієї української нації до праці, відіграють важливу роль у патріотичному вихованні студентів на засадах суспільно корисної діяльності, яка сприяє соціалізації особистості, тобто у навчальному закладі формуються і закладаються ціннісні орієнтири.

Сучасна наукова думка, представлена, зокрема, роботами таких авторів, як Н. Лавриченко, М. Лукашевич, О. Панагушина, Ю. Поліщук, які доводять наявність стійкого зв'язку між проблемами соціалізації та соціально корисною діяльністю особистості. У цьому аспекті технікум як організацію пропонуємо розглядати в якості інституту (інституційного утворення, що здійснює формувальний вплив на соціальні якості та властивості студента, на його діяльнісне включення в соціальне середовище, залучення до реалізації соціально корисних дій. Таким чином, навчальний заклад виступає соціально-виховуючим інститутом, що має певні важелі впливу (адміністративні, фінансові, правові тощо) для використання потенціалу вільного часу студентів з метою залучення їх до активної соціально корисної діяльності. На базі технікуму такий процес ґрунтується на формуванні системи соціальних відносин і зв'язків, забезпечення передання студентам соціального досвіду і перетворення його у власні орієнтації, установки, знання, навички, вміння.

Адже наш навчальний заклад виступає вільною, гнучкою, самостійною структурою у визначенні цілей, завдань і засобів їх виконання, плюралістичною у виборі форм, методів своєї діяльності. Спрямовуючи таку діяльність на виховання патріотичної молоді, технікум використовує лише набір засобів та інструментів впливу.

Результатом, з одного боку, є досягнення певного соціального ефекту, з іншого (як наслідок) – формування патріотичної особистості студента. Проте формування світоглядної свідомості патріота здійснюється не лише шляхом застосування окремих механізмів, що реалізуються, зокрема, у сфері суспільно корисної діяльності студентів, а й шляхом оновлення змісту освіти.

Саме в технікумі студенти мають здобувати сучасну освіту, що за своїм обсягом і характером відтворює національне ідейно-ціннісне багатство, вищі здобутки культури, сприйняті крізь призму приналежності до власного співтовариства. З цієї точки зору, участь студентів нашого навчального закладу в соціально корисній діяльності повинна носити патріотичне спрямування, виступати активною формою розвитку суспільного обов'язку і відповідальності перед нацією, Батьківщиною. Саме тому в патріотичному вихованні студентів технікуму важливо пов'язати минуле (у найкращих його надбаннях) і сучасне нашої країни, що спрямоване на утвердження наступності кращих традицій поколінь. Що сильніше студенти відчуватимуть наявність стійкого зв'язку між минулим і майбутнім України, а також зв'язку собистих інтересів із інтересами нації, Вітчизни, то чіткіше вони уявлятимуть свою роль у національному розвитку, і то вищим стане ступінь усвідомлення патріотичної відповідальності.

Для виховання у студентів почуття любові та відданості своєму народові в технікумі працюють драматичний гурток «Дивоцвіт» та історико-політичний клуб "Україна ХХІ століття», у результаті роботи яких у 2014/15 н.р. були проведені заходи до Дня партизанської слави, Дня Української писемності, Шевченківських днів, вечір-реквієм «Сумний Свят-вечір» (пам'яті випускника Харківського автомобільно-дорожнього технікуму 1999 року Черемиса Р.В., який загинув у зоні АТО), літературно-музичні композиції до Дня вшанування пам'яті жертв голодомору 1932–1933 років, створені куточки слави «Герої не вмирають», та Пам'яті Небесної Сотні. Студенти Харківського автомобільно-дорожнього технікуму співпрацюють з територіальним центром соціального обслуговування та надають допомогу в проведенні занять для пенсіонерів, інвалідів Дзержинського району міста Харкова, виїжджають зі святковими концертами для вихованців комунального закладу НВК №1 Харківської обласної ради, надають допомогу родині прапорщика, музиканта концертмейстера оркестру Внутрішніх військ України Олексія Іваненка, який загинув під час протистоянь у Києві; беруть участь у загальноукраїнській акції «Зробимо Україну чистою», акції «Я – донор» та зареєструвалися на станції переливання крові як цільові донори для потреб Харківського обласного вій-

ськового шпиталю, у Х Благодійній акції «Серце до серця» (збір коштів для забезпечення медичним обладнанням реанімаційних відділень дитячих лікарень), міському конкурсі «Волонтер року», І Обласному зльоті студентів-волонтерів Харківщини «Волонтер ХХІ сторіччя» (активісти нагороджені грамотами). Голова студентського самоврядування технікуму брала участь у засіданнях «круглих столів»: «Студентське самоврядування: проблеми та шляхи їх вирішення», «Студентське самоврядування як середовище виховання майбутньої еліти», була учасником Всеукраїнського молодіжного форуму «Імплементация Закону України «Про вищу освіту»: погляд студентської молоді», у рамках акції, проведеної в технікумі, «Вища школа Харківщини – шкільним бібліотекам Луганської та Донецької областей», організувала збір літератури.

Центром духовної культури технікуму залишається кімната-музей «Погляд у минуле», на базі якої систематично проводяться зустрічі з випускниками минулих років, ветеранами війни та праці, головою Лозівської міської організації ветеранів, учасниками бойових дій на Сході України. Студенти навчального закладу підтримують тісні зв'язки з випускницею 1932-го року О.С. Гудович, яка в 2014 році відсвяткувала своє 100-річчя. На волонтерських засадах молодь ХАДТ надає моральну і матеріальну допомогу військовослужбовцям, які зазнали поранень і проходять реабілітацію в Харківському військовому госпіталі.

Волонтерська діяльність студентів

Участь у Всеукраїнському флешмобі «Ice Bucket Chalfenge» (збір коштів на закупівлю та пошиття теплого одягу для харківської 92-г механізованої бригади ЗСУ, співпраця з представником волонтерського руху міста Харкова (Тарасом Гнатишиним); Участь у благодійній акції «Чужої біди не буває» – збір коштів для учасників АТО); участь у благодійному марафоні «Діти – янголи миру» (заклик до припинення військових дій на Сході України); участь у благодійній акції «Хто, як не ми?», організованої волонтерським центром міста Харкова (написання листів, оформлення малюнків солдатам у зону АТО; зустріч з учасниками військових дій у зоні АТО, запускання ліхтариків миру спільно з учасниками АТО).

Лідерами не народжуються, лідерами стають. «Школа лідерства» як інноваційна форма самоврядування

Рибалко К.В., практичний психолог, викладач ВСП «Бердянський коледж Таврійського ДАТУ»

Історія Бердянського коледжу налічує 90 років, де отримали дипломи тисячі спеціалістів, які стали надалі успішними професіоналами. Динамічний розвиток освіти ХХІ століття ставить нові вимоги перед сучасною молоддю: всебічне розширення кругозору, вміння знаходити корисну інформацію, застосовуючи новітні технології, займати активну громадянську позицію. Бердянський коледж ТДАТУ вже шостий рік поспіль ефективно співпрацює з волонтерами Корпусу Миру над розробкою та реалізацією проектів з молодіжного розвитку. Метою проектів з молодіжного розвитку є навчити молодих людей здорового способу життя, інформаційним технологіям, основам планування кар'єри, навичкам працевлаштування та розвивати громадянську свідомість. Школа лідерів "Future is now", заснована при студентському самоврядуванні коледжу за сприяння волонтерів Корпусу Миру, спрямовує свої зусилля саме на розвиток і вдосконалення найкращих комунікативно-організаторських здібностей студентів, які є офіційними і неофіційними лідерами груп та окремих мікрогруп. Формування успішних лідерів передбачає перенесення здобутих знань і навичок у середовище ровесників, що забезпечує більшу результативність виховної роботи.

Керівниками проекту є Сентюшкін Геннадій та Хіль Валерія, студенти ВСП «Бердянський коледж ТДАТУ». До розробки проекту долучилися також активні учасники Школи лідерства коледжу.

Проблеми:

- недостатній рівень громадянської свідомості молоді м. Бердянська;
- активізація діалогу між молоддю міста та лідерами міського самоврядування;

- незначна кількість можливостей для прояву лідерських якостей молоді м Бердянська;

- повільні темпи поширення міжнародної практики розвитку особистісного зростання молоді у М.Бердянськ;

- на офіційному інтернет-сайті Бердянської міської ради зареєстровано 9 молодіжних організацій різного профілю, діяльність яких спрямовано на розвиток молоді міста, а отже є і коло ентузіастів;

- у Бердянському коледжі ТДАТУ з 2012 року започатковано проект «Школа Лідерства», який розробляла волонтерка Корпусу Миру Шенон О'Брайан;

- беручи до уваги те, що в нашому коледжі здебільшого навчаються підлітки з сільської місцевості та диспропорція між сільськими і міськими регіонами зростає за останні роки, основними завданнями проекту було розробити та реалізувати комплекс заходів стосовно підготовки молоді з менш економічно розвинутих громад до активної участі у соціальному та економічному житті сучасної України шляхом набуття навичок, необхідних для того, щоб вести здоровий спосіб життя, отримати прибуткову роботу і бути активними та відповідальними громадянами держави.

- реалізація саме цього проекту сприятиме розвитку лідерських якостей молоді, а відтак, і розвитку громадянської свідомості та особистісної зрілості.

Мета: формування особистості, наділеної всіма необхідними якостями, яка має знання й навички для здійснення лідерської поведінки та діяльності, а також виховання таких моральних цінностей, як милосердя, толерантність, прагнення до взаємодопомоги, пропагування здорового способу життя.

Завдання:

- формувати у молоді мотивацію до лідерської та організаційної діяльності;

- поглибити знання про самих себе, свої психологічні особливості, застосовуючи новітні ігрові технології;

- набути навичок адекватної поведінки у певних соціальних ситуаціях;

- проводити тренінги, семінари, молодіжні акції, флеш-моби;
- формувати стратегії дій лідерів з перенесення здобутих знань і навичок на коло своїх однолітків:
- пропагувати здоровий спосіб життя;
- організовувати благодійні акції;
- набути досвіду спілкування з лідерами у різних галузях економічної, суспільної та інших видів діяльності.

Школа лідерства розрахована на учасників віком 15–19 років, учнів старших класів загальноосвітніх шкіл, студентів навчальних закладів м. Бердянська.

Робочий план проекту

Нова суспільно-політична ситуація, в яку вступає наша країна, інноваційні зміни в сучасній системі навчання та виховання висувають нові вимоги до особистості лідера будь-якої формації. Лідер – це особистість, яка має авторитет у групі і за якою група визнає право бути організатором діяльності й регулювати стосунки в ній. Реалізація проекту передбачає організацію осередків Школи лідерства у навчальних закладах міста, які будуть спрямовувати свої зусилля саме на розвиток і вдосконалення найкращих комунікативноорганізаторських здібностей молоді. Кожний осередок Школи лідерства затверджує план роботи, її членами стають ініціативні молоді люди. До роботи також долучаються викладачі та вчителі, які будуть брати участь в організації та проведенні тренінгів, семінарів, занять-практикумів. Увага акцентується на ініціативі молодих людей, які готуються та проводять тренінги один для одного. Досліджуючи ту чи іншу тему, молоді люди передають набуті знання одноліткам, проводячи власноруч тренінги. Така форма роботи дозволить відстежувати актуальні проблеми, які є у молоді, сприяти усвідомленню ними своїх індивідуально-типологічних особливостей, а також їх ефективному використанню у своїх колективах. Формування успішних лідерів передбачає перенесення здобутих знань і навичок у середовище ровесників, що забезпечує більшу результативність роботи Школи лідерства. До механізмів реалізації проекту слід віднести новітні ігрові технології навчання, проведення тренінгів семінарів, молодіжних акцій,

флешмобів, квестів, організація благодійних акцій, участь, студентської молоді у громадському, культурному житті коледжу та міста.

№	Кроки до виконання проекту	Строк виконання
11.	Обладнання приміщень з мультимедійним забезпеченням (у навчальних закладах – навчальні аудиторії з відповідним забезпеченням)	1 місяць
22.	Проведення «круглих столів» з питань організації та проведення молодіжних акцій.	6 місяців
33.	Проведення тренінгів, семінарів, семінарів-практикумів, флешмобів, квестів, занять зі створення іміджу лідера	1 місяців
44.	Організація членами Школи лідерства благодійних акцій	5 місяців
55.	Розробка власних досліджень на тему: «Яким я бачу справжнього лідера?»	1 місяць
66.	Проведення конференції «Від лідера-особистості до лідера-держави»	1 місяць
77.	Проведення зустрічей з лідерами суспільної та економічної галузей м, Бердянська	5 місяців

Очікувані результати

Проект розрахований на 9 місяців (вересень – травень), за його успішної реалізації на базі навчальних закладів він може діяти на постійній формі. Проект «Школа Лідерства», який розпочав свою діяльність у Бердянському коледжі у 2012 році, можна вважати успішним: активними учасниками проекту стали ініціативні молоді люди, завдяки діяльності яким активізувалося громадське та культурне життя закладу, студенти з власної ініціативи ставали організаторами великої кількості акцій, самі проводили тренінги для своїх однолітків. Наш навчальний заклад на власному досвіді переконався в ефективності саме такої інноваційної форми самоврядування студентів. Ми передбачає-

мо, що цей проект стане для багатьох молодих людей поштовхом до особистісного зростання, можливістю виявляти творчі здібності, підвищить громадянську активність, а також залучить до міжнародної практики розвитку молоді.

Організація самоврядування в гуртожитку

Деркаченко О.А., Середович О.Я.,
вихователі гуртожитку КВНЗ КОР
«Богуславський гуманітарний ко-
ледж імені І.С.Нечуя-Левицького»

Прагніть, мій юний друже, до того
аби основою самоврядування були
такі норми взаємовідносин, у яких
кожна вимога колективу до
особистості була б у той же час
піклуванням колективу про особис-
тість, захистом особистості.

В. А. Сухомлинський

Відомо, що студенти мають гарантоване державою право брати участь у громадській діяльності, обговоренні, розв'язанні питань щодо вдосконалювання освітньо-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначенні стипендій, організації дозвілля, побуту тощо.

Вихователю в проекті самоврядування відводиться роль консультанта, людини, що допоможе в справах, які готують студенти, тобто викладач – це порадник і наставник.

Самоврядування в гуртожитку – це результативна співпраця викладача і студента на основі досвіду суспільної діяльності.

Якщо навчитися спільно дотримуватися прийнятих норм і правил, можна забезпечити єдність дій, не принижуючи будь-чию гідність.

Школою формування у студентів соціальної активності та відповідальності, ініціативної здатності приймати нестандартні рішення особистості є студентське самоврядування.

Цінність студентського самоврядування в гуртожитку нашого коледжу полягає в тому, що воно створює для студентів широкі можливості для самореалізації, орієнтує їх на досягнення соціально корисної мети, індивідуальної і суспільної, залучає до реформаторських процесів навчального закладу, забезпечує захист прав студентів, відвертає їх увагу від асоціальних форм поведінки.

Основними завданнями органів студентського самоврядування в гуртожитку є:

- забезпечення і захист прав та інтересів студентів;
- контроль за виконанням студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів, у створенні необхідних умов для проживання і відпочинку студентів, різноманітних гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- безпосередня участь студентів у реалізації державної молодіжної політики;
- залучення студентів до трудової діяльності у вільний від навчання час (спільно з адміністрацією), художньої самодіяльності;
- контроль за дотриманням Правил внутрішнього розпорядку гуртожитку, дисципліною студентів, оперативне реагування на їх порушення;
- проведення вечорів відпочинку, конкурсів, KBK, годин спілкування, круглих столів, диспутів;
- участь у поселенні студентів до гуртожитку та виселенні, організації змагання за зразкові кімнати, блоки, поверхи гуртожитку;
- організація (спільно з відповідними службами, командантом, вихователями) належного побуту, відпочинку та дозвілля студентів у гуртожитку;
- участь в організації ремонту кімнат, забезпеченні збереження і підтримки у необхідному стані приміщень, обладнання та іншого майна гуртожитку;

- організація чергування студентів і налагодження пропускового режиму в гуртожитку;
- пропагування здорового способу життя, запобігання вчиненню студентами правопорушень, вживанню ними наркотичних речовин.

Основні функції і зміст роботи студентської ради гуртожитку

1. Студентська рада гуртожитку є суспільним органом самоуправління, здійснює свою діяльність на основі Положення про раду студентського гуртожитку у взаємодії з вихователями.

2. Студентську раду гуртожитку обирають відкритим голосуванням на загальних зборах студентів гуртожитку терміном на один рік.

3. Для кращого виконання функцій студрада організовує роботу згідно зі створеними комісіями: санітарно - побутовою, культурно - масовою, дисципліни та порядку, редколегії.

4. Для контролю за станом дотримання Правил внутрішнього розпорядку гуртожитку студентська рада проводить засідання один раз на місяць (за потребою – частіше).

5. Студрада організовує контроль за розміщенням студентів гуртожитку, розглядає конфліктні ситуації в гуртожитку, в разі необхідності рекомендує адміністрації до виселення студентів, що порушують Правила внутрішнього розпорядку.

6. Студентська рада вносить пропозиції до адміністрації і профкому щодо покращення житлово-побутових умов студентів, рекомендує активних учасників культурно-масової і виховної роботи до заохочення.

7. Студрада гуртожитку здійснює контроль за роботою комісій та виконанням ними своїх функціональних обов'язків.

Голова студради гуртожитку готує і проводить засідання ради гуртожитку, відповідно до плану роботи, контролює діяльність комісій.

Заступник голови ради гуртожитку – відповідальна особа за роботу комісії дисципліни та порядку. До складу комісії входять старости блоків.

На засідання виносяться питання про дотримання студентами Правил внутрішнього розпорядку гуртожитку, виконання громадських доручень, організацію дозвіллевої діяльності.

Санітарно-побутова комісія співпрацює зі старостами блоків. Засідання проводиться один раз на місяць. Організовує змагання на кращу кімнату, блок, поверх. Підтримує зв'язок з комендантом, медпрацівником.

Культурно-масова комісія відповідає за проведення вечорів, бесід, зустрічей.

Редколегія організовує конкурси на краще оформлення кімнат, блоків, випуск тематичних стіннівок.

Секретар веде документацію ради гуртожитку.

Шляхи підвищення активності та ролі студентського самоврядування:

1. Надання студентам більшої самостійності в організації колективної діяльності.

2. Активне залучення студентів до всіх сфер життя студентського колективу.

3. Поєднання самодіяльності студентів за участю педагогів.

4. Надання студентам реальних прав і обов'язків.

5. Повага педагогів до позицій і рішень студентського самоврядування, його органів.

6. Виявлення справжніх лідерів, залучення їх до активної громадської діяльності. Реалізація в перспективі принципу: жодного підлеглого – усі відповідальні.

7. Кваліфікована, педагогічна допомога педагогів студентському активу.

8. Розширення меж гласності студентського самоврядування.

У гуртожитку збережено старостат. Старостів блоків делегують до складу студентської ради гуртожитку, вони входять до комісії «дисципліни та порядку».

Кінцевим результатом активної участі студентів у самоврядуванні, самоорганізації повинна стати особистість, здатна зробити моральний вибір у житті, знайти своє місце в ньому і реалізуватись з найбільшою ефективністю для власної долі та суспільства.

Студентське самоврядування в студентському гуртожитку КВНЗ КОР «Богуславський гуманітарний коледж імені Д. С. Нечуя-Левицького» базується на принципах модернізації й реформування системи освіти.

Організація виховної роботи у студентському гуртожитку

Таскіна Л.І., заступник директора з гуманітарної освіти і виховання,

Оровець М.О., завідувача студентським гуртожитком,

Куруч С.В., Анохіна Є.Є., Горячева А.М, Голімбієвська І.В.,
вихователі студентського гуртожитку «Балтське педагогічне училище» Одеської області

Невід'ємною складовою частиною інфраструктури Балтського педагогічного училища є студентський гуртожиток. Це не просто тимчасове житло для студентів, котрі приїхали здалеку, це затишний і комфортний дім. Стіни п'ятиповерхової будівлі гуртожитку здатні гостинно розмістити близько 400 мешканців, які приїждять здобувати педагогічну освіту з Одеської, Вінницької, Миколаївської, Кіровоградської та інших областей нашої великої країни.

Основне завдання студентів – оволодіння майбутньою професією та педагогічним хистом. Задля якісної підготовки до навчальних занять у стінах гуртожитку функціонують кімнати самопідготовки (по одній на поверсі). Це світлі простори приміщення, оформлені на зразок навчальної аудиторії, забезпечені методичними посібниками, матеріалами та оснащені настільними лампами. ВНКЗ «Балтське педагогічне училище» як прогресивний навчальний заклад орієнтується на останні досягнення науки, новітні технології, які впевнено увійшли в його

повсякденне життя. Так, у 2013 році гуртожиток училища було під'єднано до Інтернету через систему WI-FI з безкоштовним доступом, що значно підвищує ефективність підготовки студентів до занять, розширює кругозір та забезпечує їх високий рівень інформованості про події в Україні та світі.

Відпочити від інтелектуальної праці, поспілкуватися з друзями, переглянути телепередачі студенти мають змогу у спеціально призначеній для цього кімнаті відпочинку, яка є на кожному поверсі. Ці кімнати обладнані м'якими меблями, плазмовими телевізорами, озеленені великою кількістю декоративних рослин.

Наповнюють студентське дозвілля корисним і необхідним для майбутнього вчителя змістом численні гуртки, секції і клуби за інтересами, що діють у гуртожитку, сучасні тренажерна і танцювальна зали, відвідувати які студенти мають змогу під керівництвом керівника, викладача.

Виховний процес у студентському гуртожитку здійснюється згідно з документами Міністерства освіти і науки України, законодавчими актами та планами виховної роботи:

- комплексним планом виховної роботи зі студентами на 2012/16 н.р;
- планом виховної роботи в студентському гуртожитку на навчальний рік;
- щоденним планом вихователя студентського гуртожитку;
- посадовою інструкцією вихователя студентського гуртожитку.

Метою виховного процесу у навчальному закладі є розвиток індивідуальності кожного учасника педагогічного процесу, становлення його особистості, формування патріотичних та громадянських рис майбутнього вчителя, збагачення ціннісно-сміслові сфери, виховання національних і загальнолюдських цінностей.

Ключовим завданням педагогічних працівників є своєчасність планування та здійснення виховної роботи. Так, на початку кожного навчального року складається план виховної роботи на семестр, в якому зазначається тематика, дата, відповідальні за проведення заходів, згідно з усіма напрямками виховання: національно-патріотичним, інтелектуально-духов-

ним, громадянсько-правовим, моральним, екологічним, естетичним, трудовим, професійним, родинним, фізичного виховання та утвердження здорового способу життя.

Заплановані заходи проводять вихователі в тісній співпраці зі студентською радою гуртожитку, викладачами навчального закладу, лікарями, працівниками правоохоронних органів, ветеранами, фахівцями інших галузей і проходять у формі бесід, виховних годин, годин спілкування, круглих столів, диспутів тощо.

Сьогодення висуває перед сучасним суспільством численну кількість компетенцій, якими повинна володіти людина, аби стати гідним і корисним суб'єктом в житті своєї країни, родини та у власній професійній діяльності. Соціальна компетентність є необхідною умовою успішної діяльності майбутнього фахівця, що передбачає засвоєння соціальних знань, умінь і навичок, необхідних для виконання соціальних функцій, які знімають відчуття внутрішнього дискомфорту й блокують можливість конфлікту із соціальним середовищем.

Аналізуючи план виховної роботи гуртожитку, можна зробити висновок, що тематика заходів яскраво відображає процес формування соціальної компетенції та духовних і моральних навичок (наприклад, година спілкування «Моральні ідеали та їх місце в житті сучасної молоді», бесіда «Духовні потреби та ідеали твого я», година спілкування «Я – громадянин держави Україна» тощо).

У навчальному закладі здійснюється особистісно орієнтований підхід до виховання, розроблена програма та методичні рекомендації соціалізації студентів «Шлях до досконалості». Протягом всього періоду навчання студенти працюють над Програмою самовиховання, яка включає методи самопізнання, саморегуляції, самооцінку, що допомагає визначати студенту життєві цілі, ідеали, ціннісні орієнтації, провідні потреби, позитивні і негативні якості характеру, стан здоров'я, особливості мислення, пам'яті, мовлення, скласти план процесу самовиховання на всі роки навчання в училищі.

Активно доповнює роботу з формування соціальної компетенції студентське самоврядування, яке вирішує важливі завдання і сприяє навчальній та творчій діяльності студентів:

- забезпечує комплексний виховний вплив на студентів шляхом їх залучення до усвідомленої і систематичної участі у вирішенні важливих питань життя в гуртожитку;
- забезпечує захист прав та інтересів студентів;
- виховує почуття власної гідності, вчить досягати індивідуальної та суспільної мети;
- запобігає асоціальним формам поведінки.

До складу студентської ради гуртожитку входять голова, заступник, секретар, голови та помічники центрів, комісій студентської ради, а саме: центру внутрішніх справ; центру освіти і науки; трудового центру; центру спорту; прес - центру; центру захисту прав студентів.

Студентська рада вирішує широкий спектр завдань, які в цілому сприяють створенню відповідних умов для ефективного освітньо - виховного процесу, спрямованого на забезпечення здоров'я (фізичного, психічного, морального, соціального) всіх його учасників. Так, спільно з вихователями, систематично проводяться засідання студентської ради, на які запрошують студентів, що потребують корекції поведінки, яким необхідна допомога у вирішенні важливих питань навчання та виховання. Ведеться документація виконаної роботи. Діяльність студентської ради, побудована на принципах взаємоповаги та взаємодовіри, вимогливості та контролю, має позитивні результати. Здійснюються систематичні рейди - перевірки дотримання санітарного стану житлових кімнат і приміщень спільного користування, організації процесу самопідготовки до навчальних занять.

Випускається санітарна газета, в якій вміщені матеріали, що сприяють активізації роботи мешканців гуртожитку з вирішення питань дотримання зразкового санітарного стану в студентському гуртожитку. Систематично, згідно з графіком організовується чергування студентів у загоні охорони правопорядку на території гуртожитку та навчального закладу.

Студентська рада є ініціатором організації трудових десантів як у студентському гуртожитку, так і на прилеглих його територіях. За необхідності юнаки, що мешкають у гуртожитку, надають допомогу працівникам і робітникам у створенні благоустрою і в училищі, і в гуртожитку. Рада організовує збір урожаю

сільськогосподарських культур, що сприяє забезпеченню роботи їдальні та приготуванню обідів для студентів за низькими цінами.

Діяльність студентської ради є багатогранною, зокрема вона включає виконання творчих завдань, а саме: підготовку та видавництво щомісячної газети «Вісник гуртожитку». Це друковане видання гуртожитку випускають до знаменних дат, подій чи свят. «Вісник гуртожитку» завжди висвітлює студентські традиції, пропагує здоровий спосіб життя, проводить соціологічні опитування. Друкуються прозові та поетичні твори студентів: розумних, талановитих, творчих, ініціативних, які вступили до навчального закладу для того, щоб здобути освіту та в майбутньому стати справжніми професіоналами, майстрами педагогічної справи.

Аби розвиток молодого особистості був всебічним, в гуртожитку діють гуртки за інтересами, а саме: «Лінгвіст», «Психолог», «Ділове спілкування та культура мовлення». Кожен вихователь є керівником гуртка. Засідання вищевказаних гуртків відбуваються двічі на місяць. Це дає можливість не лише здійснити гарний виховний вплив на студентів, але й сприяти розвитку інтелектуальних здібностей студентської молоді, організувати активний відпочинок, змінивши обстановку, цікаво провести час, поспілкуватися, знайти відповіді на питання, які хвилюють, а також проводити дослідну та пошукову роботу. Кожне засідання готується в тісній співпраці студентів і вихователів. На засіданні гуртка «Психолог» студенти вчаться аналізувати психологічні аспекти поведінки людини, знаходити причинно-наслідкові зв'язки, також розробляють стратегію досягнення успіху в поставленій меті тощо. Важливе місце в системі виховної роботи в гуртожитку займають засідання Клубу вихідного дня, які відбуваються щонеділі після повернення студентів з домівок. На засіданнях клубу обговорюють теми, що турбують студентів, підлітків та молодих людей, які переживають найкращий період свого життя – юності. Це «Любов до ближнього – джерело величчя людини», «Як навчитись раціонально використовувати час», «У людини все має бути прекрасним : і одяг, і тіло, і душа, і думки», «Кохання, сім'я та відповідальне батьківство», «Незаєєстрований шлюб: за і проти».

Щонеділі в гуртожитку на всіх житлових поверхах організовують інформаційні години, проведення яких забезпечу-

ють студенти. Проходить обговорення і аналіз подій, що сталися в країні і світі, новин, які відбулися в системі освіти й стосуються навчання та виховання студентської молоді. Проведення інформаційних годин дає змогу розвитку критичного мислення молоді, допомагає орієнтуватися в питаннях різних сфер життя; формувати небайдуже ставлення до важливих, значущих подій, що відбуваються в суспільстві.

У навчальному закладі та студентському гуртожитку організовано волонтерську роботу. На початку навчального року затверджується наказ про організацію шефської волонтерської роботи в училищі, згідно з яким студенти всіх академічних груп закріплені за ветераном педагогічної праці навчального закладу та пенсіонерами, які знаходяться на заслуженому відпочинку, учасниками Великої Вітчизняної війни. Студенти училища постійно надають допомогу ветеранам в організації та вирішенні побутових питань. Соціально корисну діяльність студентського самоврядування направлено на активну участь в облаштуванні житлових кімнат, покращенні благоустрою та умов проживання студентів у гуртожитку. Наприклад, під час одного із засідань студентської ради гуртожитку студенти запропонували голові студентської ради створити трудовий загін, який допомагатиме в здійсненні будівельних робіт на житлових поверхах студентського гуртожитку.

Попереду великі плани та завдання з організації та створення комфортних умов для проживання та навчання, розвитку професійних компетентностей студентів навчального закладу, які мешкають у студентському гуртожитку.

Гуртожиток ВНКЗ «Балтське педагогічне училище» у 2010 році брав участь у огляді-конкурсі на кращий студентський гуртожиток, його визнали кращим серед гуртожитків ВНЗ I–II рівнів акредитації Одеської області, а вихователь гуртожитку Куруч С.В. посіла призове місце в обласному конкурсі «Кращий вихователь студентського гуртожитку навчального закладу I–II рівнів акредитації Одеської області» в 2012 році.

ПЛАН
роботи студентської ради училища
ВНКЗ «Балтське педагогічне училище» Одеської області на
2014/15 навчальний рік

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні
1	Участь у підготовці та проведенні свята Першого дзвоника та посвяти в студенти	1 вересня	Таскіна Л.І., студрада
2	Проведення звітно-виборних зборів студентів училища	Вересень	Дирекція, студрада
3	Участь у проведенні зборів мешканців гуртожитку	Вересень	Оровець М.О., вихователі, студрада
4	Постійна участь членів студентської ради в роботі педагогічної ради училища	Протягом року	Дирекція училища
5	Проведення круглих столів з адміністрацією училища з питань організації освітньо-виховної роботи, дозвілля, побуту студентів	Щомісяця	Дирекція училища і студрада
6	Проведення спільних засідань студради, старостату, профкому за підсумками навчання	Щомісяця	Студрада
7	Організація Дня студентського самоуправління, виконання студентами обов'язків адміністративних посад, забезпечення освітньо-виховного процесу, господарської діяльності училища	Листопад-квітень	Студрада
8	Організація роботи «Скриньки довіри»	Протягом року	Дирекція училища, студрада
9	Створення сайту студентської ради	Протягом року	Корня О.

Продовження плану

10	Продовження шефської, волонтерської роботи, допомога освітянам-пенсіонерам, вихованцям шкіл-інтернатів	Протягом року	Студрада, старости
11	Проведення систематичних рейдів-перевірок дотримання санітарного стану навчальних кабінетів і закріплених територій	Протягом року	Студрада
12	Проведення систематичних рейдів-перевірок дотримання санітарного стану житлових приміщень студентського гуртожитку, дотримання режиму дня мешканцями гуртожитку	Протягом року	Корня О., Холявіцький А.
13	Перевірка процесу самопідготовки до навчальних занять мешканців гуртожитку	Протягом року	Корня О., Холявіцький А.
14	Організація чергування студентів - юнаків у загоні охорони правопорядку на території навчального закладу	Протягом року	Мартинюк Б.
15	Випуск радіогазети «Говорить студентська рада»	Щомісяця	Студентська рада
16	Оновлення змісту стенду «Інформаційний вісник студентського самоврядування»	Протягом року	Студентська рада
17	Участь у підготовці та проведенні тематичних вечорів відпочинку та дискотек	Протягом року	Студентська рада
18	Участь у проведенні інформаційних годин у студентському гуртожитку «Час. Події. Факти»	Щотижня	Студентська рада

Продовження плану

19	Участь у перевірці організації харчування та медичного обслуговування студентів училища	Протягом року	Іваннікова Л.М., Одольська Л.В., студентська рада
20	Участь у створенні агітбригади «Молодь обирає здоров'я»	Листопад	Студентська рада
21	Організація творчої співпраці зі студентами Котовського медичного училища, проведення круглого столу з питань організації самоврядування, підготовка концертної програми	Квітень	Студентська рада
22	Участь у підготовці та проведенні виховних заходів згідно з планом виховної роботи	Протягом року	Корня О., студентська рада
23	Активна участь студентської ради в організації роботи гуртків художньої творчості, спортивних секцій, клубів «Патріот України» та «Школа зростання творчої особистості»	Протягом року	Корня О.
24	Активна участь студентської ради в підготовці та проведенні тематичних тижнів і декад, підбиття підсумків чергування	Протягом року	Корня О.

Методичні розробки щодо організації роботи молодіжних громадських об'єднань

Івженко Ю.В., завідувач сектору соціальної роботи відділу соціальної роботи та етики Інститут модернізації змісту освіти МОН України

Анкета „Розуміння понять громадянського спрямування”

Шановний друже! Як Ви розумієте такі поняття громадянського спрямування?

1. Вибори – це...
2. Власність – це...
3. Громадянин – це...
4. Громадянське суспільство – це...
5. Громадянські почуття – це...
6. Демократія – це...
7. Громадська активність – це...
8. Патріот – це...
9. Правосвідомість – це...
10. Соціальна справедливість – це...
11. Співчуття – це...
12. Довіра – це...

Анкета визначення громадянських цінностей та розуміння соціальних проблем у студентської молоді

***Шановний студенте!** Просимо Вас взяти участь в опитуванні щодо рівня громадської активності студентів. Уважно прочитайте питання та варіанти відповідей зробіть позначку навпроти обраної відповіді. Нагадуємо, що Ваші відповіді будуть опрацьовані у загальному масиві даних.*

Пам'ятайте, що немає правильних чи неправильних відповідей, давайте відповіді не замислюючись.

I. Виберіть із перерахованого, на Вашу думку, базові соціальні цінності (5 варіантів відповідей)

1. Авторитет (користується впливом, повагою).
2. Готовність до партнерства (співпраця у вирішенні соціальних проблем).
3. Довіра (ставлення до кого-небудь, що виникає на основі віри).
4. Повага до думки інших (урахування інтересів інших людей, уникнення конфронтації, конфліктів).
5. Повага до національних традицій (збереження національних традицій, звичаїв).
6. Сімейні цінності (повага у взаєминах, підтримка, турбота про благополуччя близьких).
7. Соціальне визнання (схвалення дій, повага інших).
8. Соціальна справедливість (рівність прав і можливостей людини у суспільстві).
9. Особиста кар'єра.
10. Національна безпека.
11. Солідарність (спільність поглядів, інтересів).
12. Соціальна відповідальність (вибір поведінки відповідно до морально-правових норм у суспільстві).
13. Толерантність (терпимість до інших поглядів).

II. Які, на Вашу думку, соціальні перетворення актуальні в умовах сьогодення? (оберіть 5 відповідей)

1. Розвиток соціальної культури.
2. Формування громадянського суспільства.
3. Мир і злагода в країні.
4. Реформування політичної системи.
5. Створення громадського телебачення.
6. Реформування економіки.
7. Реформування освіти.
8. Поліпшення життєвого рівня населення.
9. Інтеграція в європейське та світове співтовариство.
10. Розвиток соціальної активності.
11. Подолання безробіття та забезпечення професійних можливостей молоді.
12. Інше (що саме, напишіть) _____.

III. З якими соціальними проблемами стикається студентська молодь? (оберіть 5 відповідей)

1. Соціальна несправедливість при вступі до вишу.
2. Нерівний доступ до закладів культури.
3. Неякісний рівень викладання у вишах.
4. Відсутність можливості отримати кредит на навчання.
5. Низький рівень доходів у сім'ї.
6. Важко добиратися транспортом до навчального закладу.
7. Низький рівень самоврядування у навчальному закладі.
8. Недостатній рівень громадської активності молоді.
9. Погані умови проживання у гуртожитку.
10. Мала кількість місць проведення дозвілля.
11. Соціальний захист студентів.
12. Низький рівень фізичного загартування та оздоровлення.
13. Низький рівень медичного обслуговування.
14. Відсутність підготовки молоді до сімейного життя.
15. Низький рівень побутових послуг.
16. Недостатній правовий захист.
17. Відсутність робочих місць.
18. Відсутність можливості отримати роботу за фахом.
19. Низька оплата праці.
20. Недостатньо часу на спілкування з однолітками.
21. Недостатня допомога з боку держави щодо громадських ініціатив.
22. Недостатність уваги держави до реалізації молодіжної політики.
23. Відсутність діалогу з владою.
24. Інше (що саме, напишіть) _____.

IV. На вашу думку, на які з вищезазначених проблем має можливість вплинути студентська молодь? (оберіть 5 проблем, на які вплив студентської молоді може бути найбільш значущий).

V. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що покращення суспільного і особистого життя студента залежить від його активної громадської діяльності?

- 1) Повністю погоджуюся.
- 2) Частково погоджуюся.
- 3) Зовсім не погоджуюся.

VI. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що рівень громадської активності студентської молоді залежить від рівня сформованості громадянських почуттів?

- 1) Повністю погоджуюся.
- 2) Частково погоджуюся.
- 3) Зовсім не погоджуюся.

VII. Коротко про себе:

1. Ім'я _____.
2. Курс навчання _____.
3. Спеціальність _____.
4. Навчання здійснюється (так, ні): за державним замовленням _____, за контрактом _____.
5. ВНЗ (необхідне підкресліть): технікум; коледж; університет.
6. Вік _____.
7. Членство у молодіжних організаціях ____ років.
8. Успішність навчання (середній бал) _____.
9. Стать _____.

**Анкета визначення рівня
громадських ініціатив студентської молоді**

Шановний студенте! Просимо Вас взяти участь у дослідженні громадської діяльності студентів. Уважно прочитайте питання та варіанти і **зробіть позначку навпроти обраної відповіді**. Нагадуємо, що Ваші відповіді будуть опрацьовані у загальному масиві даних.

Пам'ятайте, що немає правильних чи неправильних відповідей, давайте відповіді як відчуваєте.

I. Чи маєте досвід участі у громадській діяльності?

1. Так, виявляю багато громадських ініціатив і сприяю їх реалізації.
2. Так, але досвід реалізації громадських ініціатив незначний.
3. Ні, мене це не цікавить.

II. Чи виступали Ви в ролі організатора (координатора) соціально значущих заходів, проведених Вашою молодіжною громадською організацією?

1. Так, робив це неодноразово.
2. Так, але маю незначний досвід такої діяльності.
3. Ні, для мене організаторська діяльність неважлива.

III. Чи виступали Ви в ролі співорганізатора громадсько значущих заходів, проведених за участю різних зацікавлених партнерів?

1. Так, брав участь неодноразово.
2. Так, але маю незначний досвід такої співпраці.
3. Ні, для мене така співпраця неважлива.

IV. Коротко про себе:

1. Ім'я _____.
2. Курс навчання _____.
3. Спеціальність _____.
4. Навчання здійснюється (так, ні): за державним замовленням _____, за контрактом _____.
5. ВНЗ (необхідне підкресліть): технікум; коледж; університет.
6. Вік _____.
7. Членство у молодіжних організаціях _____ років.
8. Успішність навчання (середній бал) _____.
9. Стать _____.

Анкета

«Рівень взаємодії викладачів зі студентськими об'єднаннями»

(для опитування викладачів)

Шановні колеги, для нас важлива ваша думка, тому просимо відверто відповісти на поставлені запитання щодо вашої практичної діяльності зі студентами – членами молодіжної громадської організації.

Освіта	Стаж роботи	Посада у ВНЗ

1. Прочитайте, будь ласка, запитання та дайте на них відповідь:

I. На Вашу думку, чи повинні викладачі працювати з молодіжними громадськими організаціями студентів? (у правій колонці обґрунтуйте відповідь)

- а) так, систематично;
- б) так, але періодично;
- в) ні.

II. Чи працюєте Ви з молодіжними громадськими організаціями студентів? Чому? (у правій колонці обґрунтуйте відповідь)

- а) так, систематично;
- б) так, але періодично;
- в) ні.

III. За якою програмою (власною, коледжу) Ви працюєте з громадськими об'єднаннями студентів?

IV. Кількість заходів на місяць, які проводите або берете участь у роботі громадських об'єднань студентів?

V. Які труднощі у роботі виникають, що заважає?

VI. З якими громадськими організаціями Ви співпрацюєте щодо вдосконалення діяльності студентських об'єднань?

VII. Чи проходили Ви навчання з питань роботи з громадськими об'єднаннями студентів (у якій формі)?

VIII. Яку допомогу Ви потребуєте щодо вдосконалення діяльності громадських об'єднань студентів?

Анкета „Виявлення сформованості життєвих цінностей”

(для студентської молоді)

Які життєві цінності Ви вважаєте найважливішими для себе? Оберіть лише п'ять (підкреслити):

- вигідний шлюб;
- інтелектуальне зростання;
- вірність;
- професійна кар'єра;
- любов до Бога;
- активна громадська позиція
- доброзичливість;
- справедливість;
- здоровий спосіб життя
- батьківська відповідальність;
- порозуміння між громадянами;
- задоволення культурних та духовних потреб, хобі
- патріотизм
- сімейний добробут;
- слухняні діти в сім'ї;
- любов до своєї країни та нації;
- стосунки з членами родини;
- чесність;
- законослухняність;
- дотримання національних традицій;
- толерантні стосунки між членами родини;
- щасливе подружжя.

Аналіз відповідей студентів проводять відповідно до показників, зазначених у таблиці.

Духовні цінності	Особисті цінності:	Сімейні цінності	Суспільні, громадянські цінності
Вірність	Задоволення культурних та духовних потреб, хобі	Сімейний добробут	Дотримання національних традицій
Доброзичливість	Інтелектуальне зростання	Щасливе подружжя	Законослухняність
Справедливість	Професійна кар'єра	Взаємозв'язок поколінь	Порозуміння між громадянами
Любов до Бога	Доброчесність	Толерантні стосунки між членами родини	Активна громадська позиція
Чесність	Здоровий спосіб життя	Батьківська відповідальність	Патріотизм

Анкета „Визначення почуття громадянськості ”

Дайте, будь ласка, відповіді на запропоновані питання.

1. Пов'язуєте Ви міцне здоров'я кожного українця з економічним розвитком України?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

2. Чи маєте Ви бажання брати участь у суспільно корисних справах?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

3. Чи необхідно відповідально ставитися до важливих для суспільства справ?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

4. Вас обрали головою громадської організації на рік. Чи маєте Ви допрацювати рік, якщо стало важко навчатися?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

5. Чи пов'язуєте своє майбутнє з Україною?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

6. Чи схвалюєте Ви, коли виборці обирають депутатів "за гречку"?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

7. Чи будете ухилитися від служби в українському війську?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

8. Охоче Ви допомагаєте людям з інвалідністю та похилого віку?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

9. Коли звучить Гімн України, чи виникають у Вас почуття піднесення, гордості?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

10. Чи знаєте Ви свої права як громадянина України?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

11. Чи намагаєтесь Ви співпрацювати у громадсько корисних справах?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

12. Чи поважаєте Ви народні традиції?

а) Так. б) Швидше так, аніж ні. в) Ні.

Анкета "Визначення громадянської активності студентів"

Дайте, будь ласка, відповіді на запропоновані питання

1. Ви берете участь у діяльності громадських об'єднань, гуртків, секцій у навчальному закладі? У яких? _____

2. Ви берете участь у діяльності громадських об'єднань, гуртків, секцій, що знаходяться не у навчальному закладі? В яких? _____

3. Як часто Ви берете участь у громадських заходах

а) Досить часто . б) Рідко. в) Не беру участі.

4. В яких громадських заходах Ви брали участь? _____

5. Чи маєте бажання взяти участь у суспільнокорисній справі?

а) Так . б) Рідко. в) Ні.

Анкета
"Діагностика методів впливу на громадянську
позицію студентів"

(опитування педагогічних працівників)

Шановний добродію! Які напрями роботи Ви використували для формування громадянської позиції студентів?

№ з/п	Назва методу	Часто	Рідко	Не використовую
1	2	3	4	5
1	Інформування про факти героїчних вчинків українського народу з преси, літератури та мистецтва			
2	Інформування про позитивні приклади сьогодення			
3	Роз'яснення суті громадянських вчинків			
4	Розкриття перспектив розвитку Української держави			
5	Ознайомлення з системою понять, що стосуються громадянськості: держава, суспільство, етнос та ін.			
6	Інформування про громадянські права, обов'язки, етику громадянина			
7	Інформування про організацію і методи роботи щодо формування громадянських почуттів у студентів			
8	Заохочення й організація студентів до здійснення громадської діяльності			
9	Звернення уваги на антигромадянські вчинки (у масштабах держави та навчального колективу)			
10	Переконування у важливості прояву громадянських почуттів			
11	Стимулювання розвитку високих громадянських почуттів: патріотизму, гуманізму, солідарності тощо			

12	Роль успіхів у навчанні як основа громадянської позиції студентів			
13	Обговорення участі у громадських акціях молодіжних організацій			
14	Стимулювання появи або актуалізації громадянських почуттів як основи державотворення			
15	Виконання громадських доручень			
16	Участь викладачів у громадських справах молодіжних студентських організацій			
17	Негативні наслідків громадянської пасивності молоді			
18	Розробка і аналіз тестових завдань щодо виявлення громадянських почуттів у студентів			

Карта оцінювання прояву громадянської активності студентів

Інструкція: оцініть прояви активності одногрупників за трибальною шкалою: 3 – активність проявляється у більшості випадків; 2 – названі характеристики спостерігаються залежно від ситуації; 1 – проявляється в окремих ситуаціях або не проявляється.

№	Прізвища студентів						
	Властивості поведінки						
1.	Активний під час обговорення громадсько-соціальних питань, виступає з пропозиціями, залучається до громадянських справ і доручень						
2.	Виявляє активність у відстоюванні індивідуальної громадянської позиції						
3.	Дотримується у повсякденній поведінці морально-правових норм						
4.	Бере активну участь у роботі громадських організацій, студентському самоврядуванні, відвідує факультативи, клуби, секції						

**«Карта-характеристика щодо сформованості почуттів
громадянськості у студентів»
(інструкція для експертів)**

Оцініть сформованість почуттів громадянськості студентів за п'ятибальною шкалою: 3 – проявляється у більшості випадків; 2 – проявляються в окремих ситуаціях; 1 – недостатньо проявляється.

[illegible]

**Рейтинг громадянських цінностей студентів (самооцінка
громадянського розвитку за О. В. Киричуком)**

*Шановний друже! Просимо визначити рейтинг притаманності
тобі наступних громадянських цінностей, оцінивши їх від 0 до 10.*

№ з/п	Вид громадянської цінності	Рейтинг притаманності
1.	Громадянський обов'язок	
2.	Громадянська совість	
3.	Громадянська відповідальність	
4.	Повага до громадянських прав і обов'язків	
5.	Потреба у громадянських діях і вчинках	
6.	Повага до законів держави	
7.	Почуття патріотизму	
8.	Почуття інтернаціоналізму	
9.	Етнічна толерантність	
10.	Відповідальне ставлення до свого здоров'я	
11.	Громадянська честь і гідність	
12.	Політична культура	
13.	Громадянська активність	
14.	Громадянська свідомість	
15.	Законослухняна поведінка	

Факультативний курс «Громадянське виховання у молодіжних громадських організаціях»

Пояснювальна записка

Громадська активність студентів є актуальною проблемою, особливо в умовах орієнтації на громадянський розвиток індивіда. Участь у діяльності молодіжних громадських організацій (МГО) є важливим чинником формування почуттів громадськості студентів.

Молодіжні громадські організації як соціальні інститути мають надзвичайно вагомий роль у набутті молоддю самостійності, у самовизначенні, самоствердженні. Ці організації вирізняються різноплановою діяльністю, кількісним і якісним складом, офіційним статусом. За певних умов вони можуть реалізовувати соціальні проекти, залучати до соціальної діяльності партнерів, брати участь у роботі громадських рад при державних органах влади, сприяють отриманню досвіду взаємодії з іншими інституціями.

Мета програми полягає у вирішенні таких завдань:

- забезпечення формування почуттів громадськості у студентів;
- навчання керівників і членів молодіжних громадських організацій з питань громадської діяльності;
- налагодження взаємодії молодіжної громадської організації з адміністрацією ВНЗ, представниками інших громадських організацій, органами державної влади на засадах партнерства;
- використання проектних технологій у діяльності молодіжних громадських організацій.

Запропонована Програма складається з 30 занять, а саме: *вступна частина* (знайомство, обговорення тематики занять, очікувань учасників); *основна частина* (визначення рівня поінформованості студентів, актуалізація проблеми, інформаційне повідомлення, відпрацювання вмінь); *заклучна частина* (підбиття підсумків занять, опитування щодо сформованості почуттів громадянськості).

Заняття проводять один – два рази на місяць й тривають до 2 годин, форма проведення – лекції, семінари, тренінги.

І. Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Роль молодіжних громадських організацій у суспільстві	2
2.	Громадянські цінності та завдання молодіжної громадської організації студентів	2
3.	Соціальні проблеми та потенційні можливості молодіжної громадської організації студентів у їх вирішенні	2
4.	Мотивація участі студентів у діяльності молодіжної громадської організації	2
5.	Розвиток комунікативних здібностей членів МГО	2
6.	Діяльність ініціативної групи щодо проведення заходу МГО	2
7.	Вирішення сучасних завдань молодіжних громадських організацій через соціальні проекти	2
8.	Управлінська діяльність лідерів молодіжних організацій	2
9.	Організація соціально значущих заходів МГО	2
10.	Взаємодія МГО з адміністрацією ВНЗ, студентською радою самоврядування	2
11.	Налагодження співпраці та партнерських зв'язків МГО з громадськими та державними інститутами	2
12.	Диспут «Громадянські цінності і сучасні завдання суспільних перетворень»	2
13.	Круглий стіл «Соціальні проблеми та потенційні можливостями МГО»	2
14.	Семінар для членів МГО «Роль активної громадської діяльності для особистісного і суспільного розвитку»	4
	Разом	28

II. Зміст програми

1. Роль молодіжних громадських організацій у суспільстві

Відображення права молоді на участь у житті суспільства. Нормативно-правовий інструментарій для здійснення діяльності МГО. Ознайомлення з відповідними законодавчими актами тощо. Взаємодія і співпраця соціальних груп у суспільстві. Роль МГО у суспільному розвитку.

2. Громадянські цінності та завдання молодіжної громадської організації студентів

Поняття «громадянські цінності». Вплив соціального середовища на формування громадянськості. Молодіжна громадська організація як соціальний інститут, що впливає на формування почуттів громадянськості особистості.

3. Суспільні проблеми та потенційні можливості молодіжної громадської організації студентів у їх вирішенні

Суспільні проблеми між людиною та суспільством. Проблеми здоров'я, освіти, культури, злочинності тощо. Участь громадськості у вирішенні суспільних проблем. Громадські об'єднання молоді та напрямки діяльності у суспільстві.

4. Розвиток комунікативних здібностей членів МГО

Проблеми розвитку комунікативних здібностей молоді людини. Компоненти комунікативних здібностей. Вміння аналізувати, вести переговори, переконувати, виступати публічно, давати інтерв'ю. Набуття досвіду спілкування.

5. Вирішення сучасних завдань молодіжних громадських організацій через соціальні проекти

Типологія проектів. Участь МГО у вирішенні сучасних проблем через реалізацію проектів. Структура соціального проекту. Аплікаційні форми. Ідея проекту. Обговорення та захист. Відпрацювання навичок написання соціальних проектів.

6. Діяльність комісій та лідерів ланок молодіжної організації

Напрями роботи ланок організації та комісій організації. Обов'язки керівника організацій щодо планування роботи. Створення умов командної роботи.

7. Організація громадсько значущих заходів МГО

Складові громадсько значущих заходів: акції, кампанії, марафони, тренінги, семінари тощо. Вплив заходів МГО на

формування громадської активності студентів. Шляхи залучення до діяльності організації студентів.

8. Взаємодія МГО з адміністрацією ВНЗ, студентською радою самоврядування

Напрямки взаємодії МГО та адміністрації навчального закладу з радою студентського самоврядування. Шляхи вирішення проблемних ситуацій у ВНЗ. Діяльність ради студентського самоврядування. Залучення студентів до реалізації проектів.

9. Налагодження співпраці та партнерських зв'язків МГО з громадськими та державними соціальні інститутами

Державні та громадські соціальні інститути. Особливості співпраці та партнерських зв'язків з інститутами. Важливість взаємодії МГО з іншими соціальними інститутами. Приклади співпраці.

10. Диспут «Почуття громадянськості в особистості як основа сучасних суспільних перетворень»

Дискусійне обговорення питань: почуття громадянськості, громадянські цінності, громадянська позиція. Створення карти громадянських цінностей. Обговорення принципів громадянської позиції студентів.

11. Круглий стіл «Суспільні проблеми та потенційні можливостями МГО»

Визначення та обговорення суспільних проблем студентів. Потенційні можливості молодіжної громадської організації щодо їх вирішення. Завдання студентських об'єднань щодо формування почуття громадянськості у молоді.

12. Семінар «Роль активної громадської діяльності для особистісного і суспільного розвитку»

Громадська діяльність. Діяльність молодіжних громадських організацій і їх вплив на суспільний розвиток. Розвиток почуття громадянськості в студентів.

III. Хід проведення тренінгових занять

1. Роль молодіжних громадських організацій у суспільстві

Мета: систематизувати знання щодо взаємодії соціальних груп у суспільстві, прав та обов'язків громадянина. Ознайомитися з формами участі молоді у житті суспільства та діяльністю МГО.

Цільова група: студенти.

Структура тренінгового заняття №1

№ з/п	Зміст діяльності	Час, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Презентація мети та завдань тренінгу	5	Плакат «Роль молодіжних громадських організацій у суспільстві»
2.	Знайомство учасників. Вправа „Інтерв'ю”	10	
3.	Визначення очікувань учасників. Вправа „Два запитання”	15	Плакат, стікери різних кольорів, фломастери
4.	Вироблення правил роботи групи. Вправа „Правила”	10	Блокнот для фліпчарта, маркери
5.	Інформаційне повідомлення «Участь молоді в житті суспільства як громадянський обов'язок»	10	Карта-схема
6.	Мозкова атака „Громадянські почуття – це...”	20	Папір А-4, фломастери
7.	Вправа на активізацію „Веселий потяг”	5	
8.	Вправа „Абетка ініціатив молодіжних громадських організацій”	20	Абетки, папір А-4, ручки
9.	Вправа на активізацію „Шалене курча”	5	
10.	Вправа „Герб”	10	Папір А-4, ручки
11.	Вправа „Рука”. Підбиття підсумків тренінгу	10	Папір А-4, фломастери
Всього 120 хв			

2. Громадянські цінності та завдання молодіжної громадської організації студентів

Мета: розкрити поняття «соціальні цінності» в умовах діяльності МГО. Визначити завдання молодіжної громадської організації студентів.

Цільова група: студенти

Структура тренінгового заняття №2

№ з/п	Зміст діяльності	Час, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Привітання учасників	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Визначення очікувань учасників, вправа „Пісковий годинник”	5	Плакат, стікери
3.	Прийняття правил роботи групи, вправа „Колаж”	5	Аркуші фліпчарту, папір А-5, маркери
4.	Інформаційне повідомлення „Які є цілі та завдання МГО”	10	Аркуші фліпчарту, папір А-5, маркери
5.	Вправа «Соціальна активність студентів»	10	
6.	Вправа на активізацію „Рамена”	5	
7.	Вправа „Сюжетні малюнки шляхів вирішення соціальних проблем”	15	Сюжетні картинки
8.	Вправа на активізацію „Фруктовий салат”	10	
9.	Робота в групах «Визначення соціальних цінностей для студентів молодіжного об’єднання»	20	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
10.	Вправа на активізацію „Молекули”	5	
11.	Вправа «Соціальна активність студентів»	20	
12.	Підбиття підсумків тренінгу. Вправа „Приємні слова”	10	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 170 хв			

3. Соціальні проблеми та потенційні можливості молодіжної громадської організації студентів у їх вирішенні

Мета: навчитися визначати соціальні проблеми та відповідні напрямки діяльності МГО. Створити план роботи.

Цільова група: студенти.

Структура тренінгового заняття №3

№ з/п	Зміст діяльності	Час, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Відкриття тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Привітання учасників Вправа „Привіт, друже!”	5	
3.	Визначення очікувань учасників. Вправа „Два береги”	5	Плакат, стікери
4.	Вироблення правил роботи групи. Вправа „Правила”	5	Плакат „Правила”
5.	Інформаційне повідомлення "Напрямки діяльності МГО, соціальні проекти "	10	
6.	Мозкова атака „Соціальні проблеми студентів”	20	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
7.	Вправа на активізацію „Диригент”	5	
8.	Робота в групах, розробити напрямки роботи молодіжного об’єднання	25	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
9.	Вправа на активізацію „Ігрові забави”	5	Сюжетні картинки
10.	Вправа „Пантоміма вирішення соціальної проблеми спільними зусиллями”	15	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
11.	Вправа „Тепло наших рук”	5	
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

4. Розвиток комунікативних здібностей членів МГО

Мета: покращити комунікативні навички, а саме: вміння слухати й аналізувати, вести переговори, переконувати, виступати публічно, давати інтерв'ю.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №4

№ з/п	Вид роботи	Орієнтовна тривалість заняття, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Вправа „Привітання”	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Визначення очікувань учасників	5	Плакат, маркери, стікери
3.	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліпчарта. маркери
4.	Інформаційне повідомлення “Невербальні засоби спілкування та культура поведінки ”	5	Блокнот для фліпчарта. маркери
5.	Гра на згуртування «Вітання»	5	
6.	Мозковий штурм «Комунікація – це ...»	10	Плакат
7.	Вправа на активізацію „Сліпий і поводитир”	5	
8.	Мозковий штурм «Груднощі у спілкуванні»	15	Ватман, маркери
9.	Вправа „П’ять добрих слів»	15	
10.	Вправа «Інтерв’ю»	20	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
11.	Вправа на активізацію „Правильна кількість”	5	
12.	Робота в групах «Проведення переговорів»	20	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
13.	Підсумки роботи	5	
Всього 120 хв			

5. Розв'язання сучасних завдань молодіжних громадських організацій через соціальні проекти

Мета: ознайомити студентів з видами проектів, їх структурою та методиками. Обговорення ідеї проекту. Відпрацювання навичок написання соціальних проектів.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №5

№ з/п	Вид роботи	Орієнтовна тривалість заняття, хв	Ресурсне забезпечення
1	Вступне слово. Вправа „Привітання”	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2	Визначення очікувань учасників	5	Плакат, маркери, стікери
3	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліпчарта, маркери
4	Мозковий штурм “Проект – це...”	10	Плакат “Проект – це...”
5	Гра на згуртування «Вітання»	5	
6	Інформаційне повідомлення “Проект. Види проектів. Аплікаційні форми. Методика написання соціальних проектів та їх захист”	20	Блокнот для фліпчарта, маркери
7	Вправа на активізацію „Сліпий і поводитир”	5	
8	Мозковий штурм “Визначення актуальності соціальних проектів”	15	Ватман, маркери
9	Вправа на активізацію „Як одне ціле”	5	
10	Робота в групах. Написання соціального проекту	25	4 ватмани, маркери, скоч
11	Вправа на активізацію „Усі разом”	5	
12	Фестиваль соціальних проектів	10	Блокнот для фліпчарта, маркери
13	Підсумки роботи	5	
Всього 120 хв			

6. Діяльність комісій, лідерів ланок молодіжної організації

Мета: з'ясувати зміст діяльності комісій, лідерів ланок за напрямками роботи. Навчитися планувати роботу групи. Охарактеризувати командну роботу.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №6

№ з/п	Види роботи	Час	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Вправа „Привітання”	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Визначення очікувань учасників	5	Плакат, маркери, стікери
3.	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліпчарта, маркери
4.	Інформаційне повідомлення „Лідери організації, типологія комісій”	20	
5.	Мозковий штурм «Лідер – це...»	20	Блокнот для фліпчарта, маркери
6.	Вправа на активізацію „Масаж”	5	
7.	Вправа „Планування роботи комісії”	20	Таблички
8.	Вправа на активізацію „Фінські забави”	5	Сюжетні картинки
9.	Вправа на активізацію „Світлофор”	5	
10.	Притча „Робота у команді”	5	Притча
11.	Робота в групах. Презентація комісій та плану їх роботи	25	
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

7. Організація громадсько значущих заходів МГО

Мета: розкрити виховний потенціал участі у масових заходах, акціях, кампаніях, марафонах, тренінгах, семінарах. Отримати досвід організації соціально значущих заходів МГО.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №7

№ з/п	Види роботи	Час	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Вправа „Привітання”	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Визначення очікувань учасників	5	Плакат, маркери, стікери
3.	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліп-чарта, маркери
4.	Інформаційне повідомлення «Соціально значущі заходи МГО»	5	
5.	Мозковий штурм «Соціально значущий захід – це...»	20	Блокнот для фліп-чарта, маркери
6.	Вправа на активізацію „Зоопарк”	5	
7.	Робота в групах „Створення заходу”	20	Плакат, маркери, стікери
8.	Вправа на активізацію „Передай потиск”	5	
9.	Мозковий штурм «Визначення заходів, у яких студенти можуть взяти участь»	15	Блокнот для фліпчарта, маркери
10.	Вправа „П’ять добрих слів»	5	
11.	Вправа на активізацію «Рахуємо разом»	5	
12.	Вправа «Презентація заходу»	20	Блокнот для фліп-чарта, маркери
13.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

8. Взаємодія МГО з адміністрацією ВНЗ, студентською радою самоврядування

Мета: ознайомитися з напрямками взаємодії МГО та адміністрацією навчального закладу, шляхами вирішення проблемних ситуацій. Співпраця з радою студентського самоврядування щодо виконання заходів, соціальних проектів.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №8

№ з/п	Види роботи	Час	Ресурсне забезпечення
1.	Вправа “Картинна галерея”	5	А-4, стікери, фломастери
2.	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліпчарта, маркери
3.	Визначення очікувань учасників; вправа “Берег надій”	5	Стікери, фломастери
4.	Інформаційне повідомлення «Взаємодія МГО з адміністрацією ВНЗ»	15	Стікери, фломастери
5.	Мозковий штурм «Студентська рада – це...»	20	Стікери, фломастери
6.	Вправа на згуртування команди «Капелюх»	10	Капелюх - 2
7.	Вправа «Дерево», залучення студентської ради до виконання соціальних проектів МГО	25	Блокнот для фліпчарта, маркери
8.	Вправа на активізацію “Плутанина”	10	Стікери, фломастери
9.	Вправа “Вирішення проблемних ситуацій”	15	Карточки з проблемними ситуаціями
10.	Завершення роботи	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
11.	Вправа “Емоційна крапка”	5	
Всього 120 хв			

9. Налаштування співпраці та партнерських зв'язків МГО з громадськими та державними соціальними інституціями

Мета: з'ясувати зміст і напрямки співпраці МГО з громадськими та державними соціальними інституціями. Форми співпраці. Планування роботи.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №9

№ з/п	Види роботи	Час	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Вправа „Привітання”	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
2.	Визначення очікувань учасників	5	Плакат, маркери, стікери
3.	Повторення правил роботи групи	5	Блокнот для фліпчарта, маркери
4.	Інформаційне повідомлення „Типологія громадських та державних інституцій ”	10	
5.	Мозковий штурм «Співпраця – це...»	20	Блокнот для фліпчарта, маркери
6.	Вправа на активізацію „Масаж”	5	
7.	Вправа „Переговори”	20	Таблички
8.	Вправа на активізацію „Фінські забави”	5	Сюжетні картинки
9.	Вправа на активізацію „Світлофор”	5	
10.	Робота в групі «Заповнення апікаційних форм. Презентація громадсько корисних проєктів»	20	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
11.	Вправа «Звернення до організацій»	15	Аркуші паперу, фломастери, ватмани
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

10. Диспут «Почуття громадянськості як основа суспільних перетворень»

Мета: ознайомити студентів з правилами дискусії. Створити карту соціальних цінностей для членів організації. Розробити абетку пропозицій до перетворень у суспільстві.

Цільова група: студенти

Структура проведення тренінгового заняття №10

№ з/п	Вид роботи	Орієнтовна тривалість заняття, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Презентація мети та завдань тренінгу	5	Програма заняття
2.	Вправа на знайомство	5	Аркуші А-4
3.	Повторення правил роботи в групі	5	Плакат “Правила роботи”, маркери, скоч
4.	Визначення очікувань учасників; вправа „Пісковий годинник”	10	Плакат “Очікування”, зображення річки з двома берегами, стікери
5.	Інформаційне повідомлення «Що таке почуття громадянськості?»	10	Ватман, маркери, аркуші А-4
6.	Вправа “Створення карти громадянських цінностей”	20	Ватман, маркери, аркуші А-4
7.	Вправа на активізацію „Фінські забави”	10	
8.	Мозковий штурм «Почуття громадянськості – це...»	20	
9.	Вправа на активізацію „Сліпий і поводити”	5	
10.	Робота в мікрогрупах «Визначення декількох завдань суспільних перетворень»	20	4 ватмани, маркери, скоч
11.	Вправа „Тепло наших рук”	5	
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

11. Круглий стіл на тему: «Суспільні проблеми та потенційні можливості молодіжної громадської організації»

Мета: обговорити суспільні проблеми. Ознайомити студентів з потенційними можливостями молодіжної громадської організації.

Цільова група: студенти.

Структура проведення тренінгового заняття №11

№ з/п	Вид роботи	Орієнтовна тривалість заняття, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Презентація мети та завдань тренінгу	5	Програма заняття
2.	Вправа на знайомство	5	Аркуші А-4
3.	Повторення правил роботи в групі	5	Плакат “Правила роботи”, маркери, скоч
4.	Визначення очікувань учасників групи. Вправа “Два береги”	10	Плакат “Очікування”, зображення річки з двома берегами, стікери
5.	Інформаційне повідомлення «Можливості молодіжної громадської організації».	10	Ватман, маркери, аркуші А-4
6.	Вправа “Ведення круглого столу”	20	Ватман, маркери, аркуші А-4
7.	Гра на згуртування «Вітання»	10	
8.	Мозковий штурм «Суспільні проблеми – це ...»	20	
9.	Вправа на активізацію «Рахуємо разом»	5	
10.	Робота в групах «МГО у вирішенні суспільних проблем»	20	4 ватмани, маркери, скоч
11.	Вправа „Тепло наших рук”	5	
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

12. Семінар «Роль активної громадської діяльності для особистісного і суспільного розвитку»

Мета: ознайомити студентів зі значенням діяльності МГО у розбудові демократичного суспільства. Важливість активної громадської позиції студентів у діяльності МГО. Громадянське виховання студентів у студентських об'єднаннях.

Цільова група: студенти

Структура проведення тренінгового заняття №12

№ з/п	Вид роботи	Орієнтовна тривалість заняття, хв	Ресурсне забезпечення
1.	Вступне слово. Презентація мети та завдань тренінгу	5	Програма заняття
2.	Вправа на знайомство	5	Аркуші А-4
3.	Повторення правил роботи в групі	5	Плакат "Правила роботи", маркери, скоч
4.	Визначення очікувань учасників. Вправа „Пісковий годинник”	10	Плакат "Очікування", зображення річки з двома берегами, стікери
5.	Інформаційне повідомлення «Вплив громадянського суспільства на розвиток країни»	10	Ватман, маркери, аркуші А-4
6.	Вправа "Ведення семінару"	20	Ватман, маркери, аркуші А-4
7.	Вправа на активізацію „Молекули”	10	
8.	Мозковий штурм «Громадська діяльність – це ...»	20	
9.	Вправа на активізацію „Як одне ціле”	5	
10.	Робота в групах «Проекти МГО на громадянську та патріотичну тематики»	20	4 ватмани, маркери, скоч
11.	Вправа „Тепло наших рук”	5	
12.	Підбиття підсумків тренінгу	5	Плакат „Сьогодні на тренінгу”
Всього 120 хв			

ПРОГРАМА «Школа лідерів молодіжної громадської організації»

Пояснювальна записка

Програма підготовки лідерів МГО складається з двох модулів та розрахована на 26 годин. Перший модуль (12 годин) – змістовно-методичні аспекти підготовки керівників, другий модуль (10 годин) – змістовно-технологічні аспекти роботи у МГО.

Під час занять розглядаються нормативно-правові засади діяльності МГО; громадська діяльність як спосіб вияву соціальної активності студентів; обговорюється структура, етапи, методи роботи; види, методика створення проєктів; мотивування студентів до громадської діяльності.

Під час другого модуля “Змістовно-технологічні аспекти роботи тренерів із членами МГО” відбувається відпрацювання практичних умінь тренерів і методика створення планів діяльності МГО в умовах навчального закладу, обговорюється підготовка та участь у конкурсах МГО “Студент року”; проєктів у районних та міських заходах, а також участь у виїзному навчально-організаційному зборі МГО. Навчання тренерів за програмою здійснюється один–два рази на місяць, заняття протягом 2 годин.

Однією з форм роботи щодо вдосконалення професійної майстерності тренерів МГО організовано конкурс **«Кращий тренер молодіжної громадської організації»**. Обов’язковою складовою конкурсу є підготовка портфоліо тренера. Під час конкурсу здійснюється аналіз інноваційних педагогічних технологій, форми та методи роботи щодо формування почуття громадянськості у студентів.

І. Тематичний план

Тема №1	Назва теми	Кільк. годин
Модуль 1. Змістовно-методичні аспекти підготовки тренерів до роботи з членами МГО		
1.	Нормативно-правові засади діяльності МГО.	2
2.	Громадська діяльність як основа формування громадянських почуттів у студентів	2

3.	Використання інтерактивних методів у роботі з МГО	2
4.	Методика проведення тренінгу: структура, етапи, методи роботи	2
5.	Участь студентів у діяльності МГО	2
6.	Розвиток проектної діяльності в системі роботи МГО	2
Всього		12
Модуль 2. Змістовно-технологічні аспекти роботи тренерів із членами МГО		
7.	Конкурс МГО “Студентський лідер року”	2
8.	Підготовка студентів до участі у конкурсі проектів на громадянську тематику	2
9.	Підготовка та участь у виїзному навчально-організаційному зборі МГО	2
11.	Напрямки роботи МГО у навчальному закладі	2
12.	Проведення круглого столу на тему «Роль МГО щодо формуванні почуття громадянськості у студентів»	2
Всього		10
Разом		22

II. Зміст програми

Модуль 1. Змістовно-методичні аспекти підготовки тренерів до роботи з членами МГО

1. Нормативно-правові засади діяльності МГО

Конституція України. Право громадян на свободу об'єднання. Закон України "Про об'єднання громадян". Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 роки.

Принципи створення та діяльності об'єднань громадян. Статус об'єднань громадян. Членство в об'єднаннях громадян. Добровільність. Фінансування. Статутні документи. Легалізація. Права зареєстрованих об'єднань громадян.

Закон України "Про молодіжні та дитячі громадські організації", особливості діяльності молодіжної громадської організації.

2. Молодіжний рух в Україні

Всеукраїнські молодіжні організації. Регіональний молодіжний рух. Основні напрямки діяльності всеукраїнських та

регіональних молодіжних громадських організацій. Участь студентської молоді у діяльності молодіжних громадських організацій.

3. Використання інтерактивних методів у роботі з МГО

Зміст та умови використання різних форм і методів роботи зі студентами. Семінари, «круглі столи», акції, флешмоби, рекламні акції, кампанії, дебати, конференції, саміти, тренінги як ефективні форми роботи. Метод відпрацювання різних моделей поведінки – форум-театр. Метод конструктивного вирішення конфліктів – медіація. Метод аналізу проблемних ситуацій кейс-стаді (case-study). Тренінг як інтерактивний метод роботи зі студентами.

4. Методика проведення тренінгу: структура, етапи, методи роботи

Методика проведення тренінгу. Складові компоненти тренінгу. Проведення структурних вправ тренінгу: знайомство, визначення правил та очікувань. Використання ігор під час проведення тренінгу. Основні вимоги до тренера, критерії ефективності роботи тренера з групою.

5. Участь студентів у діяльності МГО

Громадська діяльність у житті суспільства. Спільне та відмінне між громадською діяльністю та підприємництвом. Механізми ефективної взаємодії в колективі. Спілкування, взаємодія, співпраця, допомога членам колективу. Мотивація участі у громадській діяльності. Аналіз складових громадянських цінностей сучасної молоді людини.

6. Розвиток проектної діяльності в системі роботи МГО

Проекти, види та структура, методика створення проектів. Складові проекту: мета та завдання, прогнозування очікуваних результатів, підбір цільової групи, етапи реалізації, залучення ресурсів. Оцінювання ефективності проекту. Специфіка захисту проекту.

Модуль 2. Змістово-технологічні аспекти роботи педагогів, тренерів із лідерами

7. Конкурс МГО “Студентський лідер року”

Підготовка портфоліо студента з описом діяльності. Підготовка до демонстрації компетентності студента у виконанні завдань під час проведення відкритого заходу.

8. Підготовка студентів для участі у конкурсі проєктів на громадянську тематику

Проектування в діяльності МГО. Визначення актуальної проблематики для громадянського виховання студентів. Залучення різноманітних ресурсів до реалізації різних проєктів.

9. Підготовка та участь у виїзному навчально-організаційному зборі МГО

Організація робочих груп студентів щодо підготовки плану роботи навчально-організаційного збору МГО. Обговорення змісту та тематики проблем громадянського становлення студентів. Розподіл доручень між учасниками. Вирішення організаційно-побутових питань проведення збору. Залучення фахівців до заходу.

10. Напрямки роботи МГО у навчальному закладі

Суспільно-громадська діяльність студентських об'єднань у ВНЗ. Взаємозв'язок освітньо-виховних планів ВНЗ з планами студентської організації щодо розвитку почуття громадянськості студентів. Педагогічне управління діяльності об'єднань студентів.

11. Проведення круглого столу на тему «Роль МГО у формуванні почуття громадянськості у студентів»

ПРОЕКТИ СТУДЕНТІВ

Проект «Я – громадянин України»

Основні поняття

Громадянин – це індивід, який перебуває в постійному юридичному зв'язку з конкретною державою, що знаходить своє вираження у відповідному громадянстві. Громадянин наділений правами, свободами, на нього покладаються певні обов'язки.

Патріотизм — це любов та відданість Батьківщині, прагнення своїми діями служити її інтересам.

Громадянське виховання – процес формування громадянськості як інтегрованої якості особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціально, політично, юридично дієздатною та захищеною. Воно покликане виховувати особистість чутливою до свого оточення, залучати її до суспільного життя, в якому права людини є визначальними.

Метою проекту є формування почуттів громадянськості студентів, активної громадянської позиції, особистої відповідальності за долю країни.

Основні завдання проекту:

- активізація громадської діяльності студентів;
- організація заходів громадянського спрямування, ознайомлення з духовними надбанням українського народу;
- організація спілкування зі студентами різних міст України.

Очікувані результати:

- короткостроковий вплив – підвищення рівня громадської активності, обізнаність щодо прав обов'язків громадянина;
- довгостроковий вплив – активна участь у вирішенні важливих проблем суспільства.

Цільові групи: проект зорієнтований на студентську молодь.

Основні заходи:

1. Організувати клуб «Політичні дебати».
2. Круглий стіл «Формування почуття громадянськості в студентів. у громадських організаціях» та запросити для участі студентів з інших ВНЗ різних міст України.
3. Красзнавчі екскурсії пам'ятними місцями Києва та Київської області.
4. Вечір вшанування «Пам'ятаймо Героїв Крут!».
5. Доповідь про героїчне минуле свого регіону.

«Герої навколо нас»

Основні поняття

Громадянська позиція як складне системне утворення виникає в результаті інтеграції множинних зв'язків людини з суспільством і виступає як діалектична єдність знань, мотивів і дій відносно як суспільства в цілому, так і конкретної держави.

Громадянська відповідальність – це моральна якість особистості, яка характеризується високим рівнем сформованості громадянської позиції.

Метою проекту є вшанування героїв, що захищали Україну.

Основні завдання проекту:

- організація заходів вшанування героїв, що захищали Україну;

- виховання у студентів патріотизму та активної громадянської позиції.

Очікувані результати:

- короткостроковий вплив – вшанування героїв, що захищали Україну;

- довгостроковий вплив – виховання у студентів патріотизму та активної громадянської позиції.

Цільові групи: проект зорієнтований на студентську молодь.

Основні заходи (за окремим планом ГО студентів ВНЗ):

проведення вечорів пам'яті героїв України;

відвідування пам'ятних місць;

вшанування загиблих воїнів, що захищали та визволяли місто Київ.

Проект «Пам'ятники нашого міста»

Метою проекту є ознайомлення з пам'ятними місцями України.

Основні завдання проекту:

- організація екскурсій пам'ятними місцями України;

- ознайомлення з подіями та людьми, на честь яких встановлені пам'ятники.

Очікувані результати:

- короткостроковий вплив – ознайомлення з пам'ятними місцями України;

- довгостроковий вплив – виховання у студентів патріотизму, поваги до героїчного минулого Батьківщини.

Цільові групи: проект зорієнтований на студентську молодь та їх волонтерську діяльність.

Основні заходи:

круглий стіл «Пам'ятники символи епохи»;

фотоконкурс «Пам'ятники міста»;

квест «Пам'ятники захисникам Вітчизни у центрі Києва».

Екологічна акція «Збережемо довкілля»

Мета: збереження довкілля та раціональне використання природних ресурсів.

Проблема: забруднення довкілля, недостатнє екологічне виховання студентів з питань охорони довкілля.

Очікувані результати:

- короткостроковий вплив – надання інформації з проблем екологічної безпеки держави;
- довгостроковий вплив – раціональне використання природних ресурсів країни.

Цільові групи: проект зорієнтований на студентську молодь.

Основні заходи:

- розповсюдження інформації з екологічних проблем серед студентської молоді;
- підготовка газети «Збережемо довкілля»;
- збір відпрацьованих батарейок, паперу, пластику;
- взаємодія з пунктами утилізації.

Аналіз проведених заходів і нагородження кращих учасників проекту.

Виїзний навчально-організаційний збір «Лідер»

Організація виїзного збору для студентського активу з метою удосконалення студентами організаційних знань, вмінь і навичок. Кожен збір МГО має свою тематику. Під час збору відбувається засідання комісій та робочих груп.

Для ефективного проведення збору проводиться підготовча робота, а саме:

- визначення форм і методів навчання студентів;
- планування заходів: конкурсів, квестів, ігор, тренінгових занять;

- залучення фахівців до проведення окремих заходів або занять;
- підготовка тренерів і визначення нових, інтерактивних форм роботи;
- підготовка ведучих круглих столів, прес-конференцій, дискусій, диспутів та ін.;
- розробка методичних рекомендацій, документів, пам'яток та ін.;
- вирішення організаційних питань тощо.

Структура збору

У процесі роботи збору МГО студенти презентують свою роботу, що дозволяє проаналізувати молодіжні проблеми, які цікавлять учасників, окреслити плани та програми діяльності громадських об'єднань. Крім того, передбачено рухливі ігри, проведення ділових і культурно-масових заходів, для членів організації.

Організаційна структура збору:

1. Офіційно-ділові форми роботи:
 - пленарні засідання, наради тощо;
 - робота в комісіях і робочих групах.
2. Школа громадської активності:
 - тренінгові заняття;
 - ділові ігри;
 - майстер-класи;
 - ділові зустрічі, круглі столи, прес-конференції та ін.
3. Культурно-масові заходи:
 - фестивалі та ярмарки ідей, пропозицій, досвіду;
 - рухливі ігри, конкурси;
 - презентації програм і проектів та їх захист;
 - конкурсно-розважальні програми;
 - вечори відпочинку тощо.

Програма навчально-організаційного збору МГО
(місце проведення: ОТ «Лідер»)

20 березня

12.00 – 13.00	Заїзд учасників збору, реєстрація, розселення
13.00 – 13.30	Обід
13.30 – 14.30	Шикування. Відкриття збору. Підйом прапору. Ток-шоу «Лідер. Команда. Успіх.»
14.45 – 15.45	Знайомство та згуртування команди учасників збору. Квест «Наша команда»
16.00 – 16.45	Тренінгове заняття «Зміст діяльності молодіжної громадської організації»
16.45 – 18.30	Вільний час. Підготовка до вечірньої програми. Вільне спілкування
18.30 – 19.30	Вечеря
19.30 – 21.00	Конкурсно-розважальна програма «Ми команда! Це звучить гордо»
21.00 – 22.30	Дискотека
22.30 – 23.00	Вечірній вогник

21 березня

7.30 – 8.30	Підйом. Заходи ранкової гігієни
8.30 – 9.30	Сніданок
9.30 – 9.40	Шикування. Підйом прапору
9.40 – 10.15	Квест «Козацькі випробування»
10.20 – 11.30	Ділова гра «Моя громадянська позиція»
11.45 – 12.45	Тренінгові заняття «Методика організації та проведення ділових зустрічей, нарад, засідань»
13.00 – 14.00	Обід
14.00 – 16.45	Вільне спілкування. Підготовка до вечірньої програми
17.00 – 17.45	Майстер-клас «Створення проектів на громадянську тематику»
18.00 – 18.30	Ділова гра «Громадська рада при МОН»
18.30 – 19.30	Вечеря
19.30 – 22.30	Вечірня розважальна програма «Я – лідер!»

22.30 – 23.00 Вечірній вогник

22 березня

7.30 – 8.30	Підйом. Заходи ранкової гігієни
8.30 – 9.30	Сніданок
9.30 – 9.40	Шиккування. Підйом прапору.
9.40 – 10.15	Круглий стіл «Обговорення ефективності роботи МГО»
10.30 – 11.30	Підбиття підсумків роботи збору. Нагородження
11.30	Від'їзд учасників збору

Усі заходи збору логічно пов'язані між собою та підпорядковані загальній темі. Ділові зустрічі, наради визначали актуальні теми та проблемні питання і, відповідно до цього, приймалися рішення щодо громадянського виховання молоді.

Організація таких заходів сприяла:

- презентації та розповсюдженню кращого досвіду роботи МГО;
- зосередженню на окремих проблемних питаннях студентського середовища;
- проголошенню нових ідей та пропозицій та шляхів їх реалізації;
- активізації учасників на вирішення молодіжних проблем, сприяння їх творчої самореалізації;
- загальному піднесенню настрою студентів та почуття громадянськості.

Вечори відпочинку, конкурсно-розважальні програми, дискотеки продемонструвати вокальні, хореографічні чи акторські вміння кожного, отримати заряд енергії для подальшої роботи.

Тренери використовували таку форму роботи «Вечірній вогник». Її проводили в групах і для всього колективу. Саме тут кожна молода людина мала можливість сказати про те, що вона відчуває, чи комфортно їй у колективі, що її хвилює, а також висловити свої враження, зробити пропозиції щодо діяльності МГО.

Форми роботи зі студентами під час проведення виїзних зборів

Складаючи програму проведення виїзних зборів, актив молодіжної громадської організації та педагоги, спираючись на концепцію громадянського виховання студентів та враховуючи побажання студентів, розроблюють програму проведення зборів та тематику занять.

Ділове спілкування:

1. Фокус-група.
2. Громадські слухання.
3. Самопрезентація.
4. Моніторинг.
5. Секрети ділового спілкування.
6. Як підготувати публічний виступ.
7. Елементарний діловий етикет.
8. „Увага! Ви в ефірі” (ділова гра).
9. Ділова зустріч.
10. Ефективна нарада.

Організація діяльності:

1. Планування та проектування діяльності комісій і ради в цілому.
2. Діяльність органів студентського самоврядування.
3. Організаційні питання. Система роботи. Документація.
4. Формування позитивного іміджу лідера та організації.
5. Створення позитивного клімату в колективі, згуртування колективу.
6. Традиції колективу.

Вивчення козацьких традицій:

1. Героїчні сторінки козацького війська
2. Обряди та звичаї
3. Демократичні засади
4. Виховання
5. Побут
6. Цікаві факти

Майстер-класи:

1. Особистість керівника.
2. Імідж керівника.
3. Вміння і навички керівника.
4. Керівник організації – душа колективу.
5. Зацікавити...
6. Зібрати у команду...
7. Згуртувати...
8. Організувати роботу...
9. Залучити до партнерства...
10. Фінанси, консультація, допомога.
11. Відповідальність. Авторитет.
12. Висвітлення результатів.

Проекти громадянського спрямування:

1. Ми любимо Україну.
2. Традиції українського народу.
3. Розвиваємось духовно.
4. Підростає лідерська зміна.
5. Я – громадянин України
6. Мій навчальний заклад – найкращий.
7. Єдиний студентський колектив.
8. Педагог – друг, порадник.
9. Батьківська підтримка.
10. Недержавні організації.
11. Проектування моделі успіху.
12. Побудова траєкторії життєвого успіху.

Робота в „проблемній комісії»:

1. Що ми можемо самі?
2. Кого запросити до команди?
3. З ким співпрацювати?
4. Як розбудити „сонних»?
5. Порушення прав людини.
6. Людська гідність.
7. Толерантність у колективі вишу.
8. Агресивність.
9. Байдужість.

- 10.Самотність.
- 11.Здоров'я і кар'єра
- 12.Невпевненість.
- 13.Волонтери – це...

Робота в „творчій комісії”:

1. День народження Т.Г.Шевченка
2. Флешмоб «Я люблю Україну!»
3. День Конституції України
4. Нові традиції колективу.
5. Заходи духовного єднання.
6. Клуб „Тет-а-тет».
7. Засідання дискусійного клубу.

Робота ЗМІ:

1. Телепрограми за участю студентів.
2. Радіоновини „Говорять студенти».
3. Робота прес-центрів.
4. Студентські корпункти.
5. Газета «Новини козацьких зборів»

Робота в „комісії стилю”:

1. Розробка логотипу молодіжної організації.
2. Створення гімну організації.
3. Дизайн роздаткових та іміджевих матеріалів організації тощо.
4. Моделі одягу для членів студентських організацій.

Командні ігри, конкурсно-розважальні програми:

1. Гра на місцевості „ Козацькі випробування ”.
2. Командна гра “Естафета надій”.
3. Командна гра ”Козацька республіка”.
4. Командна гра «Козацький екстрім».
5. Конкурсно-розважальна програма „Краща студентська організація!”
6. Конкурсно-розважальна програма „Шлях до життєвого успіху”.
7. Танцювальний марафон „Музичний марафон”.

8. Вечірня програма „Давайте познайомимось”.
9. Творчий вечір „Шукаємо таланти».
10. Вечірка „Студентський калейдоскоп”.
11. Вечірній вогник.

Методичні рекомендації щодо використання інтерактивних форм роботи з членами молодіжної громадської організації студентів

Інтерактивні технології (з англійської – „взаємодія”) засновані на активній взаємодії їх учасників. Використання таких технологій під час занять забезпечує особистісно орієнтований підхід до виховання студентів, сприяє активізації процесу взаємодії між членами організації та реалізації ідеї співпраці.

Інтерактивні технології ґрунтуються на принципах:

- взаємодії;
- активності;
- груповому та індивідуальному досвіді;
- зворотнього зв'язку.

Перевагами інтерактивних технологій є:

- формування навичок спілкування, усвідомлення значення колективного досвіду;
- можливість на власному досвіді усвідомити та обговорити молодіжні проблеми;
- активна взаємодія з іншими членами групи, повага їх думки, обґрунтування власної позиції;
- набуття знань у процесі практичної діяльності;

Інтерактивні технології поділяються на дві групи (за Л.Карамушкою та М.Малигіною):

1. Організаційно-спрямувальні;
2. Змістовно-сміслові.

Організаційно-спрямувальні інтерактивні технології покликані залучити членів об'єднань до виконання певних

завдань, створити сприятливі соціально-психологічні умови діяльності студентів та забезпечити їх активність.

Успішній реалізації поставлених завдань сприяють:

1. Організаційно-педагогічні технології – пов’язані з вибором та підготовкою аудиторії для проведення занять, завдяки чому учасники зможуть активно взаємодіяти між собою (працювати в групах, у парах, вільно переміщуватися в аудиторії чи тренінговій залі).

2. Вивчення емоційного стану та очікувань студентів як основа взаємодії учасників заняття, за допомогою чого кожен визначає власну позицію щодо способів діяльності групи, окремих учасників, керівника гуртка, самого себе.

3. Спільна розробка правил групової роботи, якими будуть керуватися учасники в реальних умовах практичної діяльності.

4. Для зняття психоемоційної напруги в процесі спільної діяльності доцільно провести вправи, які позитивно вплинуть на активність учасників заняття.

5. Створення малих груп (або пар). Робота в групах дає можливість учасникам заняття оволодіти прийомами спільної роботи (розподіляти між собою завдання; обговорювати деякі аспекти проблеми; презентувати позицію групи; генерувати ідею тощо).

Умови організації групової роботи (в малих або мікро-групах)

1. Оптимальна кількість учасників – 3 – 7 осіб.
2. Створення неоднорідної групи.
3. Зміна складу групи.
4. Поєднання колективної та індивідуальної роботи.

Змістовно-сміслові інтерактивні технології спрямовані на вирішення тих цілей і завдань, які ставлять перед колективом гуртківців.

Умови використання змістовно-сміслових інтерактивних технологій у роботі об’єднань:

- врахування особливостей студентського колективу, рівня готовності до спільної діяльності;

- розуміння мети й завдань використання інтерактивних технологій у роботі;

- усвідомлення основних етапів реалізації обраної інтерактивної технології, прогнозування результатів застосування.

Реалізація інтерактивних технологій:

1. Заповнення робочих зошитів, анкет, опитувальників, створення алгоритму, який спрямовано на актуалізацію освітньо-виховного процесу.

2. „Мозковий штурм” спрямований на обговорення теми занять.

Форми „мозкового штурму”:

- *індивідуальна* – кожен студент генерує ідеї самостійно, а потім (у разі потреби) ознайомлює з ними інших;

- *парна* – ідеї генерує пара студентів з наступною їх презентацією перед групою;

- *групова* – група спільно генерує ідеї або ж додає свої ідеї до тих, які представлені окремим студентом.

3. Дискусії призначені для того, щоб виявити позиції студентів щодо певної проблеми. У процесі дискусії, як правило, учасники, які мають різні погляди на „проблемні” питання, що обговорюються членами групи, ухвалюють спільне рішення щодо поставленої проблеми.

План аналізу ситуації (за Л.Карамушкою):

- зміст ситуації;
- обґрунтування її складності та значущості;
- опис рішення, ухвалене учасниками для вирішення проблеми; його аргументування;

- обговорення результатів дискусії.

5. Рольова гра –це перелік „навчальних” ролей, які визначають діяльність і поведінку її учасників. Основне призначення рольової гри – вирішити певні професійні, управлінські, освітньо-виховні та інші завдання за допомогою моделювання так званих „навчальних ролей”.

6. Ділова гра – це імітація реальних ситуацій за допомогою „справжніх”, а не „навчальних” ролей, формування умінь та навичок, необхідних для ефективного вирішення ситуацій.

Положення про порядок проведення конкурсу студентських проектів

1. Загальні засади

Конкурс студентських проектів (далі – Конкурс) проводиться з метою залучення молоді до творчої роботи.

На Конкурс подають самостійно підготовлені роботи (не більше 2-х авторів) на громадянську тематику. Роботи виконують українською мовою.

У Конкурсі можуть брати участь студенти вищих навчальних закладів усіх рівнів акредитації незалежно від форм власності та підпорядкування.

2. Керівництво Конкурсом

Загальне керівництво Конкурсом здійснює оргкомітет, персональний склад якого затверджується МГО.

До складу конкурсної комісії входять представники громадських організацій, навчальних закладів.

Терміни та порядок проведення Конкурсу затверджує Рада МГО.

Конкурсна комісія розглядає представлені роботи та здійснює їх рецензування, за потреби залучає до розгляду робіт спеціалістів наукових установ, громадських організацій.

На підставі рецензій конкурсна комісія здійснює відбір кращих робіт і запрошує авторів для захисту робіт на підсумковій науково-практичній конференції.

3. Порядок представлення і розгляду робіт конкурсною комісією

Інформацію про проект надсилають на електронну пошту адміністратора проекту. Він переглядає зміст, перевіряє, чи відповідає робота вимогам і дає згоду на допуск до конкурсу.

Оргкомітет конкурсу організовує розгляд, рецензування проектів та організацію голосування.

Визначення кращих проектів здійснюється на підставі рецензування, відкритого обговорення результатів кожної роботи. Конкурсна комісія на підсумковому засіданні голосуванням більшістю голосів за наявності не менше 2/3 складу комісії

ухвалює рішення щодо визначення переможців. За умови рівної кількості голосів рішення ухвалює голова конкурсної комісії.

Конкурсна комісія для заохочення учасників може видавати сертифікат участі у Конкурсі, нагороджувати кращі роботи заохочувальними дипломами та цінними призами.

За результатами Конкурсу може бути опублікований збірник проектів.

Конкурсні роботи не редагують і не повертають.

Оргкомітет залишає за собою право опубліковувати матеріали робіт за умови збереження авторських прав.

4. Фінансування Конкурсу

Витрати на проведення Конкурсу здійснюються за рахунок МГО та коштів з інших джерел.

Витрати на проїзд і проживання учасників здійснюються за їх рахунок або рахунок організацій, що направляють їх для участі у Конкурсі.

Сценарій конкурсної програми “Студентський лідер року”

Мета: виховання громадянськості, патріотизму, соціальних компетентностей; сприяння розвитку творчого мислення учасників; підтримка громадсько активних студентів.

Ведучий 1. Доброго дня, дорогі друзі. Запрошую вас стати свідками проведення конкурсної програми “Студентський лідер року”. За це звання сьогодні змагатимуться 7 студентів, які є керівниками студентських організацій (*називає учасників*).

Ведучий 2. Оцінювати конкурсантів сьогодні буде наше журі (*називає членів журі*).

Ведучий 1. Хочу попередити, що за умовами конкурсу після кожного завдання учасники, які в сумі набрали найменшу кількість балів, залишають нашу сцену. В останньому конкурсі мають залишитися лише два напівфіналісти, у подальшому, один з них стане переможцем програми „Студентський лідер року”.

Ведучий 2. Це всі організаційні питання, і я запрошую наших учасників взяти участь у першому конкурсі „*Маємо та-*

ланти”. На це відведено до 3 хвилин для команди учасника конкурсу. Максимальна кількість балів – 10.

Ведучий 1. Оцінюватимуться вміння і навички публічного виступу в діловому стилі, а також щирість, впевненість, змістовність та логічність виступу. Слово для виступу надається першому учасникові (*прізвище, ім'я*). Максимальна кількість балів – 10.

Спілкування конкурсантів із залом.

Ведучий 2. Дякую. Настав час надати слово журі.

Журі оголошує результати конкурсу.

Ведучий 1: Наступне завдання – **„Реклама своєї громадської організації”**. Двадцять секунд ви маєте для того, щоб зацікавити слухачів своєю діяльністю і зробити так, щоб усім захотілося з вами співпрацювати. Максимальний бал – 10.

Учасники по черзі виголошують свої реклами.

Ведучий 2. До слова я запрошую членів журі.

Ведучий 1. Ми дякуємо конкурсантам за участь, і під гучні оплески проводжаємо деяких з них до зали (*називає прізвища, імена*).

Ведучий 2. Ми продовжуємо програму.

Ведучий 1. Дуже часто керівнику організації доводиться публічно відповідати на безліч запитань, брати участь у дискусіях, переговорах, при цьому постійно пам'ятаючи про свій імідж та імідж організації. І впоратися з цим завданням зможе розумний, врівноважений, витриманий, тактовний керівник. Думаю, що наші учасники зроблять це без проблем. Тож наступний конкурс – **„Запитання – відповідь”**. Кожен має поставити опонентові запитання. І, відповідно, самому відповісти на запитання співрозмовника. Працюємо в парах, а один з учасників працюватиме із залом, тобто він ставить свої запитання і відповідає на запитання залу. Різниця лише в тому, що відповіді залу не оцінюються у балах. Хто це буде – визначить жеребкування. Максимальна кількість балів – 8 (4 запитання + 4 відповіді). Тема запитань і відповідей – **„громадська робота студентської організації”**.

Ведучий 2. До слова запрошуємо журі.

Ведучий 1. І знову під гучні оплески ми проводжаємо наших учасників, котрі активно змагалися, але їх перемоги ще попереду, у них для цього є потенціал, тільки потрібно ще раз

спробувати. А з нами залишаються такі учасники (*називає прізвища, імена*).

Ведучий 2. Переходимо до більш практичних видів діяльності керівника, а саме: „**Робота з залом**”. Ви повинні показати свої організаторські здібності і зробити так, щоб усі присутні були залучені до певного виду діяльності. Але у вас для цього не більше трьох хвилин.

Максимальна кількість балів – 10.

Конкурс „Робота із залом”.

Оголошення результатів членами журі.

Ведучий 1. Наступний наш конкурс – „**Мої захоплення**”. Крім роботи та ділових зустрічей, у керівника є ще й особисте життя, захоплення, хобі. Пропонуємо учасникам зробити презентацію своїх захоплень. Отож, “Мої захоплення”.

Слово журі.

Ведучий 2. Оплески півфіналістам, котрі повертаються до зали!

Ведучий 1. І останнє завдання для наших учасників. Ми знаємо, що кожен керівник повинен дуже добре обдумувати свої слова, перш ніж їх виголосити. Наступне завдання вимагатиме від учасників неабиякої уваги. Зараз ви по черзі презентуватимете найкращі проекти своєї організації та ставитимете один одному запитання і даватимете на них відповіді. Тож останній конкурс – „**Проекти організації**”. Розпочали!

Слово журі. Нагородження переможців.

Ведучий 2. Усі конкурсні завдання ви виконали. І я хочу ще раз оголосити тих, хто сьогодні змагалися за звання „Студентський лідер року”.

Ведучий 1. Всі вони громадсько активні студенти, не дивлячись на результати сьогоднішнього конкурсу. І я запрошую ще раз на сцену всіх учасників конкурсної програми.

Ведучий 2. Дорогі студенти, я бажаю усім вам здійснення мрій, успіхів у всіх ваших починаннях; енергії та бадьорості, стійкості і витримки, а головне – хороших друзів на вашій життєвій дорозі!

Орієнтовний план заходів молодіжної громадської організації студентів

№ Тема заходу

1. Презентація ідей щодо розв'язання сучасних суспільних проблем.
2. Практичний семінар «Волонтерська діяльність студентських організацій: стан та перспективи роботи»
3. Флешмоб членів МГО «Я люблю Україну» (до 22 січня)
4. Збори членів МГО та нагородження активних студентів до свят (День студента, День волонтера, Новий рік, Різдво, 8 березня, День молоді тощо).
5. Квест «Наша команда»
6. Презентація молодіжної громадської організації у навчальному закладі
7. Акція членів МГО «На допомогу пораненим військовим АТО». (до 14 жовтня)
8. Акція членів МГО «Разом до здоров'я».
9. Конкурс соціальних проектів щодо розв'язання сучасних проблем серед молоді
10. Виїзний навчально-організаційний збір МГО
11. Конкурс молодіжної громадської організації студентів “Студентський лідер року” (до Дня студентів)
12. Тренінг «Принципи та складові здорового способу життя студентів»
13. Проект протидії торгівлі людьми «Не продавайся».
14. Виставка-презентація молодіжних громадських організацій
15. Організація конкурсу «Екологічна естафета» під час акції «Юнь Києва запрошує»
16. Круглий стіл з представниками інших організацій на тему «Механізми забезпечення участі дітей та молоді у суспільних перетвореннях»

**Олена Адамівна Удалова
Галина Володимирівна Буянова
Юрій Васильович Ївженко**

**ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
В СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ**

Навчально-методичний посібник

Українською мовою

**Редактор С. Світельська
Комп'ютерна верстка Т. Гуляй**

Підписано до друку 13.03.2017 р.
Умов. друк. арк. 9,9
Наклад 300 прим. Зам. № 20

НМЦ "Агроосвіта"
вул. Смілянська, 11, м. Київ
тел. 04577-41-2-69

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 1310